

Во секоја врска,
најважни се луѓето

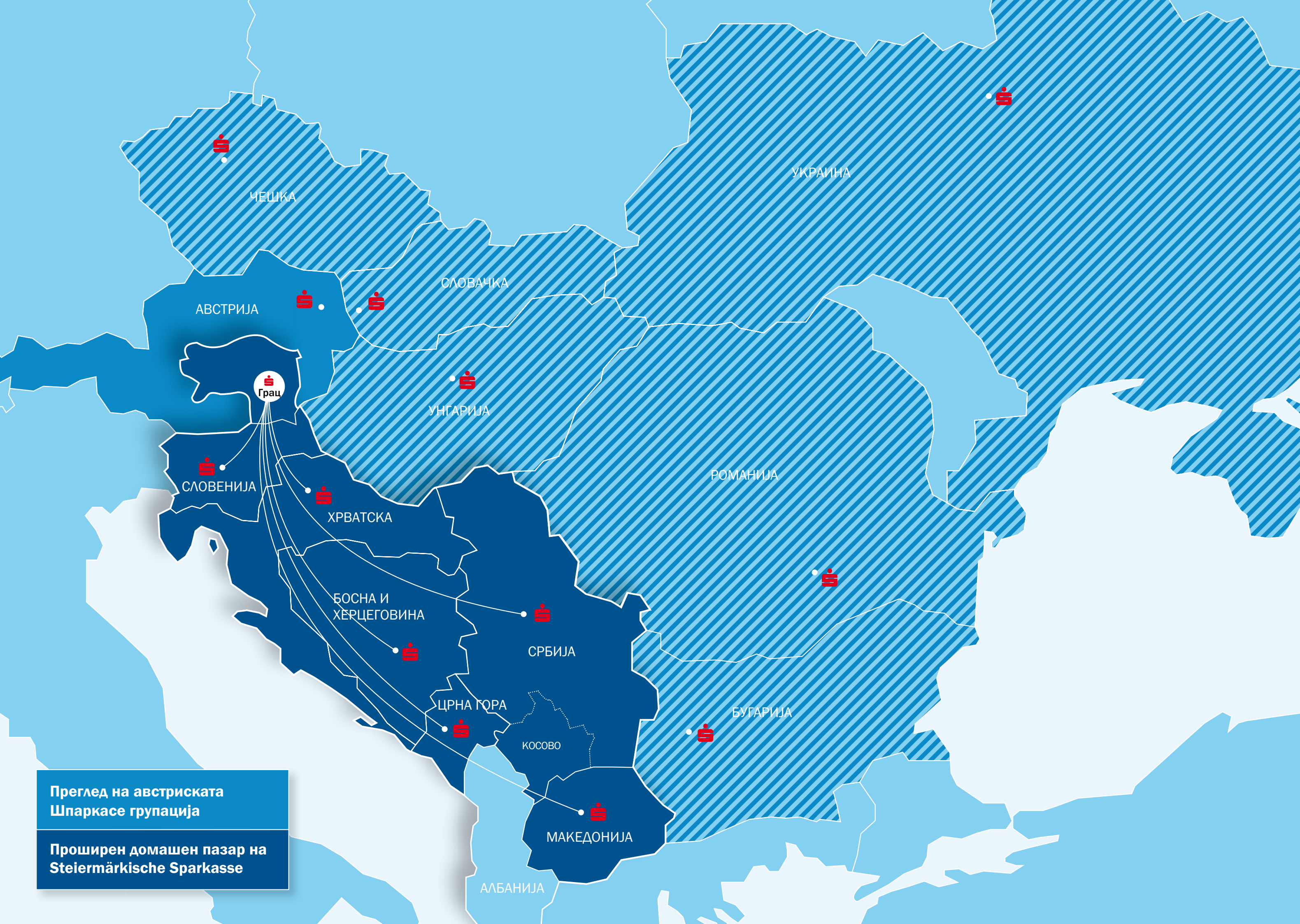

Инвестбанка АД Скопје - Годишен извештај 2009

Клучни финансиски показатели

Краток преглед на состојбата на
ИНВЕСТБАНКА АД СКОПЈЕ на 31 декември 2009 година

	2009	2008
Извештај за финансиската состојба (средства)	10.551.907	7.949.202
Кредити и побарувања од коминтенти	6.686.613	5.323.091
Хартии од вредност	1.103.045	135.245
Извештај за финансиската состојба (обврски)	9.472.598	6.943.431
Депозити на коминтенти	6.114.779	5.081.241
штедни влогови на физички лица	1.871.729	1.409.492
останати депозити	4.243.050	3.671.749
Субординирани обврски	399.239	/
Капитал и резерви	1.079.309	1.005.771
Деловни приходи	513.741	380.400
Деловни расходи	311.662	334.579
Оперативна добивка	202.079	45.821
RoE пред оданочување	7,3%	1,2%
RoE по оданочување	7,1%	1,1%
Сооднос меѓу трошоците и приходите	60,7%	88,0%
Број на вработени	219	188
Број на експозитури	28	26
Број на клиенти	84.388	67.985

Преглед на австриската
Шпаркасе групација

Проширен домашен пазар на
Steiermärkische Sparkasse

„Во секоја врска, најважни се луѓето“

На 27 април 2010 година, ИНВЕСТБАНКА АД Скопје, изврши промена на називот на Банката. Новото име на Банката гласи:

Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје

Други промени Банката нема извршено. Матичниот број, седиштето и даночниот број остануваат непроменети. Во иднина во правниот промет со трети лица Банката ќе го употребува новото име.

Семејство Иванови

**„ЗАЕДНО СО БАНКАТА ГИ
ОСТВАРИВМЕ НАШИТЕ ПЛАНОВИ
И ПОТРЕБИ ЗА АВТОМОБИЛ ПО
НАЈПОВОЛНИ УСЛОВИ!“**

СОДРЖИНА

· Обраќање од Управниот одбор	8
I. Профил на Банката	11
· Профил на Банката	12
II. Деловни активности	15
· 1. Цели и опкружување	16
· 2. Финансиски перформанси	17
· 3. Управување со ризици	22
· 4. Пласмани на правни лица	24
· 5. Пласмани на физички лица	25
· 6. Пласмани во хартии од вредност	27
· 7. Вонбилансни активности	28
· 8. Управување со извори на средства	29
· 9. Процесинг	31
· 10. Информатичка технологија	33
· 11. Маркетинг активности	34
· 12. Човечки ресурси	35
· 13. Внатрешна ревизија	36
· 14. Спречување перење пари и финансирање тероризам	37
· 15. Извештај за корпоративно управување во Инвестбанка АД Скопје	38
III. Деловна политика и финансиски план на Инвестбанка за 2010 година со предлог-мерки и активности	41
· 1. Макроекономско опкружување и предвидување за 2010 година	42
· 2. Визија и мисија	42
· 3. Клучни цели и претпоставки	43
· 4. Стратегија - мерки и активности	45
· 5. Потребни ресурси	49
· 6. Финансиски показатели	49
· 7. Прилози - биланс на состојбата и биланс на успехот	50
IV. Финансиски извештаи и Извештај на независните ревизори	53
· Извештај на независните ревизори	54
· Извештај за сеопфатната добивка	55
· Извештај за финансиската состојба	56
· Извештај за промените во капиталот	57
· Извештај за паричните текови	58
· Белешки кон финансиските извештаи	60
· 1. Општи информации	60
· 2. Сметководствени политики	60
· 3. Управување со ризиците од финансирање	70
· 4. Значајни сметководствени проценки	81
· 5. Приходи и расходи од камата	82
· 6. Приходи и расходи од провизии и надомести	83
· 7. Позитивни курсни разлики (нето)	84
· 8. Останати деловни приходи	84
· 9. Расходи од оштетување, нето	84
· 10. Трошоци за вработените	85
· 11. Останати деловни расходи	85
· 12. Данок на добивка	86
· 13. Парични средства и парични еквиваленти	86
· 14. Кредити и побарувања од банките	88
· 15. Кредити и побарувања од комитентите	88
· 16. Хартии од вредност расположливи за продажба	90
· 17. Хартии од вредност што се чуваат до достасување	91
· 18. Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	92
· 19. Нематеријални средства	93
· 20. Недвижности и опрема	94
· 21. Останати побарувања	95
· 22. Депозити на банки	95
· 23. Депозити на комитенти	96
· 24. Обврски по кредити	97
· 25. Субординирани обврски	98
· 26. Посебна резерва и резервирања	98
· 27. Останати обврски	98
· 28. Акционерски капитал	99
· 29. Заработка по акција	99
· 30. Потенцијални и преземени обврски	100
· 31. Пензиски планови	100
· 32. Доверителски активности	101
· 33. Трансакции со поврзани страни	101
· 34. Известување според сегменти	102
· 35. Настани по датумот на известување	103
V. Општи информации	105
· 1. Организациона шема	106
· 2. Контакти	107
· 3. Локации на експозитури	108
· 4. Експозитури на Шпаркасе Банка АД Скопје	109
· 5. Кореспондентски банки на Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје	110

Обраќање од Управниот одбор

Почитувани,

Ни претставува чест да ги презентираме развојот и перформансите на Инвестбанка АД Скопје во деловната 2009 година.

Во 2009 година Управниот одбор беше соочен со големи предизвици за развој на Банката во услови на економска криза и трансформација според стандардите на доминантниот акционер – Steiermärkische Sparkasse. И покрај влијанијата на глобалната финансиска криза и рестриктивните мерки на монетарната политика, Банката со своите позитивни перформанси во 2009 година придонесе за одржување на стабилноста на македонскиот финансиски пазар и ги исполни зацртаните цели и програми на развој. Голема поддршка во градењето цврста и стабилна банка и во услови на глобална финансиска криза беа искуството и препораките што Банката ги добиваше од својата матична банка - Steiermärkische Sparkasse. Стандардите, принципите и упатствата за спроведување на банкарските процеси, кои се воспоставија во работењето во 2009 година, ја направија Инвестбанка подготвена за справување со сите финансиски предизвици.

Трансформацијата согласно со стандардите на Steiermärkische Sparkasse создаде нова внатрешна клима и нова организација на процесите во Банката. Промените се рефлектираа и во подобрувањето на

внатрешната организација на човечките ресурси и во подобрувањето на продажниот пристап кон клиентите. Рафинираните канали на проток на информации и податоци ја подигнаа на повисоко ниво комуникацијата во Банката и продонесоа за зголемување на ефикасноста во работењето. Промените во продажниот пристап се спроведоа пред сè во насока на обезбедување што е можно побрза и поквалитетна услуга, широка достапност на финансиските понуди преку деловната мрежа од 28 експозитури во 2009 година и иновативност во креирањето соодветни решенија за современите финансиски потреби на клиентите.

Значаен дел од процесот на трансформацијата претставува и очекуваното ребрендирање на Банката, кое ќе се реализира во вториот квартал од 2010 година. Промената на брендот за нас претставува голема привилегија и предизвик. Привилегија е да се идентификуваме со останатите членки на Steiermärkische Sparkasse и Ерсте Групацијата, а предизвик е да ги оправдаме заслугата и довербата да го претставуваме банкарскиот бренд Sparkasse познат во Централна и Југоисточна Европа. Традицијата во штедењето што веќе 185 години ја негува групацијата Steiermärkische Sparkasse е наша обврска да ја продолжиме и да ја зацврстиме и на територијата на Република Македонија.

Зад нас помина уште една успешна деловна година од работењето на Банката, што секогаш е резултат на одличната комбинација на успешен менаџмент и добри

г. Срѓан Крстиќ,
Претседател на
Управниот одбор

м-р Драган Коцески,
Член на
Управниот одбор

м-р Владимир Ефтимоски,
Член на
Управниот одбор

човечки ресурси. Со поддршката на нашиот акционер Steiermärkische Sparkasse овозможивме непречено финансирање на развојот на малите и на средните претпријатија во услови на финансиска криза и на рестрикции во кредитирањето. За поддршка на населението во изминатата кризна финансиска година Банката понудила производи со поволни услови за реализација на неговите семејни потреби и желби преку кредитирање автомобили, купување станбен или деловен простор и оплодување на неговите заштеди со атрактивни каматни стапки. Банката, заедно со Steiermärkische Sparkasse, влезе во стратешко партнерство во основањето нова лизинг компанија во Македонија - s Leasing, која беше промовирана во септември 2009 година.

Во услови на пораст на кредитното портфолио од 12,6% на ниво на банкарскиот сектор на Република Македонија, Инвестбанка АД Скопје во 2009 година успеа да го зголеми своето кредитно портфолио за 27,18%. Во однос на депозитната база, Инвестбанка АД Скопје оствари зголемување за 27,62% споредено со порастот од 3,85% на ниво на банкарскиот сектор во Република Македонија. Оваа година Инвестбанка АД Скопје ја прошири својата деловна мрежа со 2 нови експозитури, и тоа - деветтата експозитура во Скопје и првата експозитура во Дебар. Бројот на вработени во 2009 година се зголеми за 16,0%. Ставајќи се во улога на врвен сервис во услови на светска финансиска криза, Инвестбанка АД Скопје со висок респект го перципираше и го помогна стабилниот развој на своите клиенти.

Со нето-профит по оданочување од 73.538 илјади денари и со стапка на адекватност на капиталот од 17,4% на 31.12.2009 година Банката го задржа својот позитивен тренд на пораст на активата и го зазеде шестото место во рангот на 18-те лиценцирани банки во Р. Македонија. Овие резултати можат да се постигнат само со потполно мотивиран и професионален тим на вработени. Сигурни сме дека со вакви ресурси и стручен менаџерски тим Банката ќе ја исполни својата цел да влезе во рангот на врвните топ 5 банки во Македонија.

Уште еднаш му изразуваме голема благодарност на нашиот доминантен акционер Steiermärkische Sparkasse за поддршката и за знаењето што ни ги пренесе од моментот на преземањето на Банката до денес, како и на сите вработени што безрезервно помогнаа во реализацијата на поставените цели. Веруваме дека ваквата комбинација на искуство и знаење во иднина ќе придонесе за остварување на уште подобри резултати за Банката, за акционерите, за вработените и за локалната заедница.

г. Срѓан Крстиќ,
Претседател на Управниот одбор

Семејство Поповски

**„ВО НАЈВАЖНИТЕ МОМЕНТИ ОД ЖИВОТОТ
ГО ДОБИВМЕ ВИСТИНСКИОТ СОВЕТ И
ПОДДРШКА. КАКО ШТО РАСТЕ НАШЕТО
СЕМЕЈСТВО, ТАКА И ДОВЕРБАТА ШТО ЈА
ИМАМЕ ВО БАНКАТА СТАНУВА ТРАДИЦИЈА!“**

I. ПРОФИЛ НА БАНКАТА

Профил на Банката

Доколку барате ликвиден и сигурен партнер што ќе ја разбере вашата идеја и ќе ве поддржи во развојот на вашите бизнис планови и животни потреби, обратете се на вистинското место – ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје.

Како вистински експерт во областа на финансиите, ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје ви овозможува широка понуда на банкарски производи и услуги наменети за поддршка, развој и финансирање на физички и правни лица. Клиентски ориентирана, Банката е присутна на македонскиот финансиски пазар со 17-годишна традиција и искуство во банкарскиот сектор.

ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје, со свое седиште во Скопје на ул. Македонија 9 - 11, е основана на 29 декември 1992 година, кога ја доби дозволата од Народната банка на Република Македонија за основање како комерцијална банка, насочена кон опслужување на физичките и правните лица.

По извршената трансакција на 10 септември 2008 година, повеќе од 96% од сопственоста на Банката премина во рацете на Steiermärkische Sparkasse. Во текот на 2009 година Банката помина низ процес на трансформација согласно со стандардите на Steiermärkische Sparkasse и Групацијата Ерсте, кои придонесоа да се формира современ начин на организација на работењето во Банката.

Значаен дел од процесот на трансформацијата претставуваше и промената на името на Банката од ИНВЕСТБАНКА АД Скопје во ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје во првиот квартал од годинава, како и најавеното ребрендирање, кое ќе се реализира во текот на 2010 година.

ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје во фокусот на своето работење го става опслужувањето на клиентите, продолжувајќи ја традицијата за задоволување на индивидуалните потреби на клиентите, преку понуда на современи и високо квалитетни услуги, како кон физичките така и кон правните лица, со посебен акцент кон поддршката на развојот на малите и на средните претпријатија. Со својот индивидуален пристап ги следи потребите на одделни региони во земјата, ги открива и ги задоволува нивните специфични потреби и придонесува за развојот на малите и на средните претпријатија, како и за финансирањето на населението во услови на закрепнување од глобалната финансиска криза. Сето тоа се гледа преку укажаната доверба на Банката преку остварените резултати во 2009 година - во поглед на зголемувањето на пазарниот удел и на рангирањето на 3-тото место во рангот на средни банки во Македонија или на 6-тото место, според големината на потенцијалот на Банката во однос на 18-те лиценцирани банки на македонскиот банкарски сектор.

Мисија, визија и цели на Банката

Мисијата на Банката е да ги максимизира вредностите на сите клучни заинтересирани страни, обезбедувајќи им на клиентите најдобри финансиски решенија што ќе ги задоволат нивните потреби. Наши заинтересирани страни се акционерите, комитентите, вработените и локалните заедници.

Визија и цел на ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје е да биде 5-та банка во Република Македонија и најпрофитабилен провајдер на финансиски услуги на избраниот пазар.

Својот експанзивен развојот ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје го продолжува преку ширење на деловната мрежа, како финансиски советник и како поддршка за правилно менаџирање со слободните и со потребните парични средства. Во процесот на својата експанзија е опфатена и мрежата на експозитурите, како составен дел од развојната стратегија, за да биде присутна во сите населени места со над 20.000 жители.

Експанзија на Банката

ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА во 2009 година ја прошири својата деловна мрежа со отворање 2 нови експозитури, и тоа: првата експозитура во Дебар и деветтата експозитура во Скопје, во населбата Чаир. Беа извршени и две релокации на експозитури - во Гостивар и во Куманово (ТЦ СУМА). Проширувајќи ја својата деловна мрежа ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА ја продолжува својата развојна стратегија да биде поблиску до граѓаните и до жителите во сите населени места во земјата. Како една од најатрактивните банки, дел од нејзината стратегија е вработувањето млад и високообразован кадар.

Мрежата од 29 експозитури и 36 банкомати им овозможува на клиентите широк пристап до современите и квалитетни банкарски услуги, кои опфаќаат услуги од платниот промет, како и поволни потрошувачки и инвестициски кредити.

Банка во чекор со времето

Банката од своето основање до денес, се води по своето мото - да биде предвесник на новините во банкарското работење:

- прва банка што по монетарното осамостојување доби дозвола за работа од Народната банка на Република Македонија;
- заедно со пет други банки покрена иницијатива и ја основа Македонската берза за долгорочни хартии од вредност;
- прва формира брокерска кука Инвестброкер АД Скопје;
- беше прва банка што стекна лиценца од Народната банка на Република Македонија за извршување на платниот промет во земјата;
- меѓу првите банки во Република Македонија вовеле електронско банкарство;
- прва и единствена банка што ја сервисира кредитната линија ИФАД 1 од 1998 година и што го одобри првиот кредит од ИФАД 2 - кредитната линија за развој на земјоделието и сточарството.

Развојот на Банката продолжува во духот на градење вистински и квалитетни вредности за своите клиенти. Во понудата на банкарски услуги ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА секогаш настојува да воведат новини што произлегуваат од потребите и од барањата на сегашните и на потенцијалните клиенти: нови производи и услуги со конкурентни услови на пазарот, современа технологија за обработка на податоците, непречена комуникација и известување на клиентите (пошта, e-mail, SMS порака и телефонски) и што е можно побрзо и поквалитетна услуга.

„Зад сите наши инвестиции цврсто застава Инвестбанка и со тоа го потврди нашиот успех и постојан развој. Нашата визија за преработка на вишната по највисоки стандарди ја реализиравме и обезбедивме сигурни пласмани на европскиот пазар.“

Младен Митев,
Директор на Фруктана д.о.о.

Фруктана д.о.о. денес е еден од најголемите произведувачи и преработувачи на вишна во нашата држава. Плантажите од „облачински“ вишни, со вкупна површина од 150 хектари, се под постојан надзор и грижа од страна на вработените во оваа компанија. Фабриката, која се наоѓа во с. Аргулица, Штипско, е опремена со најнова технологија за преработка на вишните со капацитет од 5 тона на час. Свежите вишни се преработуваат во компот од вишни, пастер од вишни и вишни во алкохол. Производите се однапред пласирани на пазарите во Франција, Холандија, Хрватска, Австралија и Канада. Во оваа 10-та јубилејна година Фруктана подготвува нов асортиман на замрзнати производи од вишни со поддршка на Инвестбанка и на нејзините кредитни линии за инвестиции во нова опрема и во нови производствени капацитети.

II. ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

1. Цели и опкружување

Во годината со глобална финансиска криза во светот, која се одрази и врз домашната економија, Инвестбанка АД Скопје ја спроведуваше својата активност во согласност со Програмата на мерки и активности на деловната политика на Банката за 2009 година и во рамките на утврдените цели и задачи на монетарната политика на НБРМ и на макроекономската политика на Владата на Република Македонија.

Порестриктивните мерки воведени во монетарната политика од страна на НБРМ, со цел стабилизирање и забавување на зголемената лична потрошувачка и кредитна експанзија, влијаеја на одржувањето на стабилноста и ликвидноста на банките.

Банката успешно ги реализираше своите активности и приоритетни цели и задачи поставени во деловната политика на Банката за 2009 година, остварувајќи позитивни резултати во сите сегменти од своето работење - депозитното работење, кредитирањето на физички и правни лица, платежните картички, платниот промет во земјата и во странство, акредитивното и гаранциското работење, менувачкото работење, тргувањето со хартии од вредност, како и кредитирањето на развојот на земјоделството и сточарството и останатите кредитни линии од странство.

Преземањето на Банката од Steiermärkische Bank und Sparkassen AG носи многу бенифиции, особено во зац-

врстувањето на пазарната позиција, во креирањето позитивен имиџ на банкарскиот пазар, особено преку диференцирањето на понудата и преку примената на клиентски ориентиран пристап. Исто така, нашиот систем на работа, производите и структурата односно стандардите за квалитет и за ефикасност на нашето банкарско работење ќе се усогласат со стандардите на Steiermärkische Bank und Sparkassen AG.

Процесот на трансформација во кој Банката моментално се наоѓа претставува голема промена и создава нови можности за развој на Банката, како деловен субјект, и на нејзините вработени, со цел подобро организирање на работните процеси.

Главната промена е во стратескиот пристап на Банката на пазарот, која досега применуваше производно ориентиран пристап (стратегија што во фокусот го има производот), во клиентски ориентиран пристап (стратегија што во фокусот го има клиентот), односно креирање понуда на производи и услуги што одговараат на неговите потреби и желби.

И во тековната година Инвестбанка АД Скопје доследно ќе ги следи зацртаните цели, а тоа се: зголемување на вредноста на капиталот, максимизирање на профитабилноста во работењето, зголемување на учеството во банкарскиот пазар, развој на информатичката технологија што ќе ги следи новите барања во согласност со стратешките определби и законски потреби.

2. Финансиски перформанси

2.1 Извештај за сеопфатниот приход на периодот

Инвестбанка АД Скопје во 2009 година, со поддршка од својот стратешки партнер Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, оствари позитивни резултати и го продолжи работењето како стабилна, ликвидна и профитабилна банка со веќе потврдени перформанси.

Во своето работење Инвестбанка АД Скопје се придржуваше кон начелата на почитување на законската регулатива, на интерните цели и задачи, а во насока на подобрување на бонитетот и на одржување стабилност и сигурност во работењето.

И покрај неповолните глобални економски услови и рестриктивните мерки на монетарната политика, Инвестбанка АД Скопје покажа нагорен тренд во својот биланс на успех, остварувајќи ги следните резултати:

Приходи од камата	2009	2008	% промена
во 000 МКД			
Нефинансиски друштва	373,7	254,7	46,7
Држава	24,1	19,7	22,1
Банки	48,9	38,2	27,9
Финансиски друштва	14,0	4,8	192,3
Население	182,3	135,7	34,3
	642,9	453,1	41,9

Приходите по основа на камати од дадени кредити и од други пласмани во 2009 година достигнаа ниво од 642,9 милиони денари и бележат пораст од 41,9%. Зголемувањето на приходите од камати произлегува од зголемувањето на пласманите што ги оствари Банката во текот на 2009 година. Свој придонес имаа и зголемените приходи од вложувањата во хартии од вредност расположливи за продажба во износ од 24,1 милиони денари, притоа бележејќи пораст од 28,1% во однос на приходот остварен по оваа основа во 2008 година.

Расходи за камата	2009	2008	% промена
во 000 МКД			
Нефинансиски друштва	106,2	95,9	10,7
Држава	4,7	2,2	111,4
Банки и финансиски друштва	86,5	74,2	16,6
Население	44,4	25,4	74,8
Нерезиденти	2,7	0,6	345,0
	244,4	198,3	23,2

Расходите за камати во 2009 година изнесуваат 244,4 милиони денари и бележат пораст од 23,2% во однос на претходната година, како резултат на зголемената депозитна база и повлечените кредитни линии.

Остварените нето-приходи од камата достигнаа износ од 398,5 милиони денари и се поголеми за 56,4% во споредба со 2008 година.

Приходите од провизиите за вршење банкарски услуги во 2009 година достигнаа ниво од 123,3 милиони денари и во однос на 2008 година се помали за 10,3% како резултат на ефектот на новата методологија и на новиот начин на разграничување на провизиите од кредитирањето во согласност со рочноста на пласманите.

Расходите по основа на провизии за банкарските услуги остварени во текот на 2009 година достигнаа ниво од 52,0 милиони денари и се поголеми за 28,6% во однос на 2008 година.

Нето-приходот од провизиите, како резултат на споменатиот ефект на новата методологија, е помал за 26,5% во споредба со истиот период од претходната година и изнесува 71,3 милиони денари.

Остварениот нето-ефект од курсните разлики е позитивен и изнесува 35,4 милиони денари, што претставува поголем нето-ефект за 12,7% во однос на 2008 година. Приходите од курсните разлики изнесуваат 961,1 милиони денари, а расходите од курсните разлики изнесуваат 925,7 милиони денари.

Останатите деловни приходи во 2009 година во износ од 10,0 милиони денари се помали во однос на претходниот споредбен период за 44,5%.

Нето-расходите од оштетувањето како резултат на нето-ефектот од приходите и расходите од издвојувањето во посебната резерва за ризични пласмани и приходите и расходите од исправката на вредноста на сомнителните побарувања изнесуваат 100,5 милиони денари и се 141,0% поголеми во однос на 2008 година, што се должи на настојувањето за постигнување подобра покриеност на кредитното портфолио со издвоена резерва за истото.

Трошоците за вработените во 2009 година се поголеми за 28,6% во однос на 2008 година, односно изнесуваат 129,8 милиони денари. Причината за порастот е зголемувањето на бројот на вработените за 31 нов работник во текот на годината.

Амортизацијата на нематеријалните средства, недвижности и опрема во 2009 година изнесува 32,6 милиони денари и е 12,8% поголема споредбено со 2008 година, кога изнесуваше 28,9 милиони. Зголемувањето се должи на дополнителните вложувања во софтвер, во транспортни средства, во доопремување на деловната зграда, како и на ново отворените експозитури и на набавката на нова компјутерска и комуникациска опрема.

Останатите деловни расходи што изнесуваат 176,4 милиони денари бележат намалување од 19,6% во однос на 2008 година. Материјалните трошоци и трошоците за услуги, како и на трошоците за закупнина поради ширењето на деловната мрежа бележат зголемување од 12,3%. Административните трошоци и трошоците за маркетинг бележат раст од 1,4%.

Значителниот остварен пораст на депозитната база од населението резултираше со зголемување на премиите за осигурување депозити од 57,3%, додека премиите за осигурување на имотот бележат зголемување од 25,7%.

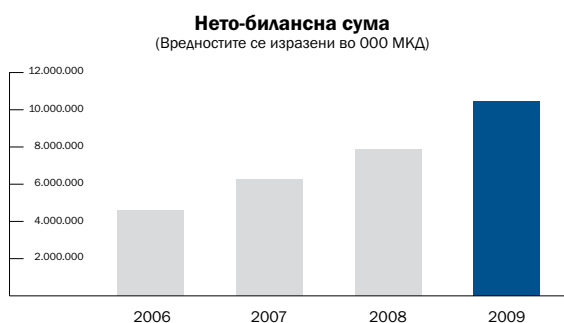
Останатите трошоци, како што се загубата од продажбата на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања, трошоците за судски спорови, за

даноци и придонеси и за неамортизирана вредност на расходуваната опрема се поголеми за 87,2%.

Инвестбанка АД Скопје во 2009 година оствари позитивен финансиски резултат од 76,0 милиони денари. По намалувањето за данокот на добивка во износ од 2,5 милиони денари, нето-добивката на Банката изнесува 73,5 милиони денари.

2.2 Извештај на финансиската состојба на крајот на периодот

Вкупната актива на Банката во 2009 година достигна износ од 10.551,9 милиони денари и бележи пораст од 32,7% во однос на претходната година.

Паричните средства и паричните еквиваленти во вкупната актива учествуваат со 2.116,8 милиони денари или со 20,1%. Паричните средства и паричните еквиваленти во 2008 година изнесуваа 1.864,9 милиони денари и истите во 2009 година, во споредба со 2008 година, се поголеми за 13,5%.

Зголемувањето на паричните средства произлегува од зголемената задолжителна резерва, согласно со регулативата на Централната банка и со флукуацијата на салдото на жиро-сметката на Банката.

Пласманите и побарувањата од банките во вкупен износ од 128,2 милиони денари на 31.12.2009 година учествуваат со 1,2% во вкупната актива. Пласманите и побарувањата од банките во 2009 година покажуваат пораст од 9,9% во однос на пласманите и побарувањата од банките во 2008 година.

Структура на кредитите според должникот

	2009	2008	промена%
во 000 МКД			
Нефинансиски друштва	4.897,9	3.566,9	37,3
Финансиски друштва	110,3	272,6	-59,5
Население	1.943,0	1.652,6	17,6
Кредити и побарувања од комитенти	6.951,2	5.492,1	26,6
Намалено за: резервација поради оштетување	-264,6	-169,0	56,6
Нето-кредити и побарувања од комитенти	6.686,6	5.323,1	25,6

Пласманите на клиентите го достигнаа нивото од 6.686,6 милиони денари или во вкупната актива на 31.12.2009 година учествуваат со 63,4%.

Во однос на 2008 година пласманите на комитентите бележат пораст од 25,6%, и покрај неповолните глобални економски услови и ограничувањата на Централната банка за кредитирање на населението.

Во вкупните пласмани на клиентите на Банката во 2009 година пласманите на нефинансиските правни лица имаат најголемо учество од 70,5% и истите се зголемени за 37,3% во однос на 2008 година. Учеството на пласманите на населението изнесува 28%, односно тие се зголемени за 17,6%. Во 2009 година се бележи пад на пласманите на финансиските друштва од 59,5% во однос на 2008 година, со минимално учество во вкупните пласмани од 1,6%.

Во 2009 година хартиите од вредност на Банката расположливи за продажба изнесуваат 1.103,0 милиони денари и нивното учество во вкупните средства на Банката изнесува 10,5%. Порастот на оваа билансна позиција се должи на реструктурирањето на хартиите од вредност во 2009 година, кои се чуваат до доспевање во хартии од вредност расположливи за продажба, како и на реалокацијата на слободните парични средства во инвестирање во хартии од вредност со фиксен приход.

Недвижностите и опремата во 2009 година изнесуваат 347,9 милиони денари, односно во вкупната актива учествуваат со 3,3%. Во 2009 година тие забележаа зголемување за 2,1% во однос на 2008 година, како резултат на планскиот развој и ширење на мрежата на експозитури низ земјата.

Нематеријалните средства во 2009 година покажуваат зголемување од 45,8% во однос на 2008 година и изнесуваат 10,8 милиони денари.

Преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања во 2009 година изнесуваат 76,0 милиони денари и во вкупната актива на Банката учествуваат со 0,7%. Во однос на 2008 година овие средства што се наменети за продажба се намалени за 16,0% како резултат на политиката на Банката за издвојување на исправката на вредноста на овие средства согласно со планот и регулативата на Централната банка.

Останатите побарувања што ги вклучуваат побарувањата по основа на однапред платени трошоци, побарувањата за провизии и надомести, побарувањата од купувачите, ситниот инвентар и друго изнесуваат 82,5 милиони денари и во однос на 2008 година бележат пораст од 16,7%.

Извори на средства

Вкупните извори на средства на Банката на 31.12.2009 година изнесуваат 10.551,9 милиони денари и се за 32,7% поголеми во споредба со 2008 година.

Во 2009 година е постигнат раст на депозитите на Банката, чиј квалитет влијаеше при одлучувањето за пласирање на средствата и, воопшто, за структурата на активата на Банката.

Депозитите од комитентите во износ од 6.114,8 милиони денари во 2009 година бележат раст од 20,3% и претставуваат 57,9% од вкупната билансна сума на Банката.

Депозити на клиентите	2009	2008	промена (2:3)	учество
Нефинансиски друштва	3.641,0	3.034,6	20,0	59,6
Финансиски друштва, освен банки	429,4	367,4	16,9	7,0
Население	1.871,7	1.409,5	32,8	30,6
Нерезиденти	172,7	269,7	-36,0	2,8
Вкупно депозити на клиентите	6.114,8	5.081,2	20,3	100,0

Од вкупните депозити од комитентите **орочените депозити и депозитите по видување (девизни и денарски) од нефинансиските друштва** во 2009 година бележат зголемување за 20,0% и изнесуваат 3.641,0 милиони денари. Во вкупните извори на средствата тие учествуваат со 34,5%. Според рочната структура, краткорочните депозити учествуваат со 90,5% во вкупните депозити од нефинансиските друштва, додека долгорочните депозити учествуваат со 9,5%. Според валутната структура на вкупните депозити од нефинансиските друштва, превладуваат девизните депозити со 57,6% во износ од 1.654,9 милиони денари, а денарските депозити изнесуваат 1.217,3 милиони денари, со учество од 42,4%.

Депозитите од финансиските друштва, освен банките, изнесуваат 429,4 милиони денари и истите забележаа пораст од 16,9% во однос на 2008 година.

Нивното учество во вкупните депозити на комитенти изнесува 7,0%. Од аспект на рочната структура, краткорочните депозити учествуваат со 66,4%, додека долгорочните депозити учествуваат со 33,6% во вкупните депозити од финансиските друштва.

Депозитите (девизни и денарски) од населението во 2009 година изнесуваат 1.871,7 милиони денари и во вкупните извори на средства учествуваат со 17,7%. Од аспект на рочната структура, краткорочните депозити учествуваат со 85,9%, додека долгорочните депозити учествуваат со 14,1% во вкупните депозити за физичките лица. Според валутната структура во рамките на вкупните депозити од населението, преовладуваат девизните депозити во износ од 1.309,1 милиони денари, односно учествуваат со 69,9%, а денарските депозити се во износ од 562,6 милиони денари, односно учествуваат со 30,1%.

Депозитите од нерезидентите забележаа пад од 36,0% и изнесуваат 172,7 милиони денари, со учество од 2,8% во вкупните депозити од комитентите.

Депозитите од банките бележат зголемување од 7,6% во 2009 година во однос на 2008 година, односно изнесуваат 220,1 милиони денари.

Порастот на депозитите од банките се должи на порастот на орочените депозити во износ од 214,1 милиони денари, односно се за 23,0% поголеми во однос на орочените депозити од банките во 2008 година. Учеството на вкупните депозити од банките во билансната сума на Банката изнесува 2,1%.

Странските кредитни линии, заклучно со 31.12.2009 година, изнесуваа 2.533,7 милиони денари и бележат зголемување од 70,4% во однос на 31.12.2008 година. Порастот на странските кредитни линии се должи, пред сè на поголемото користење на кредитните линии од матичната банка Steiermärkische Bank und Sparkassen AG.

Во валутната структура на изворите на средствата учеството на девизните и на денарските извори на средства е скоро подеднакво, односно девизните извори учествуваат со 49,95%, а денарските извори на средства учествуваат со 50,05%. Според рочната структура, во изворите на средствата поголемо учество имаат краткорочните извори, кои учествуваат со 91,4%, а долгорочните извори учествуваат со 8,6%.

Акционерски капитал

Акционерскиот капитал, заедно со премиите од акциите, со резервите и со нераспределената добивка, има учество во висина од 10,2% во вкупните извори на средства и бележи пораст од 7,3%.

Акционерскиот капитал се состои од 254.362 обични акции со номинална вредност од 2.670 денари, односно на 31.12.2009 година изнесува 679,1 милиони денари и во вкупниот капитал учествува со 6,4%.

Стапката на адекватност на капиталот, како однос помеѓу сопствените средства на Банката и активата пондерирана според ризикот, којашто е показател за преземениот ризик во работењето во билансите и во вонбилансните активности на Банката, изнесува 17,4%, додека во 2008 година коефициентот изнесуваше 15,7%.

Според одлуката на Народната банка на Република Македонија, како и според меѓународните стандарди, пропишаниот коефициент изнесува минимум 8%.

Стапката на поврат на активата ROA - (нето-добивка / вкупната актива на Банката) изнесува 0,9%.

Стапката на поврат на капиталот ROE - (нето-добивка / основните фондови) изнесува 7,1%.

3. Управување со ризици

Фокусот на процесот на управување со ризици во 2009 година, поради кризата со која се соочуваа македонската економија и финансискиот сектор како составен дел, беше во насока на одржување прифатливо ниво на изложеност на ризиците со кои се соочува Банката во своето работење, а кои негативно можат да влијаат на планираните или на тековните активности.

Кредитен ризик

Активностите на Центарот за ризици беа насочени кон идентификација, мерење и мониторинг на кредитниот ризик. Преку проверка на кредитните анализи и преку давање свое мислење до кредитните одбори се следеше процесот на идентификација и на мерење на кредитниот ризик, како и почитувањето на интерните и екстерните лимити на изложеност.

Посебен акцент се стави на мониторингот преку следење на квалитетот на кредитното портфолио на Банката и на неговата секторска и географска дисперзија, со што се контролираше ризикот од концентрација. Тоа подразбира континуирано следење на кредитната изложеност кон поединечните субјекти или кон група поврзани субјекти, за која цел на месечна основа се изработуваше класификација на активата според ризичноста на пласманите.

Зголемувањето на кредитното портфолио во текот на 2009 година беше проследено и со одржување висок квалитет на кредитното портфолио, што претставува доминантен сегмент во активата на Банката и што има најголемо влијание врз нејзиното целокупно работење.

Оштетувањето и класификацијата на изложеноста на кредитен ризик се врши на поединечна основа за сите изложености.

Од аспект на учеството на секоја ризична категорија во вкупната актива на банката изложена на кредитен ризик, со состојба 31.12.2009 година може да се заклучи следното:

- во ризична категорија А се класифицирани 94.87% од вкупната актива изложена на кредитен ризик;
- во ризична категорија Б е класифициран 1.02% од вкупната актива изложена на кредитен ризик;
- во ризична категорија В се класифицирани 2.69% од вкупната актива изложена на кредитен ризик;
- во ризична категорија Г е класифициран 0,41% од вкупната актива изложена на кредитен ризик;
- во ризична категорија Д се класифицирани 0.99% од вкупната актива изложена на кредитен ризик.

Ликвидносен ризик

Благодарение на ефикасно поставениот процес за управување со ликвидносниот ризик, Банката во 2009 година континуирано ја следеше и ја управуваше ликвидноста како еден од основните банкарски принципи. Банката редовно ги пресметуваше стапките на ликвидност до 30 дена и до 180 дена, кај кои за целиот период постоеше целосна усогласеност со прописите и известуваше за нив. Покрај екстерните ликвидносни индикатори, Банката активно ги следеше и интерните ликвидносни индикатори, како дел од процесот на управување со ликвидноста.

Паралено со одржувањето на ликвидноста, Банката континуирано ја исполнуваше законската обврска за задолжителна резерва во денари и во девизи, почитувајќи ја во целост законската регулатива и интерно поставените лимити.

Каматен ризик

Управувањето со каматниот ризик претставува интегрален дел од процесот на управување со пазарните ризици. Основната цел е ограничување на потенцијалната загуба поради промените во висината на пазарните каматни стапки, како и одржување на профитбилноста, на сигурноста во работењето и на пазарната вредност на капиталот на Банката.

И во текот на 2009 година се водеше активна политика на каматните стапки, која се темелеше на Стратешкиот план за периодот 2009-2012, како и на конкурентската позиција во однос на другите банки. Во текот на целата година континуирано се вршеше анализа на каматносна актива и пасива, на степенот на чувствителност на промената на каматните стапки, на просечната пондерирана активна и пасивна каматна стапка, на големината на каматносна актива и пасива со интерно и екстерно определување на каматните стапки, како и на други релевантни показатели.

Валутен ризик

Управувањето со валутниот ризик во 2009 година се остваруваше во услови на стабилен курс на денарот, односно во услови на продолжување на рестриктивната монетарна политика на ниво на државата.

Основен инструмент за управување со валутниот ризик беше отворената девизна позиција, која е основен показател за нивото на изложеност на Банката на валутниот ризик. Во текот на 2009 година Банката континуирано ја одржуваше отворената девизна позиција во законски дозволените лимити, одделно по валути и на агрегатно ниво од 30%.

Оперативен ризик

Оперативниот ризик е дефиниран како ризик од случување на настани што имаат потенцијал да резултираат со значителни загуби за Банката, како резултат на неадекватни или на неуспешни внатрешни процеси, луѓе и системи или на надворешни настани.

Активностите поврзани со оперативните ризици во минатата година опфаќаа секојдневно следење, евидентирање и анализирање на настаните што можеле да предизвикаат штета или да претставуваат потенцијален оперативен ризик.

Врз основа на прибраните информации и на направените анализи, се преземаа конкретни мерки за санирање на нарушувањата и за отстранување или за контрола на ризикот во иднина.

4. Пласмани на правни лица

Инвестбанка АД Скопје, водејќи се од стратешките оп-ределби, од кредитната политика и од процедурите за кредитирање во Банката, од законската регулатива и од подзаконските акти на НБРМ, ја извршуваше својата кредитна активност во 2009 година.

Вкупните пласмани на правните и на физичките лица во вкупната актива во 2009 година учествуваат со 63,4% и во однос на 2008 година бележат пораст од 25,6%.

Постојаното продлабочување и унапредување на од-носите со клиентите, фокусирањето на нивните пот-реби и соодветната понуда на финансиска поддршка за нивните бизниси влијае Банката да биде сигурен и препознатлив деловен партнер кај клиентите.

Краткорочните пласмани во вкупната актива на Банката учествуваат со 32,6%, додека долгорочните пласмани учествуваат со 32,0%.

Во структурата на кредитното портфолио на Банката доминантно учество имаат кредитите одобрени на правни лица, односно 72,2% од вкупното кредитно портфолио.

Краткорочните кредити одобрени на правни лица из-несуваат 1.082,5 милиони денари и нивниот пад во споредба со 2008 година изнесува 6,96%, додека дол-горочните кредити одобрени на правни лица изнесу-ваат 3.925,7 милиони денари или нивниот пораст во споредба со 2008 година изнесува 46,7%.

На 31.12.2009 вкупните пласмани на правните лица изнесуваат 5.008,1 милиони денари, со пораст од 30,4% во однос на 2008 година.

Високиот раст во делот на кредитирањето на правните лица е резултат на повеќе фактори, при што како нај-битни се: проширувањето на мрежата на експозитури на територијата на Р. Македонија, континуираната под-дршка на постоечките клиенти, привлекувањето нови клиенти, како и конкурентните производи што ги нуди Банката, особено во делот на долгорочните кредити, каде што има и најголем пораст.

Во текот на 2009 година Инвестбанка користеше неколку кредитни линии, но како позначајни можат да се наведат: кредитната линија на Steiermärkische Sparkasse, кредитната линија на Германско-македон-скиот фонд (ГМФ), како и кредитната линија за само-вработување со посредство на Македонската банка за поддршка на развојот (МБПР).

Во текот на 2009 година одобрувањето на сите пласмани на Банката се одвиваше преку кредитните одбори на банката.

На седниците на кредитните одбори во текот на 2009 година беа разгледувани и се одлучуваше по предлози за одобрување кредити, издавање денарски и девиз-ни гаранции, отворање акредитиви, пролонгирање кредити, откуп на побарувања - факторинг, како и по разни известувања со кои беше информиран Кредит-ниот одбор.

5. Пласмани на физички лица

Пласманите во областа на кредитирањето на физичките лица во 2009 година, и покрај влошената состојба во економскиот сектор, во Инвестбанка АД Скопје забележаа пораст, а кредитирањето се извршуваше согласно со стратешкиот план на Банката, со кредитната политика и со процедурите за кредитирање на Банката, со законската регулатива и со подзаконските акти на НБРМ.

Кредитното портфолио за физичките лица во Инвестбанка АД Скопје за 2009 година се состои од краткорочни и долгорочни ненаменски потрошувачки кредити, станбени кредити, автомобилски кредити, хипотекарни кредити, кредити обезбедени со каматни и бескаматни денарски и девизни депозити и др. Во текот на 2009 година се одобрија 2.078 кредити за физички лица во споредба со 2008, кога беа одобрени 1.423 кредити.

Банката во изминатата година успешно продолжи да пласира и земјоделски кредити. Во овој сегмент од кредитирањето Инвестбанка бележи долгогодишно искуство и забележителни резултати. Во 2009 година бројот на одобрени земјоделски кредити изнесува 350.

Вкупниот број на клиенти-корисници на кредити во Инвестбанка АД Скопје, исто така, бележи пораст во 2009 година, споредбено со 2008 година. За 2008 има 8.629 клиенти, а на 31.12.2009 нивниот број изнесува 8.968. Порастот изнесува 3,9%.

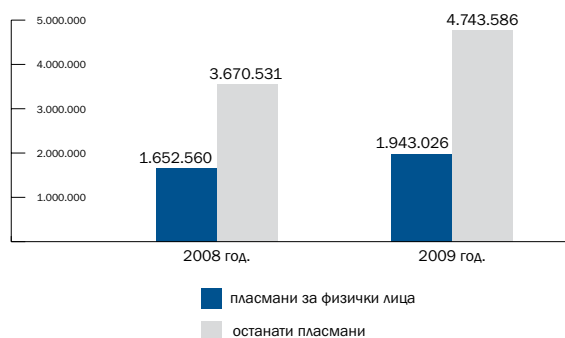
Во 2009 година се пласираа вкупно кредити за физички лица во износ од 1.943,0 милиони денари, додека во 2008 година се пласирали 1.652,6 милиони денари. Во 2009 година е остварен пораст на кредитното портфолио за физичките лица од 17,6% во однос на 2008 година.

За одобрувањето на пласманите за физичките лица се одлучуваше на кредитните одбори во експозитурите - за кредитните барања до лимитот на експозитурите,

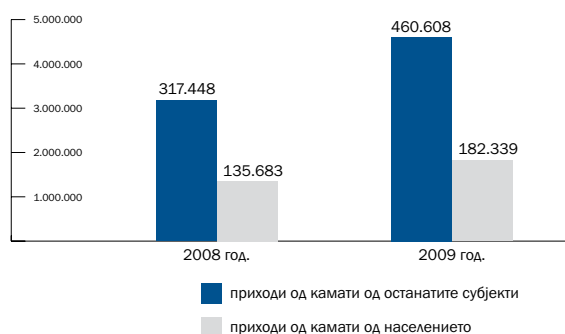
односно на Кредитниот одбор ВСС2 - за кредитните барања над лимитот на експозитурите.

Овој пораст се должи на поволните каматни стапки што Банката ги понуди изминатата година на своите постоечки и нови клиенти, додека другите банки водеа рестриктивна кредитна политика. Учеството на кредитите за физичките лица во вкупната кредитна активност на Банката изнесува 29,1%.

Учество на пласманите за физички лица во вкупното кредитно портфолио на Банката
(Вредностите се изразени во 000 МКД)

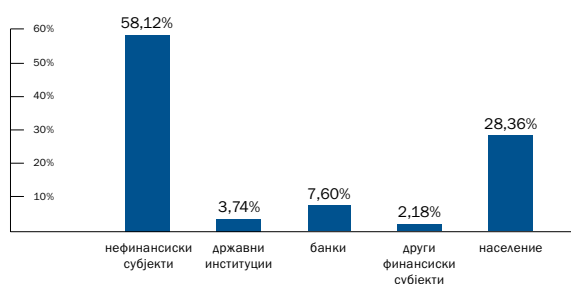
Приходи од камати за 2008 и 2009
(Вредностите се изразени во 000 МКД)

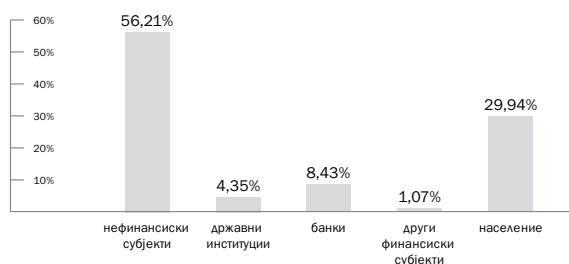
Вкупните приходи од камати од пласираните кредити за 2009 година изнесуваат 642,9 милиони денари, а за 2008 година изнесуваат 453,1 милиони денари, односно е забележан пораст од 41,9%.

Учеството на приходите од камати од населението во вкупните приходи од камати е:

Приходи од камати за 2009 година

Приходи од камати за 2008 година

Структура на кредитното портфолио според видот на обезбедувањето

опис на колатерал	2009	2008
во 000 МКД		
депозит	236,9	574,6
хартии од вредност	4,7	-
хипотека на станбен простор	1.123,3	806,7
хипотека на деловен простор	2.498,0	1.846,9
рачен залог	956,4	681,4
други видови колатерал	10,2	57,2
меници и жиранти	1.857,3	1.356,3
вкупно	6.686,6	5.323,1

Кредитите можат да бидат обезбедени со парични депозити, со хартии од вредност, со хипотека на недвижен имот, со залог на подвижни предмети и со други видови обезбедување.

За разлика од 2008 година, во 2009 година кредитите што се обезбедени со депозити се во помал број и изнесуваат 236,9 милиони денари.

Кредитите обезбедени со хартии од вредност во 2009 изнесуваат 4,7 милиони денари, а во 2008 година такви кредити во кредитното портфолио на Банката нема.

6. Пласмани во хартии од вредност

Благајнички и државни записи и обврзници

Во доменот на инвестирањето во краткорочни и долгорочни хартии од вредност, издадени од страна на НБРМ и од Владата на Република Македонија, Банката имаше значително инвестирање во 2009 година во државни хартии од вредност, особено по зголемувањето на основната каматна стапка за 2 процентни поени на 9,0% во првиот квартал од годината.

Банката купуваше багајнички записи за свое име и за своја сметка, издадени од страна на НБРМ, во вкупен износ од 4.440.000 илјади денари, од кои беше остварен каматен приход од 28.359,0 илјади денари или споредено со 2008 година, кога приходите од камати од багајнички записи изнесуваа 6.805 илјади денари, тоа претставува пораст од 316,7%.

Исто така, Инвестбанка АД Скопје во текот на 2009 година редовно учествуваше на аукциите за државни записи, издадени од страна на Министерството за финансии на Република Македонија, и запиша вкупно 1.465.217 илјади денари, од кои 708.440 илјади денари беа чисто денарски записи, додека останатите 756.777 илјади денари беа денарски записи со девизна клаузула. Од овие инвестирања во државни записи Банката оствари каматен приход од 19.022 илјади денари или споредено со 2008 година, кога приходите од камати од државни записи изнесуваа 11.985 илјади денари, тоа претставува пораст од 58,7%.

Зголемениот приход од инвестирање во државни записи беше резултат на новововедениот инструмент – државен запис со валутна клаузула, кој придонесе за канализирање на дел од девизната пасива во овие инструменти за краткорочно инвестирање што нудеа добар принос, од една страна, и можност за избегнување на валутниот ризик, бидејќи, иако деноминирани во денари, имаа протективна клаузула за деноминаност на номиналниот износ во евро.

На овој начин одреден дел од девизната актива што се чуваше на ностро кореспондентските сметки во странските банки со неповолни каматни услови (краткорочните „преку ноќ“ каматни стапки и неделните каматни стапки ЕУРИБОР кои беа паднати блиску до 0%) се пренасочи во државни записи со девизна клаузула, со каматни стапки што се движеа од 5 до 7%.

Банката во 2009 година не инвестираше во долгорочни државни обврзници со рок над 12 месеци и доспеланите износи ги пренасочи во други активни позиции. Сепак, и од овие хартии од вредност, поради портфолиото од претходните години, се оствари приход од камата во износ од 5.040 илјади денари.

Вкупниот каматен приход остварен во 2009 година од инвестирања во државни хартии од вредност, издадени од Народната банка и од Владата на Република Македонија, изнесува 52.421 илјади денари.

Банката, исто така, им овозможуваше на клиентите да ги запишуваат државните записи во свое име и за таа услуга наплати провизија од 825 илјади денари или за 135% повеќе од претходната година.

7. Вонбилансни активности

Овој сегмент од работењето на Банката во текот на изминатата 2009 година, во однос на претходната 2008 година, од аспект на одделни продукти бележи различен тренд. Кај продуктите за поддршка на надворешнотрговското работење на клиентите се забележува опаѓање што произлегува од намалениот обем на трансакции со странски партнери, односно намалена увозна активност, додека кај денарските гаранции се забележува значителен пораст како по бројноста на трансакциите, така и во апсолутниот износ, што пак произлегува од зголемената потреба на клиентите за обезбедување на односите со нивните партнери со банкарски гаранции, како резултат на зголемениот степен на недоверба во услови на економска криза.

Во продолжение следува анализа на работењето по одделни продукти.

Ностро акредитиви

Анализата на вонбилансната активност на Инвестбанка АД Скопје по основа на издадени ностро акредитиви покажува дека се издадени вкупно 169 акредитиви и тоа: во ЕУР - во износ од 4.026.950,5 (246,3 милиони денари) и во УСД - 1.308.836,5 (55,8 милиони денари). Во МКД вкупниот износ е 302,2 милиони денари. Во однос на претходната 2008 година прометот е намален за 24,4%, додека состојбата на крајот на 2009 година во апсолутен износ е намалена за 18,9%.

Лоро акредитиви

Примени се вкупно 5 лоро акредитиви во корист на клиенти на Банката во вкупен износ од 39.961,8 ЕУР (2,4 милиони денари) и 75.670,0 УСД (3,2 милиони денари). Во МКД вкупниот износ е 5,7 милиони денари.

Ностро девизни гаранции

Во текот на 2009 година се издадени вкупно 42 ностро девизни гаранции во вкупен износ од 1.435.631,1 ЕУР (87,8 милиони денари) и 50.000,00 УСД (2,1 милиони денари). Во однос на претходната 2008 година прометот е намален за 65,6%, додека состојбата на крајот на 2009 година во апсолутен износ е намалена за 22,7%.

Лоро девизни гаранции

Примени се вкупно 8 лоро гаранции во корист на клиенти на Банката во вкупен износ од 662.438,9 ЕУР (40,5 милиони денари).

Лоро документарни наплати

Примени се вкупно 18 комерцијални документи за наплата од клиенти на Банката, и тоа во износ од 171.673,8 ЕУР (10,5 милиони денари) и 265.284,4 УСД (11,3 милиони денари). Во МКД вкупниот износ е 21,8 милиони денари.

Денарски гаранции

Анализата на вонбилансната активност на Инвестбанка АД Скопје по основа на издадени денарски гаранции покажува дека се обработени и се издадени вкупно 373 денарски гаранции во вкупен износ од 536,1 милиони денари. Исто така, пролонгирани се вкупно 19 гаранции во вкупен износ од 96,9 милиони денари, додека се зголемени износите на 3 постоечки гаранции во вкупен износ од 11,5 милиони денари. Во однос на претходната 2008 година се обработени вкупно 87 барања повеќе за издавање гаранции, додека порастот на состојбата во апсолутен износ на крајот на 2009 година изнесува 27,1%.

8. Управување со извори на средства

Ликвидноста на Банката во 2009 година беше на задоволително ниво и сите обврски на Банката беа подмирени навремено, со истовремено канализирање на евентуалниот тековен вишок на денарска и девизна ликвидност во оние активни позиции што најдобро овозможуваа придонес кон вкупниот приход на Банката.

8.1 Депозити на правни лица

Во 2009 година се продолжи континуираниот тренд на пораст на клиентските депозити на банката. Изминатата година е постигнат раст на вкупните депозити од клиенти за 20,3%, односно тие на 31.12.2009 година изнесуваа 6.114,8 милиони денари и претставуваат 57,9% од вкупната билансна сума на Банката.

Од вкупните депозити од комитенти на Банката орочените девизни и денарски депозити од правни лица изнесуваа 2.826,9 милиони денари или за 24,9% повеќе од 2008 година. Заедно со депозитите по видување, вкупните депозити од правни лица на 31.12.2009 година изнесуваа 4.070,4 милиони денари или две третини од вкупните депозити од клиенти.

На тој начин Банката, заедно со депозитите по видување, го зголеми своето пазарно учество во вкупните депозити од правни лица во вкупниот банкарски сектор и се доближи до учество од речиси 8,0%.

Од аспект на валутната структура на орочените депозити од правни лица, 53,4% од вкупните орочени депозити се денарски (вклучително и денарските депозити со валутна клаузула), додека 46,6% се девизни депозити, што е значителен пораст во однос на претходната година, кога девизните депозити заземаа 21,6%.

Ова е резултат на глобалните кризни движења и на зголемената негативна перцепција на клиентите за вложување на девизниот курс на денарот во 2009 година,

што влијаеше во нивна преориентираност од денарско кон девизно штедење.

Од вкупните депозити од комитентите, депозитите од финансиските друштва, освен банките забележаа пораст од 16,9% и изнесуваат 429,3 милиони денари. Во вкупните депозити на комитентите тие учествуваат со 7,0%, што е на приближно исто ниво како изминатата година.

8.2 Депозити на физички лица

Во текот на 2009 година зголемените активности при воведувањето промотивни каматни стапки и стимулативни додатоци на каматната стапка кај постојаните штедни продукти и воведувањето нов промотивен продукт „Новогодишен депозит“ со исплата на каматата на почетокот на периодот на орочувањето доведоа до пораст на вкупните депозити на физичките лица во 2009 година во однос на 2008 година од 32,8%, со што продолжува трендот на пораст на депозитите на физички лица.

Депозити на физички лица според рочност

година	Краткорочни депозити	Долгорочни депозити	Вкупно депозити на физички лица
2008	1.198,60	210,90	1.409,50
2009	1.607,60	264,10	1.871,70

Депозитите на населението во 2009 година се остварени во износ од 1.871,7 милиони денари и забележуваат учество од 30,6% од вкупните депозити. Што се однесува до рочната структура на депозитите на населението, краткорочните депозити учествуваат со 85,9%, додека долгорочните депозити учествуваат со 14,1% во вкупните депозити на физички лица.

8.3 Кредитни линии

Кредитни линии според кредитодавателот - долгорочни

	2009	2008
во 000 МКД		
Домашни извори:		
НБРМ	13.060	16.087
МБПР	204.139	246.254
Министерство за финансии	567.139	488.090
	784.338	750.431
Странски извори:		
ЕБРД	76.322	153.238
Steiermärkische Bank und Sparkassen AG	1.673.088	583.417
	1.749.409	736.655
Кредитни линии	2.533.748	1.487.086

Странските кредитни линии што Банката ги користеше од неколку странски комерцијални банки и од други реномирани кредитни институции присутни на пазарот во Република Македонија (Европска банка, Steiermärkische Bank und Sparkassen, МБПР и други), со цел подобрување на својот кредитен потенцијал и овозможување клиентите да ги користат сите можни видови финансирања од домашни и од странски извори, заклучно со 31.12.2009 година, изнесуваа 2.533,7 милиони денари и бележат зголемување од 70,4% во однос на 31.12.2008 година. Во 2009 година Банката користеше субординиран кредит во износ од 397,6 милиони денари.

Во валутната структура на изворите на средствата обезбедени од странски и од домашни кредитни линии поголемо учество имаат девизните извори што учествуваат со 75,8%, а денарските извори на средства со валутна клаузула учествуваат со 24,2%.

9. Процесинг

9.1. Платен промет во земјата

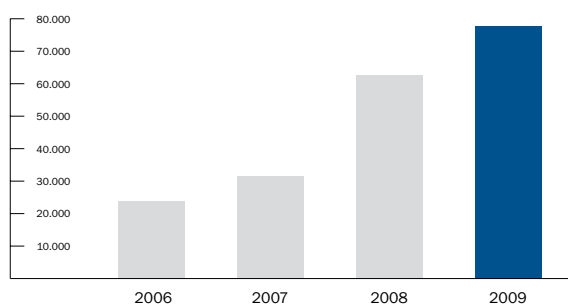
Зголемен број на клиенти

Во текот на 2009 година зголемувањето на бројот на клиентите на Инвестбанка АД Скопје е приближно 30% кај правните лица и 24% кај физичките лица. Зголемувањето се должи, пред сè, на зголемената мрежа на експозитури и на зголемената активност на постоечките експозитури во делот на пронаоѓањето нови клиенти.

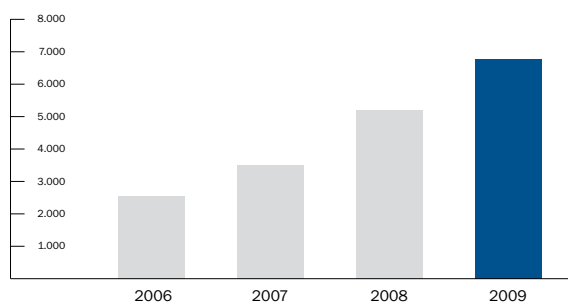
Број на клиенти со трансакциски сметки

	2009	2008	% промена
Правни лица - трансакциски сметки	6.777	5.197	30%
Физички лица - трансакциски сметки	77.611	62.788	24%

Број на клиенти - физички лица

Број на клиенти - правни лица

Воведување нови сервиси

Електронското банкарство како сервис постои од 2002 година. Изминатата година интензивно се работеше на промоција на нови услуги во делот на електронското банкарство. Имено, во текот на 2009 година се воведоа сервис за електронска достава на дневните изводи до клиентите преку e-mail, како за физичките така и за правните лица. Преку овој сервис во иднина ќе се овозможи достава на изводи за различни цели, како што се: месечните изводи за картично работење, девизните изводи за правни лица и сл.

Во 2009 година се воведоа и трајни налози, при што истите можат да се користат за најразлични плаќања од страна на клиентите (физички и правни лица), и тоа без нивно физичко присуство во Банката. Покрај општите трајни налози Инвестбанка АД Скопје склучи договор за деловна соработка за плаќање на месечните сметки за топлинска енергија со трајни налози. Во почетокот на следната година се очекува соработка за наплата на вода и струја со трајни налози.

Во текот на 2009 година Инвестбанка АД Скопје воспостави деловен однос со еден од мобилните оператори во Македонија, со кој во текот на 2010 година се очекува покрај соработката за готовински уплати од страна на нашите клиенти да се овозможи и плаќање на истите преку траен налог.

Во делот на продажбата на осигурителни полиси Инвестбанка ја прошири соработката што првенствено започна во 2008 година. Во 2009 година Инвестбанка АД Скопје потпиша договори за деловна соработка уште со три компании од областа на осигурувањето.

9.2. Платен промет со странство

Во кризната 2009 година, кога државата бележи пад во надворешнотрговската размена, Банката со ширењето на деловната мрежа и со квалитетот на услугата успеа корпоративните плаќања да ги одржи на

нивото од 2008 година, со мал пораст во прометот од 1,13% и со зголемување од 5,9% по бројот на налози. Во наплатите девизниот платен промет бележи пораст од 16,4%, а бројот на налози од наплата е зголемен за 37,5%.

Сличен тренд се бележи и кај физичките лица.

9.3. Процесирање платежни картички

Картички

видови картички	Издадено картички 2009	Издадено картички 2008	% промена
MasterCard	9.861	8.574	15%
Maestro	21.721	16.353	33%
Вкупно картички	31.582	24.927	27%

Заклучно со 2009 година се издадени 21.721 дебитни картички Maestro и 9.861 кредитни картички MasterCard или вкупно 31.582 картички. Во однос на 2008 година е забележан пораст од 33% за дебитните картички и 15% за кредитните картички или вкупно пораст од 27% за сите картички.

Во 2009 година со платежните картички е остварен промет во износ од 1.006.422,0 илјади денари, што претставува зголемување за 55% во однос на 2008 година, кога е остварен промет од 648.132,6 илјади денари.

Уреди (банкомати и читачи на картички)

Заклучно со 31.12.2009 година Инвестбанка има поставено 36 банкомати и е остварен промет од 753.087,5 илјади денари, односно е остварено зголемување од 66% во однос на 2008 година.

Заклучно со 31.12.2009 година банката има поставено 365 читачи на картички (POS уреди) и е остварен промет од 69.771,0 илјади денари, односно е забележано зголемување од 203% во однос на деловната 2008 година. Од поставените POS уреди 35 уреди се GPRS послови, а 330 уреди се со dial-up конекција.

Проекти

Во 2009 година се реализираа два проекти поврзани со меѓународната картична организација MasterCard Worldwide и е отпочнат проект со Visa International, и тоа:

- 1) Издавање картички со чип преку процесорот Касис АД Скопје, и тоа за следните типови: Maestro, MasterCard Standard, MasterCard Gold и MasterCard BusinessCard, со што се имплементирани највисоките стандарди за безбедност на картичките. Во 2010 година сите картички ќе бидат заменети со чип.
- 2) Сертификација на банкоматите со стандард EMV, што вклучува опремување на банкоматите за прифаќање картички со чип во програмата на MasterCard. Со имплементирање на овој стандард банката ја зголеми сигурноста на уредите во делот на злоупотребата на банкоматите со фалсификувани картички.
- 3) Во декември 2009 година Инвестбанка АД Скопје се здоби со полноправно членство од меѓународната картична организација Visa International. Лиценцата покрива издавање платежни картички од следниот тип:

- Visa Electron
- Visa Classic
- Visa Gold
- Visa Business

и поставување банкомати, за што ќе се искористи постојната мрежа на банкомати на банката.

Картичките и банкоматите ќе го имаат стандардот EMV. Според проектот што е отворен кон Visa International, првите картички ќе бидат издадени кон средината на 2010 година.

10. Информатичка технологија

Службата за информатичка технологија, која со своите функции претставува сервис за обработка на податоците, зазема посебно место во организацијата и во функционирањето на Банката. Сите деловни процеси во работењето на Банката се комплетно покриени со интегрираниот Банкарски информативен систем (БИС).

Во текот на 2009 година се имплементираа нови сервиси за електронското банкарство за доставување на изводите за трансакциски сметки, за доставување на изводите за кредитни картички и за доставување на каматните листи преку електронска пошта.

Во текот на 2009 година се изврши комплетна замена на телекомуникациската опрема за поврзување со експозитурите, која беше изнајмена од страна на Македонски телеком, со што целата телекомуникациска опрема премина во сопственост на Банката.

Во 2009 година се потпишаа и нови договори за поврзување на експозитурите со централа, со што двојно

се зголеми големината на линиите со експозитурите. Се изврши и комплетна реорганизација на начинот на поврзување на експозитурите со централа, на интерните конекции и на електронското банкарство, со што се зголеми целокупната сигурност на информативниот систем.

Во 2009 година се изврши миграција на базите на податочните сервери од Microsoft SQL Server 2000 на Microsoft SQL Server 2005, со што се зголемија перформансите на податочните сервери и се подобри целокупната работа на апликативните решенија.

Кон крајот на 2009, година согласно со Одлуката за сигурност на информативниот систем, се изврши набавка на решение за ревизорски траги, со што Банката ќе добие централизирано решение за следење на логовите од сите уреди во Банката.

Целокупниот системски софтвер што се користи во Банката е лиценциран.

11. Маркетинг активности

Фокусот на маркетинг активностите во 2009 година во најголемиот дел беше насочен кон промоцијата на новиот странски бренд во Македонија, влезот на новиот сопственик на Банката - Steiermärkische Sparkasse Group од Грац, Австрија. Од преземањето Банката ја гледа својата стратешка определба кон воведување на новиот бренд на македонскиот банкарски пазар и кон остварување на целите за стабилност, профитабилност и за зголемување на пазарниот удел на Банката.

Маркетинг стратегијата на Банката во 2009 година беше насочена, пред сè, кон обезбедување што е можно поголем позитивен публицитет за Банката, како и запознавање на целокупната јавност со новиот австриски бренд и со значењето на 184 години традиција и искуство во областа на банкарството на Steiermärkische Sparkasse.

Бенефитите што ги донесе новиот банкарски бренд Steiermärkische Sparkasse во работењето на Банката во 2009 година се состојат од:

- привлечените нови клиенти;
- поголемата препознатливост и диференцирање во однос на другите банки;
- унификација на корпоративните обележја на Банката според стандардите на Групацијата;
- зајакнување на имиџот на сигурна, доверлива и стабилна банка;
- реномиран банкарски бренд присутен на финансиските пазари во Централна и Југоисточна Европа;
- засилување на веќе постоечкиот позитивен публицитет;
- посакувано место за вработување на млад и високообразован кадар.

Во услови на глобалната финансиска криза Службата за маркетинг во текот на 2009 година ги редуцираше промотивните активности преку намалени активности од областа на економската пропаганда, спонзорствата и продажната промоција.

Во првиот квартал од 2009 година промотивните активности беа насочени кон понудата за кредитирање мали и средни трговски друштва, додека во вториот и третиот квартал од 2009 година - кон понудата за штедење од страна на физичките лица. Промотивните активности во 2009 година беа ограничени за спроведување помали месечни продукт кампањи, за вршење закуп на рекламен простор во одредени медиуми врз основа на годишен договор за рекламирање (радио, локални телевизии, магазини), за набавка на пропагандни средства за потребите на експозитурите на Банката, за организирање презентации за време на културни и спортски манифестации и активности од областа на директниот маркетинг.

Препознатливиот и уникатен имиџ на Банката се градеше и преку деловната мрежа составена од 28 експозитури.

Конформноста и лесната пристапност на експозитурите им овозможуваат на клиентите рамноправен и професионален третман при користењето на банкарските производи и услуги. Грижата за професионалната услуга и деловниот изглед на банкарските работници се една од нашите главни насоки, бидејќи вработените го градат брендот и се дел од имиџот на Банката.

12. Човечки ресурси

Улогата на управувањето со човечките ресурси е во испорачувањето логистичка и советодавна поддршка на останатите деловни центри и на вработените за сите прашања поврзани со човечките ресурси.

Цел на Банката е да биде најпосакувано место за работа и затоа развива мотивациски модели, го унапредува системот за наградување и ја пренесува успешно корпоративната култура.

Во деловната 2009 година фокусот беше ставен на следниве активности:

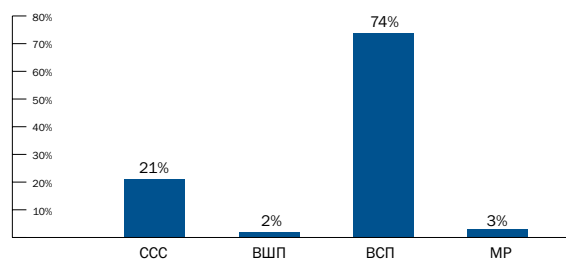
- учество во креирањето и во исполнувањето на стратегијата и на политиката на Банката;
- селекција, регрутирање, вработување и задржување на високостручен персонал;
- имплементирање електронско пријавување и одјавување на вработените со почетокот на 2009 година;
- обука, персонален и професионален развој и едукација;
- управување со организационите промени;
- промовирање и обезбедување здрава и безбедна работна средина и усогласување со законската регулатива;
- активности за награди, јубилеи на вработените и средба со пензионираниите работници од Инвестбанка АД Скопје.

Структура на вработените по возраст

старосна група	бр. на вработени
до 30 години	107
30 - 40	60
40 - 50	34
над 50	18
Вкупно вработени	219

Инвестбанка АД ја заврши годината со вкупно 219 вработени, што во споредба со 2008 година е за 16% повеќе во вкупниот човечки потенцијал. Со приемот на 31 нововработено лице во текот на 2009 година просечната старост на вработените во Банката изнесува 33,1 години.

Структура на вработените според степенот на образование

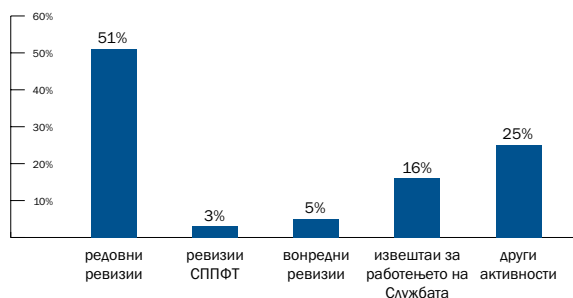
Приемот е направен согласно со предвидените планови и со стратегијата на Банката за ширење на деловната мрежа и на севкупните активности.

Заклучно со декември 2009 година во Банката 145 лица работеа во делот на продажбата, додека останатите 74 лица - во поддршка.

13. Внатрешна ревизија

Службата за внатрешна ревизија е независна организациона единица чија организациона поставеност и одговорност ги уредува Надзорниот одбор на Банката. Службата за внатрешна ревизија функционално и организациски е одвоена од останатите организациони делови на Банката. Таа е директно под Надзорниот одбор и над Одборот за ревизија.

За своите активности во 2009 година Службата изготви и донесе Годишен план, согласно со политиките и процедурите што го регулираат нејзиното работење. Истиот беше усвоен од страна на Управниот одбор на Банката.

Службата спроведуваше постојана и целосна ревизија со цел обезбедување објективна и независна оценка

на адекватноста и на ефикасноста на системот на внатрешна контрола, на точноста на сметководствената евиденција и на финансиските извештаи, на усогласеноста со интерните политики и процедури на Банката со законската регулатива и со супервизорскиот циркулар, како и на општата ефикасност во работењето на Банката. Покрај тоа, Службата за внатрешна ревизија врши и други активности од аспект на поддршка на екстерните ревизори и супервизија на НБРМ, како и консултативни активности и други активности на барање на Надзорниот или на Управниот одбор.

Во рамките на своите активности во текот на 2009 година Службата за внатрешна ревизија спроведе голем број активности што се однесуваат на трансформациониот процес, односно на усогласување на работењето на Службата со групациските стандарди во сите аспекти од своето работење. Беа изготвени нови интерни акти, како и подготовка за изготвување извештаи согласно со групациските стандарди.

Согласно со Законот за банките, работењето на Службата за внатрешна ревизија на Банката, презентирано во Годишниот извештај на работењето на Службата, го оценува Надзорниот одбор и за истото дава мислење до Собранието на акционерите на Банката.

14. Спречување перење пари и финансирање тероризам

Банката има воспоставено адекватни и законски усогласени интерни акти и систем за спречување перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање тероризам.

Интерните акти и системот придонесуваат во зголемувањето на свесноста на сите вработени за активностата перење пари и финансирање тероризам и влијаат во континуираните напори на Банката во борбата против перењето пари и финансирањето тероризам.

Целта на Банката е да ги рефлектира глобалните решенија во борбата против перењето пари и финансирањето тероризам со воспоставување стандарди што ќе оневозможат Банката да биде искористена за да се спроведат овие активности.

Од тој аспект целите се поставени по следниот редослед:

1. водење чисти, комерцијални бизниси според стандардите поставени од банкарскиот сектор, во рамките на регулативите дизајнирани од регулаторните институции;
2. следење без исклучок на интернационално прифатените стандарди што се однесуваат на регулативите за идентификација на клиентот;
3. известување и преземање соодветна акција по детектирањето сомнителни активности;
4. почитување на законските регулативи што ја регулираат оваа проблематика и придржување кон меѓународно прифатените стандарди.

Интерните акти и системот ги опфаќаат аспектите во врска со спречувањето перење пари и финансирање тероризам согласно со препораките на ФАТФ.

Пристапот во креирањето на интерните акти и во воспоставувањето на системот се однесува на управувањето со ризиците поврзани со перење пари и со финансирање тероризам, вклучувајќи го и управувањето со репутациониот ризик, со оперативниот ризик и со ризикот од концентрација.

Со овие акти и систем Банката ги утврдува мерките и дејствијата за спречување и за откривање перење пари и финансирање тероризам:

- идентификација на клиентите (запознај го својот клиент);
- следење одредени трансакции;
- собирање, чување и доставување податоци за трансакциите и за клиентите што ги вршат трансакциите;
- воведување внатрешни програми и процедури за имплементација на мерките и на дејствијата за спречување перење пари и финансирање тероризам.

Наведените мерки и дејствија се меѓусебно поврзани и нивната истовремена примена овозможува успешно спроведување на процесот на спречување перење пари и финансирање тероризам.

15. Извештај за корпоративно управување во Инвестбанка АД Скопје

Во 2009 година Банката ги остваруваше своите активности преку органите на Банката: Собрание на акционери, Надзорен одбор, Управен одбор, Одбор за управување со ризици, Одбор за ревизија.

Собранието на акционери во рамките на своите надлежности ги врши сите работи утврдени со законските прописи и на Статутот на Банката. Во извештајната година Собранието одржа две седници.

Во 2009 година, согласно со Законот за банките и со Статутот на Банката, Надзорниот одбор својата функција ја остваруваше во состав од 6 члена со мандат од четири години. Во постапката за именување членови на Надзорниот одбор во целост е применет принципот на транспарентност. При изборот на независните членови на Надзорниот одбор во целост се испочитувани критериумите за независност утврдени со Законот за банките.

Управниот одбор на Банката во 2009 година се состоеше од двајца членови.

Сите членови на Одборот за управување со ризици се избрани од редот на лицата со посебни права и одговорности вработени во Банката, кои ги исполнуваат условите предвидени со Законот за банките и кои имаат искуство во областа на банкарството најмалку три години.

Одборот за ревизија на Банката се состои од шест члена со мандат од две години. Во постапката за именување членови на Одборот за ревизија во целост е применет принципот на транспарентност. При изборот на независните членови на Одборот за ревизија во целост се испочитувани критериумите за независност утврдени со Законот за банките.

Со Кодексот за корпоративно управување во Инвестбанка АД Скопје се уредени основните начела и принципи за корпоративното управување како збир на заемни односи помеѓу Управниот одбор, другите лица со посебни права и одговорности што извршуваат раководни функции во Банката, Надзорниот одбор,

акционерите на Банката и другите заинтересирани субјекти. Со Кодексот се опфатени задолжителните елементи предвидени со Одлуката за основните начела и принципи на корпоративното управување во банките, донесена од НБРМ.

Банката при своето редовно работење во целост се придржува кон принципите на корпоративно управување утврдени во Кодексот, и тоа: гарантирање на правата и на интересите на акционерите, транспарентност на сопственичката структура, поделба на надлежностите, редовна и ефикасна контрола и ревизија, почитување на законите, на етичките стандарди и практики, независност и објективност и останатите утврдени принципи.

Банката во своето работење е усогласена со одредбите содржани во Кодексот за корпоративно управување што се однесуваат на постапката за свикнување собрание, на постапката за гласање, на правата на

акционерите, на соработката помеѓу Надзорниот и Управниот одбор, на видот, на роковите и начинот на кои Управниот одбор доставува информации и документи до Надзорниот одбор и на начинот на постапување во ситуациите кога постои судир на интереси.

Обврските, одговорностите и начинот на работа на органите на Банката утврдени во Кодексот се исполнуваат во целост од страна на членовите на органите на Банката. Членовите на органите на Банката при нивното редовно работење ги почитуваат и ги применуваат законската регулатива, подзаконските акти, Статутот на Банката и другите интерни акти на Банката со кои се регулираат нивните надлежности.

Изборот на членовите на органите на Банката се врши со примена на критериумите и на правилата за именување утврдени со Кодексот за корпоративно управување, а врз основа на законската и подзаконската регулатива.

„Соработката со Инвестбанката датира од самите почетоци на нашата компанија. Експедитивноста и флексибилноста на Банката ни овозможува да реагираме брзо на пазарните трендови и на потребите на потрошувачите, што е пак основа на нашиот брз и динамичен развој.“

Џемаил Даути,
Директор на Даути Комерц АД - Скопје

Оваа реномирана компанија за увоз, извоз и дистрибуција на производи за широка потрошувачка е потврда за храброста, за ентузијазмот и за упорноста на нејзиниот основач за создавање модерен и успешен бизнис. Со својот професионален однос, планско работење и квалитетен асортиман на производите со бренд-имиња како Divella, Meggle, Ovako, Albus како и на производите од домашните брендови Алкалоид, Витаминка, Бентон и многу други, го проширува своето делување и во соседните пазари во Косово, Црна Гора и Албанија. Соработката со Инвестбанка е знак за доверба што трае уште од почетоките на Даути комерц. Денес, во услови на силна конкуренција, оваа компанија храбро чекори напред забележувајќи вкупен пораст од 60% само во последните неколку години. Со непресушливиот ентузијазам и доверба во сопствените можности се наоѓа пред нова развојна фаза и пред нови инвестиции.

**III. ДЕЛОВНА ПОЛИТИКА И
ФИНАНСИСКИ ПЛАН НА
ИНВЕСТБАНКА ЗА 2010
ГОДИНА СО ПРЕДЛОГ-МЕРКИ
И АКТИВНОСТИ**

1. Макроекономско опкружување и предвидување за 2010 година

Банката во деловната 2010 година своите активности ќе ги остварува во услови и динамика на закрепнување на светската економија и на заздравување на македонската економија.

Согласно со основните цели на макроекономската политика на Владата на РМ за 2010 година, како и согласно со проекциите на НБРМ за 2010 година, се очекува монетарната политика да се спроведува во услови на постабилен амбиент споредено со деловната 2009 година.

Одржувањето стабилен девизен курс на денарот во однос на еврото претставува предуслов за одржување на ценовната стабилност како една од најважните цели на монетарната политика на НБРМ.

Проектираната стапка на инфлација за 2010 година се очекува да се движи околу 1%, додека проектираниот пораст на БДП се движи во интервал од 1% до 2%.

Во текот на 2010 година се очекува постепено заживување на кредитната активност, поддржана со соодветен раст на вкупните депозити. Имено, согласно со предвидувањата и со монетарната политика за 2010 година, се очекува вкупните кредити во државава да забележат раст од 9%. Предвидувањата за зголемувањето на обемот на кредитирање во 2010 година се темелат на намалениот политички и финансиски ризик на земјата, на адекватното ниво на ликвидност и на поволните состојби на светскиот пазар на финансиски средства.

Постепеното ревитализирање на економијата и постабилните очекувања се фактори што ќе придонесат за зајакнување и пораст на вкупниот депозитен потенцијал.

2. Визија и мисија

Согласно со усвоената деловна политика на Инвестбанка АД Скопје и со утврдената визија и мисија на Банката, значаен акцент во развојот во наредните три години се става на пазарната позиционираност на Банката во првите пет банки во Р. Македонија, споредени согласно со билансната сума.

За остварување на оваа цел и во 2010 година Инвестбанка АД Скопје ќе се промовира на македонскиот пазар како најпрофитабилен провајдер на финансиски услуги во доменот на продуктите и на услугите што ги нуди.

Основната мисија на Банката, согласно со стратешкиот план, во наредните години ќе биде максимизирање на вредностите на нашите главни целни групи на клиенти преку квалитетни услуги и продукти што најмногу ќе одговараат на нивните потреби. Под главни целни групи се подразбираат клиентите на Инвестбанка АД Скопје, нејзините вработени и акционери, како и локалната заедница.

Мерките и активностите што ќе бидат преземени од страна на Инвестбанка АД Скопје ќе бидат согласно со горедефинираната визија и мисија на Инвестбанка АД Скопје за наредните три години.

3. Клучни цели и претпоставки

Следејќи ја политиката за развој на Инвестбанка АД Скопје, усогласена со стратешкиот план на доминантниот сопственик, планиран е постојан раст на пазарното учество на Инвестбанка АД Скопје по одделни билансни позиции.

Финансиските цели на Банката, во врска со нејзиниот пораст, како и пазарното учество на Инвестбанка АД Скопје за 2010 година по определени билансни податоци се предвидува да изнесуваат:

- 4,4% пазарно учество спрема билансната сума;
- 3,6% пазарно учество спрема вкупните депозити;
- 4,5% пазарно учество спрема вкупните пласмани;
- 6% пазарно учество спрема плаќањата во земјата;
- 5% пазарно учество спрема плаќањата во странство;
- 7% спрема вкупните трансакции со платежни картички (по вредноста на трансакциите);
- 5% пазарно учество спрема вкупните клиенти на пазарот.

За остварување на овие финансиски цели и согласно со развојната политика на Инвестбанка АД Скопје се поаѓа од определени претпоставки, и тоа:

- порастот на пласманите на Инвестбанка АД Скопје кај населението за 2010 година ќе

биде за околу 21,3% на годишно ниво;

- порастот на пласманите на Инвестбанка АД Скопје во стопанството ќе биде за околу 22,6% на годишно ниво;
- порастот на депозитите од населението ќе се движи околу 18,7% на годишно ниво;
- порастот на депозитите од стопанството ќе се движи околу 12,1% на годишно ниво;
- порастот на нето приходите од каматите ќе се движи околу 14,3% на годишно ниво;
- порастот на новите клиенти на ниво на банка ќе се движи околу 30%;
- порастот на приходите од провизиите за платен промет во земјата ќе биде околу 46,1% на годишно ниво;
- предвидените коефициенти за поврат на средствата и за поврат на капиталот се предвидуваат да бидат:
 - ROA од најмалку 0,9%;
 - ROE од најмалку 9,2%.

Од особено значење е развојот, односно зголемената употреба на електронските сервиси, односно електронското банкарство за плаќања и известување, кое е планирано да порасне за користење на најмалку 45% од клиентската база на Инвестбанка АД Скопје. Претходно презентираниите финансиски цели се базираат на анализата на пазарот во изминатите неколку

години како и на претпоставките што произлегуваат согласно со таа анализа за моменталните состојби на пазарот, и за неговиот пораст. Она што е најзначајно е дека Инвестбанка АД Скопје, за да ги оствари овие клучни цели, мора да оствари раст поголем од порастот на пазарот.

Согласно со анализата на порастот на банкарскиот пазар на Македонија, на порастот на Инвестбанка АД Скопје и на искуството по одделни сегменти во изминатиот период, Инвестбанка АД Скопје во 2010 година ќе го достигне следното пазарно учество по одделни продукти:

Продукти на Банката	Моментално пазарно учество со 31.12.2009 год.	Планирано пазарно учество во 2010 година
Вкупни кредити	3,90%	4,5%
Кредити на правни лица	4,72%	5,5%
Кредити на физички лица	2,71%	3,2%
Потрошувачки кредити	2,91%	3,5%
Станбени кредити	2,07%	3,0%
Автомобилски кредити	1,04%	1,2%
Кредитни картички	1,72%	2%
Вкупни депозити	3,19%	3,6%
Депозити од правни лица	7,82%	8,6%
Депозити од физички лица	1,51%	1,9%

Покрај финансиските цели, од особено значење се нефинансиските цели, како што се:

- Инвестбанка АД Скопје да биде посакуван работодавец на пазарот, особено за нови вработувања (млади лица, високоедуцирани, без работно искуство);
- ребрендирање на Банката, како и унапредување на препознатливоста на брендот што го носи Банката со нејзиното преземање од страна на Steiermärkische Sparkasse банката од Грац, Австрија.

4. Стратегија - мерки и активности

За да можат да се остварат клучните финансиски и нефинансиски цели, потребно е Инвестбанка АД Скопје да има соодветни поддржани мерки и активности:

- ребрендирање на Банката;
- зголемување на мрежата за дистрибуција;
- зголемување на клиентската база;
- воведување нови продукти и сервиси;
- подобро управување со трошоците;
- подобро управување со ризикот;
- постојано јакнење на корпоративното управување;
- целосно менаџирање на секојдневните контакти со клиентите и на секојдневните бизнис операции.

4.1. Ребрендирање на Банката

Според насоките од Управниот одбор на Банката, процесот на ребрендирање се планира да се спроведе во првата половина од деловната 2010 година.

Процесот на ребрендирање претставува значаен настан за Банката, пред сè, поради промената на корпоративниот идентитет и создавањето нов и препознатлив имиџ за Банката. Преименувањето на Банката од Инвестбанка во Sparkasse Bank Македонија ќе овозможи низа предности за Банката:

- идентификување со силен интернационален банкарски бренд присутен на просторот на Централна и Југоисточна Европа;
- усогласување со останатите членки на Steiermärkische Sparkasse и Erste Групацијата;
- поголема препознатливост на Банката;
- креирање имиџ на реномирана австриска банка;
- име што стимулира и што асоцира на штедна банка;
- сигурност во новиот банкарски бренд што зад себе има 184 години традиција во штедењето;
- мотивација и стимул за вработените дека работат за познат банкарски бренд.

Процесот на ребрендирање ќе се спроведува преку поголема медиумска покриеност и преку различни промотивни средства на економска пропаганда (телевизија, радио, весници и магазини, надворешно рекламирање), преку промена на сите корпоративни материјали (деловни, репрезентативни, пропагандни, директни пропагандни средства), преку брендирање на експозитурите и на банкоматите, преку изработка на целосно нов пропаганден материјал и преку преземање активности за унапредување на односите со јавноста (организирање прес-конференција, пласирање соопштенија за медиумите) и што е можно поголем број на интервјуа од страна на Управниот одбор и на менаџментот.

За спроведување на активностите од економската пропаганда Банката ќе има потреба од користење на услугите на специјализирана маркетинг агенција што, покрај продукцијата на средствата за економска пропаганда (корпоративен ТВ-спот, оглас за дневен весник и радиореклама), ќе биде задолжена и за адаптација на сите пропагандни промотивни и корпоративни материјали и за закуп на медиумски простор.

4.2. Мрежа за дистрибуција

Зголемувањето на мрежата за дистрибуција во 2010 година ќе се спроведува преку зголемувањето и/или проширувањето на некои активности како:

Отворање нови експозитури во деловната 2010 година

Согласно со Деловниот план, во деловната 2010 година е планирано да се отворат 2 експозитури во Скопје (Бит Пазар и Буњаковец) и 2 експозитури надвор од Скопје (во внатрешноста на Република Македонија - Прилеп и Неготино), така што бројот на експозитури на крајот на деловната година би изнесувал 32 експозитури.

Релокација на две експозитури

Во план е во текот на оваа деловна година да се изврши релокација на две експозитури, и тоа на Експози-

турата - Тетово (во Тетово), Експозитурата - Битола (во Битола).

Во план е во 2010 година да се изврши и проширување на експозитурата во Лептокарија за дополнителни 30 м², како и реновирање на експозитурата во Гевгелија.

Проширување на мрежата на банкомати и POS уреди

До крајот на деловната 2010 година во план е бројот на POS уредите да изнесува 700, на кои ќе можат да се процесираат MASTER и VISA платежните картички, како и сите картички издадени од домашните банки. Согласно со деловниот план за 2010 година, Банката на крајот на 2010 година би требало да има вкупно 45 банкомати.

Со издавањето и со процесирањето на ВИЗА картичките ќе се изврши и надградба на постојната мрежа на банкомати за прифаќање на ВИЗА картичките и истите ќе можат да се користат за прифаќање картички со чип.

Унапредување и зголемување на електронските сервиси

Покрај моменталните сервиси што се нудат преку сервисот ИБЕБС за електронско банкарство на Инвестбанка, постојано ќе бидат вклучени и дополнителни електронски сервиси, со што ќе се овозможи електронско извршување на поголем број трансакции што досега не беа во можност да се извршуваат.

Зголемен ангажман на продажни агенти, како и телефонски центри за телемаркетинг и продажба

Во деловната 2010 година Инвестбанка АД Скопје ќе стане подостапна до потенцијалните клиенти и на оние локации каде што нема да има свои експозитури преку вклучувањето нови сервиси за продажба како што се кол-центрите. Со добивањето на информациите од ваквата продажба ќе се испитуваат и можностите на пазарот за отворање нови експозитури.

Продажните агенти ќе бидат лица што ќе бидат ангажирани од Банката за продажба на нејзините продукти, главно, потрошувачки кредити за физички лица, микропотрошувачки кредити за трговци-поединци или за вршители на дејност, платежни картички, како и продажба на земјоделски кредити за индивидуални земјоделци и за фирми каде што банката не е присутна со свои организациони делови. Воедно, овие агенти ќе продаваат и продукти на компаниите со кои Банката има склучено договори за продажба на нивните финансиски, но небанкарски продукти (главно, осигурителни полиси, лизинг продукти и удели во инвестициски фондови) – крос селинг.

4.3. Клиентска база

Определување и таргетирање определена целна група е еден од приоритетите на Банката. Зголемувањето на клиентската база е долг и постојан процес што бара постојан ангажман на сите вработени, особено посебен ангажман од службата за маркетинг и комуникации како, и од целата мрежа на дистрибуција. За таа цел Инвестбанка АД Скопје и во деловната 2010 година ќе ги развива и ќе ги имплементира новите маркетиншки и рекламни кампањи за новите производи и услуги што ќе бидат прилагодени спрема потребите на клиентите. Во деловната 2010 година, ребрендирањето на Инвестбанка АД Скопје ќе биде една активност со која ќе се поддржи зголемувањето на клиентската база, што најмногу треба да се направи во насока на ребрендирање на сите експозитури во единствен дизајн, согласно дизајнот на групацијата. Зголемувањето на клиентската база ќе се извршува со постојано ревидирање на портфолиото на продукти што ќе им се нудат на клиентите согласно со конкуренцијата на пазарот. Со цел да се подобри продажбата на продуктите и на услугите на Инвестбанка АД Скопје, ќе се врши постојан тренинг и обука на нејзините вработени, особено на вработените по експозитурите за да се унапредат нивните способности за продажба и за привлекување нови клиенти.

Во 2010 година посебно внимание ќе се обрне на привлекувањето нови клиенти што се вклучени во меѓународниот платен промет со Австрија и што се членки на МАБА (Македонско-австриска бизнис асоцијација).

4.4. Нови продукти

Со цел да се остварат финансиските и нефинансиските клучни цели на Банката, во 2010 година ќе се имплементираат нови продукти и услуги со чиј дизајн Инвестбанка АД Скопје ќе се доближи најблиску до потребите на своите клиенти.

Во делот на кредитирањето на физичките лица и на стопанството Инвестбанка АД Скопје ќе презентира продукти како:

- наменски кредити за определена намена (туристички кредити за одмор и други наменски кредити - студентски, училишни итн.);
- микроземјоделски кредит за регистрирани индивидуални земјоделци од програмата ИПАРД;
- долгорочни станбени и хипотекарни кредити;
- долгорочни инвестициони кредити за стопанството;
- унапредување на постоечките кредити „преку ноќ“ и дозволени пречекорувања на трансакциските сметки.

Во делот на штеднодепозитното работење со физичките лица и со правните лица Инвестбанка АД Скопје ќе презентира продукти како:

- отворени штедни влогови (флексибилни депозити);
- структурни штедни влогови за физички лица, со каматна стапка што ќе зависи од висината на влогот;
- штеднодепозитни продукти со променливи каматни стапки поврзани со ЕУРИБОР и ЕУРЛИБОР;
- електронски штедни сметки за брза уплата и исплата.

Покрај вака стриктната поделба на депозитни и кредитни продукти, ќе се понудат и други продукти, како што се:

- Комбинирани пакети на продукти што ќе се нудат со масовна промоција, како:
 - трансакциски сметки со дозволено пречекорување;
 - комбинирани дебитни и кредитни картички за вработените и менаџерите на компаниите;
 - пакет на комплетни услуги за бонитетните компании и за поединци (персонално банкарство).
- Нови типови на платежни картички и продукти:
 - бизнис дебитни картички;
 - платежни картички за интернет банкарство;
 - дебитни картички за плаќање на рати;
 - корпоративни картички поврзани со бонуси издадени заедно со бонитетни компании;
 - издавање и процесирање VISA платежни картички (четири типови на VISA картички: Electron, Classic, Gold и Business).
- Унапредување на електронските сервиси:
 - развој на платформа за девизен пазар за физичките и за правните лица;
 - надградба на постоечкиот електронски систем со презентирање информации и анализи добиени од банките и од лизинг компаниите од групацијата „S“;
 - надградба на мрежата на банкомати и на POS уреди за вршење на дополнување со електронски ваучери за телекомуникациските компании (топ-уп сервис);
 - развој на сервиси што ќе овозможат наплата со електронски пари;
 - мобилно банкарство;
 - развој на повеќе канален систем за информирање преку e-mail, SMS и говорен автомат.

- Зголемување на бројот на „австриски“ компании од македонскиот пазар за своето тековно работење да го пренасочат преку Инвестбанка.
- Пласирање поголеми износи на средства преку синдицираните кредити преку граница со Steiermärkische Sparkasse, Инвестбанка АД Скопје или пак со други банки од групацијата.
- Интензивирање на продажбата на сефови преку формирање заеднички пакет на производи и преку поставување сефови во експозитурите над определена големина.

4.5. Управување со трошоците

Една од можностите за зголемување на профитабилноста на Банката е подоброто управување со трошоците во Инвестбанка АД Скопје. Особено во услови во кои се наоѓа светската економија со глобалната финансиска криза, која во голема мера и македонската економија индиректно ја почувствува. Успешното управување со трошоците е од основно значење кое директно влијае врз зголемувањето на профитабилноста на Инвестбанка АД Скопје.

За таа цел постојано ќе се врши контрола на каматоносната маргина. За да се обезбеди истото, ќе се бараат постојано поповолни извори на финансирање. Прибирањето депозити и изнаоѓањето поволни извори на финансирање е од особено значење за Банката. Непрофитабилните продукти и сервиси, исто така, имаат големо влијание врз трошоците. За таа цел постојано ќе се врши ревидирање на лепезата на продукти и услуги што ќе ги нуди Инвестбанка АД Скопје, при што непрофитабилните ќе се заменат со продукти што истовремено ќе одговараат на потребите на клиентите, но и ќе носат профит за нејзините акционери.

За намалување на оперативните трошоци особено е значајно и понатаму постојано да се следат трошоците за телефонско-комуникациски врски наменети за поврзување на мрежата на експозитури, како и постојаното унапредување на ИТ-инфраструктурата и системите.

4.6. Управување со ризикот

Согласно со законските обврски како и со Капиталната спогодба Базел II стандарди за управување со ризик, веќе е направена поделба на делот за управување со пазарот (продажбата) и делот за управување со ризикот.

Во текот на 2010 година и понатаму ќе се вршат унапредувања на организациониот дел за управување со ризикот согласно со стандардите на групацијата Steiermärkische Sparkasse од Грац. Со реорганизацијата, односно со трансформацијата на ризиците веќе се имплементираше процедурата за „втор глас“, воведувањето нови задолжителни извештајни форми за управување со кредитниот ризик и со оперативните ризици како и поефикасното следење и наплата на нефункционалните пласмани. Во 2010 година ќе дојде до унапредување на овие процеси.

Во таа насока, особено е важна имплементацијата на системите за кредит рејтинг САБИНЕ на Steiermärkische Sparkasse банката од Грац, преку кои автоматски ќе се врши кредитен рејтинг за правните и за физичките лица врз база на финансиските извештаи внесени во системот.

Согласно со политиката за управување со ризикот, стапката на покриеност на кредитното портфолио со резервации од предвидените 3,8% во 2009 година треба да го достигне нивото од 4,1% до крајот на деловната 2010 година. Истовремено, учеството на нефункционалните кредити во вкупното портфолио не треба да го надмине нивото од 5,2%. Согласно со оваа политика Инвестбанка АД Скопје нема за цел да ги чува преземените материјални добра, туку од истите ќе се ослободува во најкраток можен рок согласно со утврдената политика. Со тоа ќе се минимизираат пазарниот ризик и можните негативни ефекти по профитабилноста на Банката.

5. Потребни ресурси

За исполнување на зацртаните мерки и активности за реализирање на планираните цели за деловната 2010 година е потребно Инвестбанка АД Скопје да располага со определени материјални и човеки ресурси, како и соодветна нова организациона поставеност со која ќе се изврши стриктна поделба на пазарот и ризикот. Имено, новата организациона поставеност на Банката ќе овозможи подобар пристап кон клиентите на Банката.

5.1. Човечки ресурси

Според состојбата од 31.12.2009 година, Инвестбанка АД Скопје располага со 28 експозитури и 219 вработени. Согласно со планот за развој и со проширувањето на мрежата на експозитури, се планира бројот на вработени да продолжи да расте, и тоа за 46 нововработени лица во деловната 2010 година. Вкупниот број на вработени на крајот на деловната 2010 година треба да изнесува 265 лица.

Инвестбанка АД Скопје особено внимание ќе посвети на едукацијата на нововработените лица преку постојната воспоставена обука. Исто така, Инвестбанка АД Скопје особено внимание ќе посвети на стручното усовршување на постојно вработените лица преку посетување интерни и екстерни семинари и работилници, со цел подигнување на стручната усовершеност на вработените.

Во насока на услужните сервиси што ги користи Инвестбанка АД Скопје, како одржување на хигиената, мониторинг и патролна служба, одржување на софтверот и на комуникациската опрема, во план е да се продолжи со постоечката практика за ангажирање надворешни компании специјализирани во својата област на работење. На овој начин би се намалиле оперативните трошоци за ангажирање персонал за ваква намена.

5.2. Материјални вложувања

Во деловната 2010 година се предвидуваат определени материјални вложувања во основните средства и опрема што ѝ се потребни на Инвестбанка АД Скопје за нејзиното непречено работење. Во таа насока, пред сè, се мисли на вложувања во ИТ и во софтвер, со што би се извршило поврзување на локалниот банкарски апликативен софтвер со групацијата. За таа цел, во процесот на имплементирањето на новиот банкарски апликативен софтвер, кој започна во 2009 година и за кој се планира да заврши за една година, Инвестбанка АД Скопје ќе користи искуство на специјализирани лица од страна на групацијата.

Со план-програмата на Steiermärkische Sparkasse од Грац во 2010 година се очекува и ребрендирање на Инвестбанка АД Скопје, за што ќе биде потребен определен износ на средства, согласно со планот за ребрендирање.

6. Финансиски показатели

Горенаведените претпоставки и предвидувања за развојот на Инвестбанка АД Скопје за деловната 2010 година искажани преку билансот на состојбата и билансот на приходите и расходите што се дадени како прилог 1 и прилог 2, се составен дел на оваа деловна политика.

Во деловната 2010 година Инвестбанка АД Скопје, планира пораст на билансната сума за 21,9% во однос на билансната сума на 31.12.2009 година.

Финансискиот резултат по оданочувањето во 2010 година се планира да изнесува 104.614 илјади денари.

7. Прилози - биланс на состојбата и биланс на успехот

Биланс на состојбата

(во 000 МКД)	Состојба 2009	% учество	промена ПЛАН 2010 - Состојба 2009		ПЛАН 2010	% учество
			во 000 МКД	во %		
Готовина и сметки кај централните банки	1.271.662	12,01	168.546	13,25	1.440.207	11,16
Кредити и аванси на кредитни институции	972.667	9,19	114.353	11,76	1.087.020	8,42
Кредити и аванси на клиентите	6.958.217	65,72	1.545.852	22,22	8.504.069	65,91
Нефинансиски правни лица	5.011.102	47,33	1.131.137	22,57	6.142.240	47,60
Население	1.947.115	18,39	414.715	21,30	2.361.830	18,30
Резервации за кредити и аванси	-264.559	-2,50	-85.329	32,25	-349.888	-2,71
Хартии од вредност	1.094.746	10,34	471.384	43,06	1.566.130	12,14
Нематеријални средства	10.818	0,10	18.065	167,00	28.883	0,22
Материјални средства	335.927	3,17	31.696	9,44	367.623	2,85
Останати средства	207.871	1,96	51.296	24,68	259.167	2,01
Вкупни средства	10.587.348	100,00	2.315.863	21,87	12.903.211	100,00
Депозити од банки	2.974.542	28,10	644.948	21,68	3.619.490	28,05
Депозити од клиенти	5.992.108	56,60	834.947	13,93	6.827.055	52,91
Штедни влогови	1.686.253	15,93	315.652	18,72	2.001.905	15,51
Останати депозити	4.305.855	40,67	519.295	12,06	4.825.150	37,39
Останати резервации	7.147	0,07	9.103	127,37	16.250	0,13
Обврски за данок	0	0,00	3.401	-	3.401	0,03
Останати обврски	136.617	1,29	100.397	73,49	237.013	1,84
Субординирани обврски	397.626	3,76	617.374	155,27	1.015.000	7,87
Капитал ¹⁾	1.079.308	10,19	105.693	9,79	1.185.001	9,18
Вкупни обврски и капитал	10.587.348	100,00	2.315.863	21,87	12.903.211	100,00
¹⁾ запишан капитал, резерви, нето-профит						
Биланс на состојбата во 000 ЕУР	172.996				210.837	

Биланс на успехот

(во 000 МКД)	Состојба 31.12.2009	промена ПЛАН 2010 - СОСТОЈБА 2009		План 2010
		во 000 МКД	во %	
Нето-приход од камата	406.834	58.226	14,31	465.060
Резервации за кредити и аванси	-97.617	15.290	15,66	-112.907
Нето-приходи од провизии	71.804	33.085	46,08	104.888
Нето-резултат од курсни разлики	35.103	11.976	34,12	47.079
Трошоци за вработените	-133.499	14.860	11,13	-148.359
Останати административни трошоци	-140.855	31.700	22,51	-172.555
Амортизација	-37.309	2.801	7,51	-40.109
Резервации за хартии од вредност	-3.505	3.405	97,15	-100
Останат оперативен резултат	-24.964	443	1,78	-24.521
Добивка пред оданочувањето	75.993	42.483	55,90	118.476
Данок на добивка	-2.454	11.408	464,82	-13.862
Добивка за годината	73.538	31.076	42,26	104.614
Добивка за годината во 000 ЕУР	1.198	511	42,64	1.709
Оперативен резултат ¹⁾	513.741	103.287	20,10	617.028
Општи и административни трошоци ²⁾	-311.662	49.362	15,84	-361.023
Оперативен резултат ¹⁾	202.079	53.925	26,69	256.004
Трошоци/приходи (показател)	60,7%			58,5%
RoE по оданочувањето	7,1%			9,2%
RoA по оданочувањето	-			-
Курс	61,36560			61,20000

1) Нето-приход од камата, нето-приход од провизија нето-резултат од тргување

2) Трошоци за вработените, општи административни трошоци, амортизација

„Нашата меѓусебна доверба и соработка трае веќе 19 години. Кога зад себе имаш сигурна и искусна банка, банка што ти верува и што те поддржува, можеш да се справиш и со најголемите предизвици во работата.“

Ангел Димовски,
Директор на Монтинг Енергетика

Монтинг Енергетика речиси 20 години работи на полето на изградба и одржување на индустриски и енергетски објекти како РЕК Битола, РЕК Осломеј и ТЕЦ Неготино, како и на полето на производство на индустриска и енергетска опрема за потребите на АД „ЕЛЕМ“ - Скопје. Ова претпријатие го овозможува производството на електрична енергија во нашата држава преку одржување на турбогенераторите, на парните котли и на другите делови од енергетските постројки. Грижата за стручниот кадар, кој е тесно специјализиран во својата дејност, е основа на квалитетната услуга низ годините и на докажаниот успех на ова претпријатие што денес е рангирано меѓу 100-те најуспешни во Македонија.

IV. ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ И ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

Извештај на независните ревизори

До Раководството и до акционерите на Инвестбанка АД - Скопје

Ние извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на Инвестбанка АД - Скопје ("Банката"), составени од Извештај за финансиската состојба на ден 31 декември 2009 година, и Извештај за сеопфатната добивка, Извештај за промените во капиталот и Извештај за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки, вклучени на следните страници.

Одговорност на Раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвувањето и за објективното презентирање на овие финансиски извештаи, согласно со Меѓународните стандарди за финансиско известување. Оваа одговорност вклучува: креирање, имплементирање и одржување внатрешна контрола релевантна за изготвување и за објективно презентирање на таквите финансиски извештаи, што не содржат материјално значајни грешки како резултат на измама или грешка, избор и примена на соодветни сметководствени политики и донесување разумни сметководствени проценки соодветни на околностите.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да дадеме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со меѓународните стандарди за ревизија. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и ревизијата да ја планираме и да ја извршуваме на начин што ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување дека финансиските извештаи не содржат материјално значајни грешки. Ревизијата вклучува

спроведување процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и за објавувањата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот и вклучуваат проценка на ризиците од постоење материјално значајни грешки во финансиските извештаи, било поради измама, било поради грешка.

При овие проценки на ризиците ревизорот ја зема предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и за објективно презентирање на финансиските извештаи на Банката со цел креирање на такви ревизорски процедури што ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективност на внатрешната контрола на Банката. Ревизијата, исто така, вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на севкупната презентација на финансиските извештаи. Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Нашето мислење е дека наведените финансиски извештаи, во сите материјални аспекти, ја претставуваат објективно финансиската состојба на Банката на ден 31 декември 2009 година, како и резултатите од работењето, промените во капиталот и паричните текови за годината што тогаш завршува, во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување.

Grant Thornton,
Скопје,
22 јануари 2010 г.

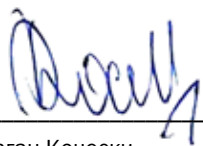
Извештај за сеопфатната добивка

		Белешка	За годината што завршува на 31 декември 2009	2008
(Во МКД илјади)				
Приходи од камата			642,947	453,131
Расходи за камата			(244,403)	(198,290)
Нето-приходи од камата	5		398,544	254,841
Приходи од провизии и од надомести			123,280	137,471
Расходи за провизии и за надомести			(52,020)	(40,452)
Нето-приходи од провизии и од надомести	6		71,260	97,019
Позитивни курсни разлики (нето)	7		35,365	31,420
Останати деловни приходи	8		10,049	19,894
Деловни приходи			515,218	403,174
Расходи од оштетување (нето)	9		(100,471)	(41,687)
Трошоци за вработените	10		(129,813)	(100,965)
Амортизација	19,20		(32,573)	(28,871)
Останати деловни расходи	11		(176,369)	(219,343)
Деловни расходи			(439,226)	(390,866)
Добивка пред оданочувањето			75,992	12,308
Оданочување	12		(2,454)	(1,633)
Нето-добивка за годината			73,538	10,675
Останата сеопфатна добивка				
Останата сеопфатна добивка			-	-
Вкупна сеопфатна добивка			73,538	10,675
Нето-добивка за имателите на обични акции			73,538	10,675
Вкупна сеопфатна добивка за имателите на обични акции			73,538	10,675
Заработка по акција				
Основна (Ден. по акција)	29		289	42

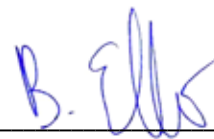
Извештај за финансиската состојба

		На 31 декември	
Белешки		2009	2008
(Во МКД илјади)			
Средства			
Парични средства и парични еквиваленти	13	2,116,776	1,864,867
Кредити и побарувања од банки	14	128,188	116,684
Кредити и побарувања од комитентите	15	6,686,613	5,323,091
Хартии од вредност расположиви за продажба	16	1,103,045	32,143
Хартии од вредност што се чуваат до достасување	17	-	103,102
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	18	76,017	90,516
Нематеријални средства	19	10,817	7,421
Недвижности и опрема	20	347,946	340,711
Останати побарувања	21	82,505	70,667
Вкупно средства		10,551,907	7,949,202
Обврски			
Депозити на банки	22	220,110	204,656
Депозити на комитенти	23	6,114,779	5,081,241
Обврски по кредити	24	2,683,431	1,559,360
Субординирани обврски	25	399,239	-
Резервирања	26	7,147	7,977
Останати обврски	27	47,892	90,197
Вкупно обврски		9,472,598	6,943,431
Капитал и резерви			
Акционерски капитал	28	679,147	679,147
Премии од акции		3,247	3,247
Резерви		92,107	90,506
Нераспределени добивки		304,808	232,871
Вкупно капитал и резерви		1,079,309	1,005,771
Вкупно обврски и капитал и резерви		10,551,907	7,949,202
Потенцијални и преземени обврски	30	938,175	834,085

Овие финансиски извештаи се одобрени за издавање од Управниот одбор на Банката на 21 јануари 2010 година и потпишани во негово име од:

Драган Коцески
член на Управниот одбор

Владимир Ефтимоски
член на Управниот одбор

Извештај за промените во капиталот

	Акционерски капитал	Премија од акции	(Сопствени акции)	Резерви	Нераспределена добивка	Вкупно капитал и резерви
(Во МКД илјади)						
На 1 јануари 2009	679,147	3,247	-	90,506	232,871	1,005,771
Распоред на нераспределената добивка	-	-	-	1,601	(1,601)	-
Трансакции со акционерите	-	-	-	1,601	(1,601)	-
Добивка за годината	-	-	-	-	73,538	73,538
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-	-	-
Вкупно сеопфатна добивка	-	-	-	-	73,538	73,538
На 31 декември 2009	679,147	3,247	-	92,107	304,808	1,079,309

На 1 јануари 2008	679,147	-	(1,613)	54,585	258,117	990,236
Распоред на нераспределената добивка	-	-	-	37,534	(37,534)	-
Продажба на сопствени акции	-	3,247	1,613	(1,613)	1,613	4,860
Трансакции со акционерите	-	3,247	1,613	35,921	(35,921)	4,860
Добивка за годината	-	-	-	-	10,675	10,675
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-	-	-
Вкупно сеопфатна добивка	-	-	-	-	10,675	10,675
На 31 декември 2008	679,147	3,247	-	90,506	232,871	1,005,771

Извештај за паричните текови

Белешки	За годината што завршува на 31 декември	
	2009	2008
(Во МКД илјади)		
Деловни активности		
Добивка пред оданочувањето	75,992	12,308
Усогласување за:		
Амортизација	32,573	28,871
Расходи од оштетување на финансиски средства (нето)	100,471	41,687
Расходи од оштетување на преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања (нето)	12,762	4,450
Приходи од дивиденди	(7,477)	(12,013)
Приходи од капитализација на дивидендите	-	(1,190)
(Добивки) од продадени хартии од вредност расположливи за продажба (нето)	-	(1,802)
(Добивки) од продадени недвижности и опрема (нето)	(344)	(534)
Загуби од продадени преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања (нето)	981	655
Нето-евидентирана вредност на продадени недвижности и опрема и нематеријалните средства (нето)	35	18
Приходи од камати, од надомести и од провизии	(766,227)	(590,602)
Расходи од камати, од надомести и од провизии	296,423	238,742
Оперативна (загуба) пред промените во обртниот капитал	(254,811)	(279,410)
Промени во обртниот капитал		
Кредити и побарувања од банките	(227,557)	(259,098)
Кредити и побарувања од комитентите	(1,429,629)	(1,850,717)
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	(2,443)	(38,475)
Останати средства	(17,141)	(10,541)
Депозити на банки	15,997	(457,557)
Депозити на клиенти	1,024,178	1,625,538
Останати обврски	(42,413)	50,409
Оперативна (загуба) по промените во обртниот капитал	(933,819)	(1,219,851)
Приливи по камати, надомести и провизии	718,204	581,822
Платени камати, надомести и провизии	(268,378)	(228,605)
Поврат на/(платен) данок на добивка	11,851	(35,133)
	(472,142)	(901,767)

Белешки	За годината што завршува на 31 декември	
	2009	2008
(Во МКД илјади)		
Инвестициони активности		
Набавка на недвижности и опрема и нематеријални средства (нето)	(38,715)	(26,139)
Набавка на хартии од вредност расположливи за продажба	(1,066,089)	(1,977)
Продажба на хартии од вредност што се чуваат до достасување (нето)	100,327	191,253
Приливи од дивиденди	7,477	12,013
	(997,000)	175,150
Финансиски активности		
Продажба на сопствени акции	-	4,860
Прилив на кредити (нето)	1,504,188	385,146
	1,504,188	390,006
Промена на резервирањето поради оштетување вклучено во паричните средства и во паричните еквиваленти	71	2,133
Нето-промени на паричните средства и еквиваленти	35,117	(334,478)
Парични средства и еквиваленти на почетокот	13	1,596,965
Парични средства и парични еквиваленти на крајот	13	1,596,965

Белешки кон финансиските извештаи

1. Општи информации

Инвестбанка АД - Скопје (во натамошниот текст “Банката”) е акционерско друштво основано во Република Македонија. Адресата на нејзиното регистрирано седиште е ул. Македонија бр. 9 - 11, Скопје, Република Македонија.

Банката е овластена од Народната банка на Република Македонија за вршење платен промет, кредитни и депозитни активности во земјата и во странство.

Вкупниот број на вработени на Банката на 31 декември 2009 година изнесува 219 лица, односно 188 вработени на 31 декември 2008 година.

2. Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен ако не е поинаку наведено.

2.1 Основа за подготовка

Овие финансиски извештаи се подготвени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ). Финансиските извештаи се подготвени со примена на основите за мерење специфицирани во МСФИ за секој поединечен вид средство, обврска, приход и расход. Основите за нивно мерење се детално опишани во продолжението на оваа белешка.

Подготовката на овие финансиски извештаи во согласност со МСФИ бара употреба на одредени критични сметководствени проценки. Таа, исто така, бара раководството на Банката да употребува свои проценки во процесот на примената на сметководствените политики. Подрачјата што вклучуваат повисок степен на проценка или комплексност или подрачјата во кои претпоставките и оценките се значајни за финансиските извештаи се обелоденети во Белешката 4: Значајни сметководствени проценки.

Финансиските извештаи се подготвени со состојбата и за годините што завршуваат на 31 декември 2009 година и 2008 година. Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во илјади денари. Онаму каде што е неопходно, презентацијата на споредбените податоци е прилагодена согласно со промените во презентацијата во тековната година.

а) Стандарди, измени и толкувања на постојните стандарди применети од Банката

Во тековната година Банката ги примени новите и ревидираните стандарди и толкувања издадени од Одборот за меѓународните сметководствени стандарди (ОМСС), кои се релевантни за нејзините деловни активности и кои стапуваат во сила за годишни известувачки периоди на и од 1 јануари 2009 година.

- МСФИ 7 - Финансиски инструменти - обелоденувања (измени) (во сила од 1 јануари 2009). Измените се однесуваат на барањата за подобрени обелоденувања за оценката на објективната вредност и ризикот од ликвидност. Особено со измените се бара обелоденување на оценката на објективната

вредност на средствата и на обврските што се евидентирани по нивната објективна вредност во Извештајот за финансиската состојба, според нивоата на хиерархија на таа проценка. Со оглед на тоа што промената на сметководствената политика се однесува само на дополнителните обелоденувања, истата нема да има влијание врз заработката по акција.

- МСФИ 8 - Оперативни сегменти (во сила од 1 јануари 2009). Стандардот го заменува МСС 14, Известување по сегменти, со неговите барања за одредување на примарните и на секундарните сегменти на известување. Според барањата на ревидираниот стандард, надворешното известување по сегменти на Банката ќе се заснова врз внатрешното известување до извршното тело на Банката, кое донесува одлуки за распределбата на ресурсите и ја проценува успешноста на сегментите што можат да се известат. Примената на МСФИ 8 нема да има никакво материјално влијание за Банката, но ќе влијае врз обелоденувањето на сегментите (по потреба) и врз основите за мерење во рамките на сегментите.
- МСС 1 (ревидиран) - Презентација на финансиските извештаи (во сила од 1 јануари 2009). Ревидираниот стандард ја забранува презентацијата на ставките за приходи и расходи (т.е. промени во капиталот што не настанале од сопствениците) во Извештајот за промени во капиталот и бара промените во капиталот што не настанале од сопствениците да се презентираат одделно од промените во капиталот што настанале од сопствениците во Извештајот за сеопфатна добивка. Како резултат на ова, во Извештајот за промени во капиталот Банката ги презентира сите промени во капиталот што настанале од сопствениците, додека сите промени во капиталот кои не настанале од сопствениците се презентираат во консолидираните извештаи за сеопфатна добивка. Компаративните податоци се,

исто така, коригирани за да бидат во согласност со ревидираниот стандард. Бидејќи оваа промена во сметководствената политика влијае само врз аспектот на презентирањето, истата нема да има влијание врз заработката по акција.

- Измени и дополнувања на МСФИ 2 - Плаќања со акции (во сила од 1 јануари 2009). Одборот за меѓународни сметководствени стандарди издаде измени и дополнувања на МСФИ 2 во врска со утврдувањето на условите на стекнување и на откажување. Раководството не смета дека измените и дополнувањата имаат значителен ефект врз сметководствените политики на Банката поради тоа што Банката не врши никакви плаќања со акции.
- МСС 23 - Трошоци за позајмување (ревидиран) (во сила од 1 јануари 2009). Ревидираниот стандард ја отстранува можноста за моментално признавање на трошоците и бара субјектот да ги капитализира трошоците за позајмување како трошоци што се однесуваат на набавката, изградбата или на производство на соодветното средство како дел од трошоците за средството. Оваа промена нема влијание врз финансиските извештаи на Банката за 2009 година.
- КТМСФИ 13 - Програмите за лојалност на клиентот појаснуваат дека кога стоките или услугите се продаваат заедно со надоместокот за лојалност на клиентот (на пример, поени за лојалност или бесплатни производи), аранжманот се состои од повеќе елементи и побарувањата од клиентот се алоцираат меѓу компонентите на аранжманот при користењето на објективните вредности. КТМСФИ 13 не е релевантен за работењето на Банката, поради тоа што Банката не работи со програми за лојалност.

(б) Стандарди, измени и толкувања на постојните стандарди што сè уште не се во сила и што не се применети од Банката пред нивното официјално стапување во сила

Следните стандарди, измени и толкувања на важечките стандарди се објавени и се задолжителни за сметководствените периоди на Банката што започнуваат на или по 1 јануари 2009 година или подоцна, но Банката не ги применувала пред нивното официјално стапување во сила.

- МСФИ 3 - Деловни комбинации (ревидиран 2008) (во сила од 1 јули 2009). Стандардот се применува за деловните комбинации што се појавуваат во известувачките периоди што почнуваат на или по 1 јули 2009 и што ќе се применуваат понатаму. Новиот стандард воведува промени во сметководствените одредби за деловните комбинации, но сè уште бара употреба на метод на набавка и ќе има значајно влијание врз деловните комбинации, доколку настанат такви, во известувачките периоди што почнуваат на или по 1 јули 2009 година.
- МСС 27 - Консолидирани и единечни финансиски извештаи (ревидиран во 2008) (во сила од 1 јули 2009). Ревидираниот стандард ги воведува промените во сметководствените одредби за губењето контрола врз подружницата и за промените во уделот на Банката во подружниците. Раководството не очекува стандардот да има материјално значаен ефект врз финансиските извештаи на Банката.
- Годишни подобрувања во 2009 (во сила од 1 јули 2009). Одборот за меѓународни сметководствени стандарди издаде Подобрувања за меѓународните стандарди за финансиско известување од 2009 година. Поголемиот број од овие измени и дополнувања стапуваат во сила во годишните периоди што почнуваат на или по 1 јули 2009 или 1 јануари 2010. Банката не очекува овие дополнувања и

измени да имаат материјално значаен ефект врз финансиските извештаи на Банката.

МСФИ 9 - Финансиски инструменти (во сила од 1 јануари 2013). ОМСС има намера да го замени МСС 39 Финансиски инструменти: Признавање и мерење целосно до крајот на 2010 година со заменетиот стандард што ќе стапи во сила за годишните периоди што почнуваат на или по 1 јануари 2013. МСФИ 9 е првиот дел од Фазата 1 од овој проект. Раководството на Банката ќе го оценува влијанието што овој стандард би можел да го има врз финансиските извештаи на Банката. Сепак, раководството не очекува да ги примени измените сè додека не се објават сите изменети поглавја од МСС 39, кога ќе може да се направи целосна оценка на влијанието на истите.

2.2 Трансакции во странска валута

Трансакциите деноминирани во странски валути се искажани во денари со примена на официјалните курсеви на Народната банка на Република Македонија што важат на денот на нивното настанување.

Средствата и обврските што гласат во странски валути се искажани во денари со примена на официјалните курсеви што важат на денот на составувањето на Извештајот за финасиската состојба, додека пак сите позитивни и негативни курсни разлики што произлегуваат од претворањето на износите во странска валута се вклучени во добивките и во загубите во периодот кога тие настануваат. Средните девизни курсеви што беа применети за прикажување на позициите на Извештајот за финасиската состојба, деноминирани во странска валута, се следните:

	31 декември 2009	31 декември 2008
1 ЕУР	61.1732 денари	61.4123 денари
1 УСД	42.6651 денари	43.5610 денари
1 ЦХФ	41.1165 денари	41.0427 денари

2.3 Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетирани и се презентирани во Извештајот за финасиската состојба на нето-основа во случаите кога нетирањето на признаените износи е законски дозволено, потоа, кога постои намера за исполнување на нето-основа како и во случајот на истовремена реализација на средството и исполнување на обврската.

2.4 Приходи и расходи по камати

Приходите и расходите по камати се признаени во тековните добивки и во загубите за сите каматоносни финансиски средства и обврски со примена на методата на ефективна каматна стапка.

2.5 Приходи од надомести и од провизии

Приходите од надомести и од провизии се евидентираат врз основа на принципот на фактичност на настаниите, кога услугата е обезбедена.

2.6 Приходи од дивиденди

Дивидендите се признаваат во добивките и во загубите кога ќе се обезбеди правото за примање исплата.

2.7 Финансиски средства

Банката ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: кредити и побарувања, финансиски средства расположливи за продажба и финансиски средства што се чуваат до достасување. Раководството ги класифицира своите вложувања во моментот на иницијалното признавање.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се недеривативни финансиски средства со фиксни или одредени плаќања што

не котираат на активниот пазар. Тие се јавуваат кога Банката им одобрува пари или услуги директно на комитенти, без намера за размена на побарувањето. Кредитите се признаваат кога готовината им се авансира на позајмувачите. Кредитите и побарувањата се евидентираат по нивната амортизирана набавна вредност со примена на методата на ефективна каматна стапка.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиските средства расположливи за продажба се недеривативи, кои се или креирани во оваа категорија, или пак не се класифицирани во која било од останатите категории. Финансиските средства расположливи за продажба се оние средства наменети за чување на неодреден временски период што можат да се продадат доколку се појават потреба за ликвидност или промени во каматните стапки, во девизните курсеви или во цените на акциите.

Сите финансиски средства различни од средствата по објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат според објективната вредност зголемена за трошоците на трансакциите.

Набавките и продажбите на финансиските средства расположливи за продажба се евидентираат на датумот на трансакцијата - датумот на кој што Банката има обврска да го купи или да го продаде средството.

Добивките и загубите се признаваат во останатата сеопфатна добивка кај резервите на финансиските средства расположливи за продажба во рамките на капиталот, освен за загубите поради оштетување и за девизните разлики на монетарните средства, кои се признаени во добивка или загуба. Кога средствата се отуѓени или оштетени, кумулативната добивка или загуба признаена во останатата сеопфатна добивка е рекласифицирана од капиталот во добивка или загуба и признаена како рекласифицирано прилагодување во рамките на останатата сеопфатна добивка.

Каматата пресметана користејќи ја методата на ефективна каматна стапка, како и дивидендите се признаваат во тековните добивки или загуби.

Последователно, финансиските средства расположливи за продажба се евидентираат според нивната објективна вредност.

Објективните вредности на котираните вложувања на активните берзи се базираат на тековните цени на котацијата. Доколку пазарот за некое финансиско средство не е активен (и за некотирани хартии од вредност), Банката утврдува објективна вредност по пат на употреба на техники на проценка.

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Банката ги пренела значително сите ризици и користи од сопственоста.

Финансиски средства што се чуваат до достасување

Финансиските средства што се чуваат до достасување се недеривативни финансиски средства со фиксни или утврдливи плаќања, со фиксни датуми на достасување за наплата и за кои Раководството на Банката има позитивна намера и способност да ги чува до нивното достасување. Доколку Банката продаде значаен износ на финансиските средства што се чуваат до достасување пред нивното достасување, целата категорија на овие средства се рекласифицира во финансиските средства расположливи за продажба.

Какви било промени на сметководствената вредност на инвестициите, вклучувајќи и загуби поради оштетување, се признаваат во добивка или загуба. Набавките и продажбите на финансиските средства што се чуваат до достасување се евидентираат на датумот на трансакцијата - датумот на кој Банката има обврска да го купи или да го продаде средството. Финансиски-

те средства иницијално се признаваат по објективна вредност зголемена за трошоците на трансакцијата. Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Банката ги пренела значително сите ризици и користи од сопственоста.

2.8 Оштетување на финансиските средства

Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на билансирање Банката проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Финансиското средство или групата финансиски средства се оштетени само доколку постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или на повеќе настани што се појавиле по првичното признавање на средствата ("случај на загуба") и доколку тој случај (или случаи) на загуба влијае врз предвидениот иден готовински тек на финансиското средство или на групата финансиски средства што можат веродостојно да се проценат.

Критериумите што Банката ги користи при утврдувањето на постоењето на објективен доказ за загуба од оштетување вклучуваат:

- непочитување на договорните обврски за плаќање на главнината или на каматата;
- потешкотии со паричните текови кај позајмувачот;
- неисполнување на договорите или на условите за кредитирање;
- отпочнување на стечајни постапки;
- влошување на конкурентната позиција на позајмувачот;
- намалување на вредноста на дадените гаранции - колатерал.

Банката врши проценка на постоењето на објективен доказ за оштетување на поединечна основа за поединечно значајните финансиски средства, како и поединечно или збирно проценување за финансиските средства што не се поединечно значајни. Доколку Банката утврди дека не постои објективен доказ за оштетување за поединечно проценетото финансиско средство, било значајно или не, таа го вклучува средството во групата финансиски средства со слични карактеристики на кредитен ризик и врши збирна проценка на оштетувањето.

Износот на загубата претставува разлика помеѓу евидентираниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови (исклучувајќи ги идните загуби по основа на кредитот) дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство.

Евидентираниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки или загуби.

За целите на збирната проценка на оштетувањето финансиските средства се групирани врз основа на сличните карактеристики на кредитниот ризик (односно врз основа на процесот на рангирање, при што Банката ги зема предвид видот на средство, индустрискиот сектор, географската локација, видот на кредитното обезбедување, кредитната историја и останатите фактори).

Овие карактеристики се релевантни за проценка на идните парични текови за групите на такви средства што претставуваат индикатор за способноста на должниците да ги платат сите достасани износи во согласност со договорените услови на средствата што се проценуваат.

Во случај на ненаплатливост на кредитот, истиот се отпишува наспроти соодветното резервирање поради оштетување. Таквите кредити се отпишуваат откако ќе се завршат сите неопходни процедури и откако ќе се утврди износот на загубата. Последователните надоместувања на претходно отпишаните износи го намалуваат износот на резервирањето поради оштетување на кредитите во корист на тековните добивки или загуби.

Доколку, последователно, износот на загубата од оштетување се намали и доколку намалувањето објективно може да се поврзе со настан што се случува по признавањето на оштетувањето (како што е подобрување на кредитниот рејтинг на должникот), претходно признатата загуба од оштетување се намалува преку корекција на сметката на резервирањето. Износот на намалувањето се признава во корист на тековните добивки или загуби.

Средства евидентирани по објективна вредност

На секој датум на Извештајот за финансиската состојба Банката проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Значителното или пролонгираното опаѓање на објективната вредност на финансиското средство под неговата набавна вредност претставува објективен доказ при утврдувањето на можноста од оштетување. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност - се признава во тековните добивки или загуби. Доколку, во последователниот период, објективната вредност на должничкиот инструмент класифициран како расположлив за продажба се зголеми, а зголемувањето објективно може да се поврзе со настан што се јавува по признавањето на загубата поради оштетување во тековните добивки или загуби, загубата поради оштетување се намалува преку тековните добивки или загуби.

2.9 Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

Преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања вклучуваат недвижности и опрема што се стекнати преку постапка на преземање за да се исполнат обврските што се чуваат со цел за нивна понатамошна продажба. Овие средства не се користат за вршење на основната дејност од страна на Банката. Овие средства се признаваат според пониската вредност помеѓу набавната вредност и проценетата објективна вредност намалена за очекуваните трошоци за нивната продажба. Банката планира да ги продаде овие средства во период од пет години од моментот на нивното стекнување.

По почетното признавање годишно преземените средства се анализираат за загуби поради оштетување и истите се мерат по пониската вредност од сметководствената вредност намалена за проценетите трошоци за продажба и оштетување.

2.10 Вложувања во недвижности

Банката ги задржува вложувањата во недвижности што биле добиени преку реализација на гаранцијата врз кредитите и побарувањата. Вложувањата во недвижности се мерат според набавната вредност, вклучувајќи ги трошоците директно поврзани со набавката на средствата. Последователно, вложувањата во недвижности се признаваат по објективната вредност. Добивките или загубите што резултираат од промените на објективната вредност на вложувањата во недвижности се вклучени во добивките или во загубите во периодот во кој настануваат.

2.11 Нематеријални средства

Компјутерски софтвер

Трошоците поврзани со развојот или со одржувањето на компјутерските софтверски програми се признаваат како трошоци во моментот на нивното настану-

вање. Трошоците директно поврзани со препознатливите и уникатни софтверски производи контролирани од страна на Банката кои најверојатно ќе создадат економска корист што ќе ги надминат трошоците по една година, се признаваат како нематеријални средства. Трошоците за развој на компјутерскиот софтвер што се признаваат како средства се амортизирани користејќи праволиниска метода во текот на период од четири години.

Останати нематеријални средства

Трошоците за стекнување права и лиценци се капитализирани и амортизирани користејќи праволиниска метода во текот на период од четири години.

2.12 Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентирани по набавна вредност намалена за акумулираната амортизација. Набавната вредност вклучува трошоци што директно се однесуваат на набавката на средствата.

Амортизацијата се пресметува пропорционално, со примена на законски пропишани стапки со цел алокација на набавната вредност на имотот, на зградите и на опремата во текот на нивниот проценет век на употреба.

Во продолжение се дадени годишните стапки за амортизација, применети на некои позначајни ставки од материјалните средства.

Згради	2,5%
Мебел и опрема	20 - 25%
Останати средства	10 - 25%

Последователните набавки се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Банката поврзани со ставката и кога набавната вред-

ност на ставката разумно може да се измери. Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во добивките или во загубите во текот на финансискиот период во кој се јавуваат.

Добивките и загубите поврзани со отуѓувањата се утврдуваат по пат на споредба на приливите со евидентираниот износ. Истите се вклучуваат во добивките или во загубите.

2.13 Оштетување нефинансиски средства

Средствата подложни на амортизација се проверуваат од можни оштетувања секогаш кога одредени настани или промени укажуваат дека евидентираниот износ на средствата не може да се надомести. Кога евидентираниот износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ. Надоместлив износ претставува повисокиот износ помеѓу нето-продажната цена и употребната вредност на средствата.

2.14 Парични средства и еквиваленти

За потребите на Извештајот за паричните текови паричните средства и еквиваленти вклучуваат сметки со достасаност помала од 3 месеци од датумот на набавката, вклучувајќи готовина и салда кај централната банка.

2.15 Резервирање

Резервирањето се признава кога Банката има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства што вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна проценка на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на Извештајот за финансиската состојба и се коригираат со цел да се

рефлектира најдобрата тековна проценка. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците што се очекуваат да се појават за подмирување на обврската.

2.16 Надомести за вработените

Банката плаќа придонеси за пензиско осигурување за своите вработени, согласно со домашната регулатива за социјално осигурување. Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во државниот пензиски фонд и во задолжителните приватни пензиски фондови. Не постои дополнителна обврска во врска со овие пензиски планови. Освен тоа, сите работодавци во Република Македонија имаат обврска да им исплаќаат на вработените посебна минимална сума при пензионирањето во износ утврден со закон.

Банката нема извршено резервирање за пресметаниот посебен минимален износ за пензионирање на вработените бидејќи овој износ не е од материјално значење за финансиските извештаи.

Банката не оперира со пензиски планови или со планови за надомести при пензионирање, така што нема обврски за пензии. Банката не е обврзана да обезбеди дополнителни надомести за тековните или за претходните вработени.

2.17 Данок на добивка

Трошокот на данок од добивка претставува збир на тековниот и на одложениот данок од добивка.

Со состојбата на 31 декември 2008 година тековниот данок од добивка се пресметуваше во согласност со домашната законска регулатива, при што основа за пресметување на данокот на добивка од 10% беше добивката што се утврдува во даночниот биланс, ко-

ригирана за одредени необитни или неоданочливи ставки.

Согласно со промените во законската регулатива за данок од добивка што се применуваат од 1 јануари 2009 година, Банката не е обврзана да плаќа данок на нераспределена добивка од 1 јануари 2009 година, додека таа добивка е распределена како дивиденди или како други форми на распределба. Во моментот кога дивидендите се исплатени се плаќа 10% данок на добивка. Данокот на добивка сè уште изнесува 10% за оданочувањето на не одбитните трошоци признати во текот на годината, намален за даночните кредити, без оглед на распределбата на дивидендите.

Одложениот данок од добивка се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики што се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдувањето на одложениот данок од добивка се користат тековните важечки даночни стапки. Одложениот данок од добивка се товари или се одобрува во Билансот на успехот, освен ако не се однесува на ставки што директно го товарат или го одобруваат во Извештајот за сеопфатна добивка, во кој случај одложениот данок се евидентира, исто така, во Извештајот за сеопфатна добивка.

Одложените даночни средства се признаваат во обемот во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочлива добивка.

Банката нема евидентирано одложени даночни средства или обврски со состојба на 31 декември 2009 и 2008 година бидејќи не постојат времените разлики на овој датум.

2.18 Позајмици

Позајмиците иницијално се признаваат по објективната вредност, која претставува примени приливи (објективна вредност на примените надомести) намалени за направените трошоци на трансакцијата. Позајмиците се евидентирани последователно според нивната амортизирана набавна вредност.

2.19 Капитал, резерви и плаќања за дивиденди

(а) Акционерски капитал

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции.

(б) Трошоци поврзани со емисијата на акции

Трошоците поврзани со емисија на нови акции, опции или со стекнувањето на деловна активност се презентирани во капиталот како намалување, нето од данокот, на приливите.

(в) Сопствени акции

Кога Банката откупува свој акционерски капитал, платените надомести сè одземаат од вкупниот акционерски капитал како сопствени акции се додека истите не се отуѓат. Кога таквите акции последователно се продаваат, примените надомести се вклучуваат во акционерскиот капитал.

(г) Резерви

Резервите, кои се состојат од ревалоризациони и законски резерви, се создадени во текот на периодите врз основа на добивки/загуби од ревалоризацијата на

материјалните средства, во случајот со ревалоризациони резерви, како и по пат на распределба на акумулираните добивки врз основа на законската регулатива и на одлуките на Раководството на Банката.

(д) Нераспределени добивки

Нераспределените добивки ги вклучуваат задржаните добивки од тековниот период и од претходните периоди.

(ѓ) Дивиденди на обичните акции

Дивидендите на обичните акции се признаваат како обврски во периодот во кој се одобрени од страна на акционерите на друштвото.

Дивидендите за годината што се објавени по датумот на Извештајот за финансиската состојба се објавени во Белешката за последователните настани.

2.20 Доверителски активности

Банката вообичаено делува како доверител и има останати доверителски својства што резултира со чување или со пласирање на средствата во име на физичките лица или на останатите институции. Овие средства и приходот што резултираат од нив не се вклучени во овие финансиски извештаи поради тоа што тие не се средства на Банката.

2.21 Известување според сегменти

Деловен сегмент претставува група на средства или активности кои се ангажирани во обезбедувањето на производи или услуги кои се предмет на ризици и надомести кои се разликуваат од оние во останатите деловни сегменти. Географскиот сегмент е ангажиран во обезбедување на производи или услуги во одредено економско опкружување кое е предмет на ризици и надомести кои се разликуваат од оние сегменти кои ги извршуваат активностите во други економски опкружувања.

2.22 Вонбилансни потенцијални и преземени обврски

Банката презема обврски во текот на своите деловни активности по основа на кредитни пласмани евидентирани на сметките од вонбилансната евиденција што првенствено вклучуваат гаранции и акредитиви. Овие финансиски обврски се евидентираат во Извештајот за финансиската состојба кога ќе можат да се повратат. Резервирањето поради оштетување поврзано со вонбилансните потенцијални и преземени обврски е објавено во рамките на “оштетувањето на финансиските средства” во оваа белешка и е вклучено во Извештајот за финансиската состојба како обврска.

2.23 Настани по датумот на известувањето

Оние настани по датумот на известувањето што даваат дополнителни информации за финансиската состојба на Банката на датумот на Извештајот за финансиската состојба (корективни настани) се рефлектирани во финансиските извештаи. Оние настани по датумот на настанувањето што немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

3. Управување со ризиците од финансирање

Деловните активности на Банката се изложени на различни ризици од финансиски карактер, а тие активности вклучуваат анализа, проценка, прифаќање и управување со ризиците. Банката се стреми кон постигнување соодветна рамнотежа меѓу ризикот и надоместот и минимизација на потенцијалните негативни ефекти врз финансиската успешност на Банката.

Политиките на Банката за управување со ризиците имаат за цел да ги идентификуваат и да ги анализираат овие ризици, да воспостават соодветни лимити и контрола на ризиците, како и да ги следат ризиците и придржувањето кон лимитите преку веродостојни и современи информатички системи. Банката редовно врши испитување на политиките и на воспоставените системи за управување со ризикот согласно со пазарните промени, со промените во продуктите и со најдобрата практика.

Управувањето со ризиците го врши Центарот за раководење со ризик во согласност со политиките одобрени од страна на Надзорниот одбор. Овој центар ги идентификува и ги проценува ризиците од финансирањето во тесна соработка со другите сектори на Банката. Надзорниот одбор донесува писмени политики за целокупното управување со ризиците, а Управниот одбор процедури за специфичните подрачја, како што се валутниот ризик (ризикот од курсни разлики), ризикот од каматни стапки и кредитниот ризик.

3.1 Кредитен ризик

Банката е изложена на кредитен ризик што претставува ризик договорната страна да не биде во можност да ги плати износите во целост во моментот на нивното достасување. Кредитниот ризик е најзначајниот

ризик за деловните активности на Банката. За таа цел Раководството на Банката внимателно управува со нејзината изложеност на кредитниот ризик. Кредитната изложеност главно се јавува кај активностите на позајмување што водат кон кредити и аванси. Управувањето и контролата со кредитниот ризик се централизирани во Центарот за управување со ризици, кој пак редовно ги известува Одборот за управување со ризици и Управниот одбор.

Мерење на кредитниот ризик

Финансиски средства. Мерењето на кредитниот ризик на Банката се заснова на воспоставените нивоа на рангирање на кредитите од А до Д, при што според НБРМ, секое ниво носи одреден степен на резервирање од можна загуба од оштетување во опсег од 0-100%. Овој систем ја зема предвид способноста на позајмувачот да ги исполни обврските за исплата на каматата и на главнината, соодветниот ризик во дејноста, како и соодветните гарантни покритија. Банката ја следи својата изложеност на кредитен ризик врз револвинг месечната основа.

Политики за контрола на ограничувањата и за ублажување на ризикот

Банката ги управува, ги ограничува и ги контролира концентрациите на кредитниот ризик во моментот на нивното идентификување - особено во однос на поединечните договорни страни или групи, како и во однос на индустриските сектори и земји.

Банката ги структурира нивоата на преземениот кредитен ризик по пат на одредување лимити на прифатен ризик во врска со еден позајмувач или група позајмувачи, и на географски и индустриски сегменти. Таквите ризици се следат на обновлива основа и подлежат на

годишен или почест преглед, кога е потребно. Лимитот на ниво на кредитен ризик по продукт, клиент, индустриски сектор и по земја се одобрува на секои шест месеци од страна на Управниот одбор по предлог на Одборот за управување со ризици.

Изложеноста на кредитен ризик, исто така, се управува преку редовна анализа на способноста на позајмвачите да ги исполнат своите обврски по основа на каматата и на главнината, како и преку измена на овие кредитни лимити, доколку е тоа возможно.

Обезбедувањето претставува еден од најтрадиционалните и најчести начини за намалување на кредитниот ризик. Банката применува упатства во врска со прифатливоста на одредени класи на обезбедување. Основните видови обезбедување за кредитите и за авансите се следните:

- хипотеки над станбениот имот, деловниот простор;
- залог врз деловните средства како што се залихите и побарувањата;
- залог врз финансиските инструменти, како што се должничките инструменти (обврзници).

Долгорочното финансирање, корпоративното кредитирање и револвинг кредитите за населението се генерално обезбедени. Освен тоа, со цел да се минимизира кредитната загуба, Банката ќе бара дополнително обезбедување од договорната страна веднаш штом ќе се забележат индикатори за оштетување на одредени релевантни поединечни кредитни пласмани и аванси.

Политики во врска со оштетувањето и со резервирањето

Резервирањето поради оштетување на крајот на годината потекнува од секое поединечно ниво на интер-

ното рангирање, како што е тоа претходно објаснето во делот за мерење на кредитниот ризик. Во табелата подолу се прикажана и применетите проценти на резервирање од оштетување кај ставките на кредитите и авансите рангирани согласно со интерниот систем на рангирање што го применува Банката:

	2009		2008	
	Финансиски средства (%)	Резерв. поради оштетув (%)	Финансиски средства (%)	Резерв. поради оштетув (%)
A	94.88	0.75	94.44	0.62
Б	1.03	0.11	1.98	0.20
В	2.69	0.72	2.50	0.62
Г	0.41	0.22	0.50	0.25
Д	0.99	0.88	0.58	0.58
	100.00	2.68	100.00	2.27

Интерното рангирање му помага на Раководството при утврдувањето на постоењето на објективен доказ за оштетување, според МСС 39, врз основа на следните критериуми утврдени од страна на Банката:

- непочитување на договорните обврски за плаќање на главнината или на каматата;
- потешкотии со паричните текови кај позајмвачот;
- неисполнување на договорите или на условите за кредитирање;
- отпочнување стечајни постапки;
- влошување на конкурентната позиција на позајмвачот;
- намалување на вредноста на дадените гаранции - колатерал.

Анализа на максималната изложеност на кредитен ризик

Максималната изложеност на кредитен ризик е прикажана преку евидентираниите износи на финансиските средства

во Извештајот за финансиската состојба, прикажани во табелата подолу (во илјади денари):

	Парични средства и парични еквиваленти		Кредити и побарувања од банки		Кредити и побарувања од компитенти		Хартии од вредност кои се чуваат до досаѓување		Хартии од вредност расположливи за продажба		Останати побарувања		Вкупно	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
категиорија на ризик А	-	7,171	-	-	6,223,883	4,519,007	-	-	21,290	32,530	22,772	27,334	6,267,945	4,586,042
категиорија на ризик Б	-	-	-	-	87,327	151,363	-	-	5,656	-	1,738	1,183	94,721	152,546
категиорија на ризик В	-	-	-	-	264,778	184,294	-	-	6,197	-	7,651	7,712	278,626	192,006
категиорија на ризик Г	-	-	-	-	41,148	36,805	-	-	-	-	1,414	1,845	42,562	38,650
категиорија на ризик Д	-	-	-	-	97,132	42,113	-	-	-	-	3,107	2,135	100,239	44,248
Сметководствена вредност пред резервацијата поради оштетување	-	7,171	-	-	6,714,268	4,933,582	-	-	33,143	32,530	36,682	40,209	6,784,093	5,013,492
(Резервација поради оштетување)	-	(71)	-	-	(264,558)	(169,011)	-	-	(3,874)	(387)	(7,080)	(4,742)	(275,512)	(174,211)
	-	7,100	-	-	6,449,710	4,764,571	-	-	29,269	32,143	29,602	35,467	6,508,581	4,839,281
Недостасани и неоштетени категиорија на ризик А	2,116,776	1,857,767	128,188	116,684	236,903	558,520	-	103,102	1,073,776	-	52,903	35,200	3,608,546	2,671,273
Нето-сметководствена вредност	2,116,776	1,857,767	128,188	116,684	236,903	558,520	-	103,102	1,073,776	-	52,903	35,200	3,608,546	2,671,273
Вкупна нето-сметководствена вредност	2,116,776	1,864,867	128,188	116,684	6,686,613	5,323,091	-	103,102	1,103,045	32,143	82,505	70,667	10,117,127	7,510,554

Вредност на обезбедувањето (објективна вредност) земена за заштита на кредитниот ризик (во илјади денари)

	Парични средства и парични еквиваленти		Кредити и побарувања од банки		Кредити и побарувања од комитенти		Хартии од вредност што се чуваат до достасување		Хартии од вредност расположливи за продажба		Останати побарувања		Вкупно	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Парични депозити	-	-	-	-	236,903	574,619	-	-	-	-	-	-	236,903	574,619
Корпоративни обврзници	-	-	-	-	4,670	-	-	-	-	-	-	-	4,670	-
Залог на недвижен имот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Имот за сопствена употреба	-	-	-	-	2,925,411	1,991,740	-	-	-	-	-	-	2,925,411	1,991,740
Имот за вршење дејност	-	-	-	-	5,127,659	3,632,046	-	-	-	-	-	-	5,127,659	3,632,046
Залог на подвижен имот	-	-	-	-	1,994,428	863,265	-	-	-	-	-	-	1,994,428	863,265
Останато	-	-	-	-	17,681	57,245	-	-	-	-	-	-	17,681	57,245
	-	-	-	-	10,306,752	7,118,915	-	-	-	-	-	-	10,306,752	7,118,915

Концентрација на кредитниот ризик по географски региони

Следната табела дава преглед на изложеноста на Банката на кредитен ризик според евидентираниите износи, категоризирани по географски региони, со состојба на 31 декември 2009 и 2008 година (во илјади денари).

	Парични средства и парични еквиваленти		Кредити и побарувања од банки		Кредити и побарувања од комитенти		Хартии од вредност што се чуваат до достасување		Хартии од вредност расположливи за продажба		Останати побарувања		Вкупно	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Република Македонија	1,271,297	1,116,934	-	-	6,686,613	5,323,091	-	103,102	1,103,045	32,143	82,505	64,411	9,143,460	6,639,681
Членки на ЕУ	815,890	513,559	128,188	116,684	-	-	-	-	-	-	-	6,256	944,078	636,499
Други европски земји	-	6,207	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6,207
Земји-членки на ОЕЦД	29,589	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	29,589	-
Други земји	-	228,167	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	228,167
Вкупно на 31 декември	2,116,776	1,864,867	128,188	116,684	6,686,613	5,323,091	-	103,102	1,103,045	32,143	82,505	70,667	10,117,127	7,510,554

Индустриски сектори

Следната табела дава преглед на изложеноста на Банката на кредитен ризик според евидентираниите износи, категоризирани по индустриски сектори, со состојба на 31 декември 2009 и 2008 година (во илјади денари):

	Парични средства и парични еквиваленти		Кредити и побарувања од банки		Кредити и побарувања од компитенти		Хартии од вредност што се чуваат до достасување		Хартии од вредност расположливи за продажба		Останати побарувања		Вкупно	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Финансиски институции	2,116,776	1,864,867	128,188	116,684	-	-	-	103,102	1,095,214	21,209	16,324	30,945	3,356,502	2,136,807
Производство	-	-	-	-	1,447,121	1,280,603	-	-	7,831	10,934	8,055	12,446	1,463,007	1,303,983
Трговија	-	-	-	-	2,507,356	1,959,757	-	-	-	-	3,031	6,493	2,510,387	1,966,250
Други индустрии	-	-	-	-	871,007	567,229	-	-	-	-	52,530	19,256	923,537	586,485
Население	-	-	-	-	1,861,129	1,515,502	-	-	-	-	2,565	1,527	1,863,694	1,517,029
Вкупно на 31 декември	2,116,776	1,864,867	128,188	116,684	6,686,613	5,323,091	-	103,102	1,103,045	32,143	82,505	70,667	10,117,127	7,510,554

3.2 Пазарни ризици

Банката е изложена на пазарни ризици. Пазарните ризици произлегуваат од отворената позиција на Банката на ефектот од флукуацијата на пазарните каматни стапки, како и од ефектот од флукуацијата на курсевите на странските валути. Раководството на Банката утврдува прифатливи лимити на ризикот, кои се базираат на нивното секојдневно следење.

Каматен ризик

Банката е изложена на ефектите од флукуацијата на нивоата на пазарните каматни стапки врз нејзината финансиска состојба и врз паричните текови.

Табелата подолу ги анализира средствата и обврските на Банката, групирани според нивната достасаност

врз основа на преостанатиот период од датумот на Извештајот за финансиска состојба до договорниот датум на достасување на ден 31 декември 2009 и 31 декември 2008 (во илјади денари).

Анализа на сензитивноста на каматни стапки

Анализата на сензитивноста на каматните стапки е одредена врз основа на изложеноста на Банката на кредитен ризик на датумот на известувањето. Доколку каматните стапки би биле повисоки/пониски за 100 базични поени, а сите други варијабли би биле непроменети, добивката пред оданочувањето на Банката за годината што завршува на 31 декември 2009 би била пониска/повисока за 2,885 илјади денари (2008: повисока/пониска 20 илјади денари). Останатите компоненти на капиталот би биле повисоки/пониски за 21,476 илјади денари (2008: нула).

31 декември 2009	Ефективна каматна стапка (во%)	Инстр. со променл. каматна стапка	Инструменти со фиксна каматна стапка, вклучувајќи ги и инструментите со променлива каматна стапка, предмет на одлука					Некаматносни	Вкупно
			Помалку од 1 мес.	Од 1 до 3 месеци	Од 3 до 12 мес.	Од 1 до 5 години	Над 5 години		
Средства									
Парични средства и парични еквиваленти	1.32%	1,331,461	452,689	1,362	-	-	-	331,264	2,116,776
Кредити и побарувања од банки	1.43%	-	-	42,821	85,367	-	-	-	128,188
Кредити и побарувања од комитенти	10.02%	1,745,516	546,759	350,583	1,136,345	2,045,303	512,965	349,142	6,686,613
Хартии од вредност расположливи за продажба	7.04%	-	550,977	522,798	-	-	-	29,270	1,103,045
Останати побарувања	-	-	-	-	-	-	-	82,505	82,505
Средства		3,076,977	1,550,425	917,564	1,221,712	2,045,303	512,965	792,181	10,117,127
Обврски									
Депозити на банки	4.40%	-	214,462	-	-	-	-	5,648	220,110
Депозити на комитенти	2.38%	-	2,419,139	700,541	2,214,261	545,892	5,337	229,609	6,114,779
Обврски по кредити	2.26%	1,854,220	178,573	10,178	96,505	324,610	219,345	-	2,683,431
Субординирани обврски	1.00%	-	-	-	-	-	397,626	1,613	399,239
Останати обврски	-	-	-	-	-	-	-	55,039	55,039
Обврски		1,854,220	2,812,174	710,719	2,310,766	870,502	622,308	291,909	9,472,598
Нето-каматен ризик		1,222,757	(1,261,749)	206,845	(1,089,054)	1,174,801	(109,343)	500,272	644,529
31 декември 2008									
Вкупно средства	1.00-9.39%	275,097	1,165,188	1,072,570	1,781,936	2,385,965	138,165	691,633	7,510,554
Вкупно обврски	1.05-4.41%	914,861	2,093,887	408,237	2,473,080	786,267	143,581	123,518	6,943,431
Нето-каматен ризик		(639,764)	(928,699)	664,333	(691,144)	1,599,698	(5,416)	568,115	567,123

Валутен ризик

Банката е изложена на ризик во однос на ефектите од движењата на нивото на девизните курсеви што се одразува врз финансиската позиција и врз готовин-

скиот тек. Следните табели ја сумираат нето-девизната позиција на монетарните средства и обврски на Банката на 31 декември 2009 и 2008 година (во илјади денари).

31 декември 2009	ЕУР	УСД	Останати валути	МКД	Вкупно
Средства					
Парични средства и парични еквиваленти	1,385,771	99,295	23,733	607,977	2,116,776
Кредити и побарувања од банки	42,821	85,294	-	73	128,188
Кредити и побарувања од комитенти	4,674,028	14,566	-	1,998,019	6,686,613
Хартии од вредност расположливи за продажба	512,501	-	-	590,544	1,103,045
Останати побарувања	1,706	138	-	80,661	82,505
	6,616,827	199,293	23,733	3,277,274	10,117,127
Обврски					
Депозити на банки	214,707	566	-	4,837	220,110
Депозити на комитенти	3,606,192	136,913	33,562	2,338,112	6,114,779
Обврски по кредити	2,276,679	223,791	10,272	172,689	2,683,431
Субординирани обврски	399,239	-	-	-	399,239
Останати обврски	19,814	1,460	-	33,765	55,039
	6,516,631	362,730	43,834	2,549,403	9,472,598
Нето-девизна позиција	100,196	(163,437)	(20,101)	727,871	644,529
31 декември 2008					
Вкупно средства	4,009,077	477,243	37,429	2,986,805	7,510,554
Вкупно обврски	3,848,537	475,422	44,069	2,575,403	6,943,431
Нето-девизна позиција	160,540	1,821	(6,640)	411,402	567,123

Следната табела ја прикажува сензитивноста на Банката на зголемувањето на денарот во споредба со странските валути. Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот за 1% и за 5%. Негативниот износ подолу означува намалување на добивката или на останатиот

капитал, што се јавува во случај кога денарот ќе ја зголеми својата вредност во однос на странските валути за 1% и за 5%. При намалувањето на вредноста на денарот во однос на странските валути за 1% и за 5%, ефектот или врз добивката или останатиот капитал е еднаков, но со обратен предзнак, како што е прикажано во табелата подолу (во илјади денари).

	Промена во 2009	Промена во 2008	2009 Добивка или загуба	2008
ЕУР	1%	1%	1,002	1,605
УСД	5%	5%	(8,172)	91
Останати валути	1%	1%	(201)	(66)

3.3 Ризик од ликвидност

Банката е изложена на дневни повлекувања на средства од своите расположливи готовински ресурси на тековните сметки, достасаните депозити, по основа на одобрени кредити, како и останати повлекувања. Во насока на управување со ликвидносниот ризик Банката има утврдено интерни индикатори за следење на овој вид ризик, како и има дефинирано основни прет-

поставки за управување со ликвидносниот ризик што се одобрени од Управниот одбор.

Следните табели ги анализираат средствата и обврските на Банката, групирани според нивната достасаност врз основа на преостанатиот период од датумот на Извештајот за финансиска состојба до договорниот датум на достасување (во илјади денари).

31 декември 2009	Помалку од 1 мес.	Од 1 до 3 месеци	Од 3 до 12 мес.	Од 1 до 5 години	Над 5 години	Вкупно
Средства						
Парични средства и парични еквиваленти	1,656,558	-	460,218	-	-	2,116,776
Кредити и побарувања од банки	37	42,821	85,330	-	-	128,188
Кредити и побарувања од комитенти	796,161	510,536	1,654,649	2,978,313	746,954	6,686,613
Хартии од вредност расположливи за продажба	550,977	522,798	-	-	29,270	1,103,045
Останати побарувања	28,949	10,143	13,654	29,759	-	82,505
	3,032,682	1,086,298	2,213,851	3,008,072	776,224	10,117,127
Обврски						
Депозити на банки	220,110	-	-	-	-	220,110
Депозити на комитенти	2,513,523	727,873	2,300,647	567,191	5,545	6,114,779
Обврски по кредити	178,566	25,251	243,888	888,728	1,346,998	2,683,431
Субординирани обврски	-	-	1,612	-	397,627	399,239
Останати обврски	47,630	7,409	-	-	-	55,039
	2,959,829	760,533	2,546,147	1,455,919	1,750,170	9,472,598
Нето-ликвидна разлика	72,853	325,765	(332,296)	1,552,153	(973,946)	644,529
31 декември 2008						
Вкупно средства	1,597,401	1,335,213	1,848,708	2,697,089	32,143	7,510,554
Вкупно обврски	2,321,032	408,237	2,745,752	1,324,829	143,581	6,943,431
Нето-ликвидна разлика	(723,631)	926,976	(897,044)	1,372,260	(111,438)	567,123

3.4 Проценка на објективната вредност

Објективната вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на претпоставката на раководството, зависно од видот на средството или обврската.

Финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност

Банката ги прифати измените на МСФИ 7 - Подобрени обелоденувања за финансиските инструменти што стапуваат во сила од 1 јануари 2009. Овие измени бараат од Банката да презентира одредени информации за финансиските инструменти евидентирани според објективната вредност во Извештајот за финансиската состојба. Во првата година од примената нема потреба да се презентираат споредбени информации за објавувањата што се потребни според амандманот.

Во согласност со тоа, објавувањето на хиерархијата на објективната вредност се прикажува со состојбата на 31 декември 2009 година.

Во следната табела се прикажани финансиските средства измерени според објективната вредност во Извештајот за финансиската состојба, во согласност со хиерархијата на објективната вредност. Оваа хиерархија ги групира финансиските средства и обврски во три нивоа, кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства.

Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следува:

- ниво 1: котираны цени (некоригирани) на активните пазари за идентичните средства или обврски;
- ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени вклучени во ниво 1, кои се достапни за набљудување за средството или обврската директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цените);
- ниво 3: влезни податоци за средството или обврската што не се базираат на податоците достапни за набљудување од пазарот.

Нивото на класификација на финансиското средство или обврска е базирано на најниското ниво на значајноста на влезните податоци при мерливоста на објективната вредност.

Финансиските средства и обврски што се евидентирани по објективната вредност во Извештајот за финансиската состојба се групирани според нивото на хиерархијата на објективната вредност, како што следува (во илјади денари):

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
Хартии од вредност расположливи за продажба	-	1,103,045	-	1,103,045

Финансиски инструменти што не се евидентирани по објективната вредност

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски што во Извештајот за финансиската состојба не се евидентирани според објективната вредност се прикажани во табелата подолу (во илјади денари):

	Нето евидентирана вредност		Објективна вредност	
	2009	2008	2009	2008
Средства				
Парични средства и парични еквиваленти	2,116,776	1,864,867	2,116,776	1,864,867
Кредити и побарувања од банките	128,188	116,684	128,188	116,684
Кредити и побарувања од комитентите	6,686,613	5,323,091	6,686,613	5,323,091
Хартии од вредност што се чуваат до достасување	-	103,102	-	103,102
Останати побарувања	82,505	70,667	82,505	70,667
Обврски				
Депозити на банките	220,110	204,656	220,110	204,656
Депозити на комитентите	6,114,779	5,081,241	6,114,779	5,081,241
Обврски по кредити	2,683,431	1,559,360	2,683,431	1,559,360
Субординирани обврски	399,239	-	399,239	-
Останати обврски	55,039	98,174	55,039	98,174

Кредити и побарувања од банките

Побарувањата од банките ги вклучуваат меѓубанкарските пласмани. Објективната вредност на пласмани-те и на т.н. “overnight” депозити, поради нивната краткорочност, е иста со нивната евидентирана вредност.

Кредити и побарувања од комитентите

Кредитите се прикажани по амортизираната вредност, нетирани со нивната резервација поради оштетување. Кредитите одобрени на комитентите имаат претежно флукуираща каматна стапка. Објективната вредност е приближна на нивната евидентирана вредност.

Хартии од вредност што се чуваат до достасување

Хартиите од вредност што се чуваат до достасување се мерат според нивната објективна вредност. Објективната вредност се заснова на пазарните цени или на брокерските/дилерските цени за котирање. Во отсуство на такви информации, објективната вредност се проценува користејќи ги пазарните цени за котирање на хартиите од вредност со слични карактеристики во однос на кредитот, достасувањето и добивката.

Останати финансиски средства

Објективната вредност на монетарните средства што ги вклучуваат паричните средства и паричните еквиваленти, поради нивниот краткорочен карактер, се смета дека е апроксимативна на нивната евидентирана вредност.

Депозити и обврски по кредити

Проценетата објективна вредност на депозитите по видување, вклучувајќи ги и некаматносните депозити, претставува износот што ќе се исплати по видување. Објективната вредност на орочените депозити по варијабилните каматни стапки е нивната евидентирана вредност на денот на изготвувањето на Извештајот за финансиската состојба.

Евидентираната вредност на обврските по кредити битно не се разликува од нивната објективна вред-

ност, главно поради варијабилните каматни стапки и нивните промени.

Останати обврски

Поради краткорочната природа, објективната вредност на останатите обврски соодветствува со евидентираната вредност.

3.5 Управување со капиталот

Целите на Банката во поглед на управувањето со капиталот се:

- да соодветствува со барањата за капиталот согласно со регулативите;
- да се заштити способноста на Банката да обезбеди дивиденда за акционерите;
- да одржи стабилна и квалитетна капитална база што ќе го поддржи развојот на Банката.

Адекватноста на капиталот и користењето на сопствените средства редовно се следат од Раководството на Банката, при што се користат техники што се пропишани од страна на националното регулаторно тело (Народна Банка на Република Македонија) и истата се известува на тримесечна основа.

Народната банка на Република Македонија пропишува стапка на адекватност на капиталот од минимум 8%.

Сопствените средства на Банката се поделени во 2 групи:

- Основен капитал, кој вклучува: обични и некумулятивни приоритетни акции и премија по овие акции, резерви и задржана добивка или загуба, позиции како резултат на консолидација, намалени за нематеријалните средства;
- Дополнителен капитал, кој вклучува: кумулативни приоритетни акции и премија по овие акции, хибридни капитални инструменти и субординирани инструменти.

Вложувањата во капиталот на други банки или финансиски институции што претставуваат над 10% од капиталот на тие институции и директните вложувања на Банката во капиталот на друштвата за осигурување и реосигурување и на друштвата за управување со пензиските фондови претставуваат одбитни ставки при пресметката на сопствените средства.

Според националната регулатива, активата пондерирана според кредитниот ризик (билансна и вонбилансна) се мери според четири различни пондери во зависност од природата на средствата, земајќи го предвид и обезбедувањето.

Коефициентот за адекватност на капиталот се добива како однос помеѓу сопствените средства на Банката и збирот од активата пондерирана според кредитниот ризик и активата пондерирана според валутниот ризик.

Табелата подолу претставува сумарен преглед на сопствените средства и коефициентот на адекватност на капиталот на Банката за годините што завршуваат на 31 декември 2009 и 2008 година, а кој се однесува на барањата согласно со регулативата на Народната банка на Република Македонија. Во изминатите две години Банката е во согласност со сите пропишани барања во врска со капиталот.

(Во 000 МКД)

Основен капитал	2009	2008
Обични и некумулятивни приоритетни акции и премија по овие акции	682,394	682,394
Резерви и задржана добивка или загуба	323,377	312,702
Позиции како резултат на консолидација	-	-
Минус нематеријални средства	-	-
Вкупно основен капитал	1,005,771	995,096
Дополнителен капитал		
Кумулативни приоритетни акции и премија по овие акции	-	-
Хибридни капитални инструменти	-	-
Субординирани инструменти	397,626	-
Вкупно дополнителен капитал	397,626	-
Одбитни ставки	1,192	1,550
Вкупно сопствени средства	1,402,205	993,546
Актива пондерирана според кредитен ризик		
Билансна	7,163,940	5,406,238
Вонбилансна	757,852	671,156
Вкупно актива пондерирана според кредитниот ризик	7,921,792	6,077,394
Актива пондерирана според валутниот ризик	133,886	249,240
Стапка на адекватност на капиталот	17.41%	15.7%

4. Значајни сметководствени проценки

Банката врши проценки и претпоставки кои влијаат врз објавените износи на средства и обврски во рамките на следната финансиска година. Проценките постојано се предмет на проверка и се базираат на минати искуства и други фактори, вклучувајќи очекувања од идни настани за кои се верува дека се разумни во однос на околностите во кои се јавуваат.

Оштетување на кредити и побарувања од комитенти

Банката го проверува своето кредитно портфолио со цел проценка на неговата оштетеност на месечно ниво. При одредувањето на потребата за признавање загуба од оштетување во Извештајот за сеопфатната добивка, Банката проценува дали постојат евидентни докази што укажуваат на мерливо намалување во проценетите парични текови од кредитното портфолио пред идентификувањето на намалувањето на нивото на поединечниот кредит во рамките на портфолиото на кредити и аванси. Доказите вклучуваат евидентни податоци што укажуваат на постоење на неповолна промена во плаќањата од страна на позајмувачите во групата или пак податоци на ниво на земја или локални економски услови што се во корелација со намалувањето на средствата во групата. Раководството употребува проценки базирани на минати искуства

поврзани со оштетувањето на средствата со карактеристики на кредитен ризик, како и објективни докази на оштетување слични на оние во портфолиото при распоредувањето на идните парични текови. Методологијата и претпоставките што се користат за проценка на износот и периодот на идните парични текови се проверуваат редовно, со цел намалување на какви било разлики помеѓу проценетите и фактичките загуби.

Оштетување на вложувањата во хартии од вредност расположливи за продажба

Банката утврдува дека постои оштетување кај вложувања во хартии од вредност расположливи за продажба тогаш кога постои значителен пад на објективната вредност под нивото на нивната набавна вредност. Одредувањето на тоа што е значајно или пролонгирано бара соодветна проценка. Во формирањето на оваа процека, помеѓу останатите фактори, Банката ја оценува нормалната непостојаност кај цените на акциите. Понатаму, оштетувањето може да биде соодветно кога постои доказ за влошување на финансиската кондиција на инвеститорот, на успешноста на индустрискиот сектор, на промените во технологијата, како и на оперативните и финансиски парични текови.

5. Приходи и расходи од камата

Структура на приходите и на расходите од камата според видот на финансиските инструменти

	2009	2008
Приходи од камата		
Парични средства и парични еквиваленти	8,855	6,386
Кредити и побарувања од банките	40,004	11,877
Кредити и побарувања од комитентите	570,026	416,078
Хартии од вредност расположливи за продажба и хартии од вредност што се чуваат до достасување	24,062	18,790
	642,947	453,131
Расходи за камата		
Депозити на банките	9,057	28,126
Депозити на комитентите	172,995	122,455
Обврски по кредити	62,351	47,709
	244,403	198,290
Нето-приходи од камата	398,544	254,841

Секторска анализа на приходите и на расходите од камата

	2009	2008
Приходи од камата		
Нефинансиски друштва	373,654	254,689
Држава	24,062	19,718
Банки	48,860	38,211
Останати финансиски друштва	14,032	4,830
Население	182,339	135,683
	642,947	453,131
Расходи за камата		
Нефинансиски друштва	106,222	95,912
Држава	4,654	2,154
Банки	56,951	74,186
Останати финансиски друштва (небанкарски)	29,519	-
Население	44,387	25,440
Нерезиденти	2,670	598
	244,403	198,290
Нето-приходи од камата	398,544	254,841

6. Приходи и расходи од провизии и надомести

Структура на приходите и на расходите од провизии и од надомести според видот на финансиските активности

	2009	2008
Приходи од провизии и од надомести		
Кредитирање	29,650	61,335
Платен промет		
- во земјата	48,039	30,960
- со странство	24,881	22,396
Акредитиви и гаранции	19,533	21,555
Комисиски и доверителски активности	636	207
Останато	541	1,018
	123,280	137,471
Расходи за провизии и за надомести		
Кредитирање	633	789
Платен промет		
- во земјата	34,844	27,617
- со странство	14,356	12,046
Акредитиви и гаранции	1,912	-
Останато	275	-
	52,020	40,452
Нето-приходи од провизии и од надомести	71,260	97,019

Секторска анализа на приходите и на расходите од провизии и од надомести

	2009	2008
Приходи од провизии и од надомести		
Нефинансиски друштва	88,725	101,410
Држава	134	1,237
Банки	1,509	1,392
Останати финансиски друштва	29,857	30,651
Нерезиденти	3,055	2,781
	123,280	137,471
Расходи за провизии и за надомести		
Банки	1,689	1,830
Останати финансиски друштва	12,435	9,958
Нерезиденти	37,896	28,664
	52,020	40,452
Нето-приходи од провизии и од надомести	71,260	97,019

7. Позитивни курсни разлики (нето)

	2009	2008
Позитивни курсни разлики	961,068	663,694
(Негативни) курсни разлики	(925,703)	(632,274)
	35,365	31,420

8. Останати деловни приходи

	2009	2008
Приливи од дивиденди	7,477	12,013
Приходи од вложувања во недвижности	996	780
Добивка од продажбата на:		
- Недвижности и опрема (Белешка 20)	344	534
- Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања (Белешка 18)	-	1,910
Добивка од продажба на хартии од вредност	-	1,802
Капитализирани дивиденди (Белешка 16)	-	1,190
Останато	1,232	1,665
	10,049	19,894

9. Расходи од оштетување, нето

	2009	2008
Расход/(приход) за:		
Парични средства и парични еквиваленти (Белешка 13)	(71)	(2,133)
Кредити и побарувања од комитенти (Белешка 15)	95,547	41,326
Хартии од вредност расположливи за продажба (Белешка 16)	3,487	(446)
Останати побарувања (Белешка 21)	2,338	2,289
Потенцијални и преземени обврски (Белешка 26)	(830)	651
	100,471	41,687

10. Трошоци за вработените

	2009	2008
Нето-плати	76,958	53,398
Задолжителни придонеси за социјално и за здравствено осигурување	37,726	34,040
Останати надомести утврдени со закон	15,129	13,527
	129,813	100,965

11. Останати деловни расходи

	2009	2008
Материјали и услуги	94,311	84,188
Трошоци за закуп	25,047	22,050
Административни трошоци и трошоци за маркетинг	13,021	12,835
Расходи од оштетување на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања (Бел. 18)	12,762	4,450
Премии за осигурување на депозитите	11,109	7,062
Премии за осигурување на имотот и на вработените	7,755	6,171
Трошоци за судски спорови	6,068	1,473
Трошоци за консултантски услуги	2,407	1,378
Останати даноци и придонеси	1,961	946
Нето-сметководствена вредност на отпишани нематеријални средства (Бел. 19)	25	-
Нето-сметководствена вредност на отпишани недвижности и опрема (Бел. 20)	10	18
Трошоци поврзани со преземање капитал	-	75,981
Загуба од продажба на: - Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	981	2,565
Останато	912	226
	176,369	219,343

12. Данок на добивка

Усогласувањето на законскиот данок на добивка со данокот на добивка на Банката применлив на ефективната добивка, како што е евидентирано во придружниот извештај за сеопфатна добивка, е како што следува:

	2009	2008
Добивка пред оданочувањето	75,992	12,308
Данок по даночна стапка од 0% (2008: 10%)	-	1,230
Усогласување за:		
Неодбитни трошоци за даночни цели	2,454	1,850
Неоданочливи приходи за даночни цели	-	(1,447)
	2,454	1,633
Даночна стапка на ефективна добивка	3,22%	13,27%

13. Парични средства и парични еквиваленти

	2009	2008
Парични средства во благајна	320,686	135,424
Сметка и депозити во НБРМ, освен задолжителни депозити во странска валута	464,964	300,201
Тековни сметки и трансакциски депозити кај странските банки	415,815	358,745
Тековни сметки и трансакциски депозити кај домашните банки	443	96
Благајнички записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	-	169,451
Државни записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	-	273,780
Орочени депозити со период на достасување помал од или еднаков на три месеци	429,574	358,077
Останати краткорочни високоликвидни средства	600	1,262
Намалено за: резервација поради оштетување	-	(71)
Вклучено во паричните средства и паричните еквиваленти за потребите на Извештајот за паричниот тек	1,632,082	1,596,965
Задолжителни депозити во странска валута	460,908	235,595
Ограничени депозити	23,786	32,307
	2,116,776	1,864,867

	2009	2008
Движење на резервацијата поради оштетување		
Состојба на 1 јануари	71	2,204
Дополнителна резервација/ (ослободување) на резервација за годината, нето (Белешка 9)	(71)	(2,133)
Состојба на 31 декември	-	71

Со состојбата на 31 декември 2009 година, паричните средства и паричните еквиваленти го вклучуваат износот од 591,927 илјади денари (2008: од 55,646 илјади денари), кој претставува задолжителна резерва во денари.

Банката е должна да одржува задолжителна резерва во денари на својата сметка кај Народната банка на Република Македонија, пресметана по стапка од 10% (2008: 10%) на износот на денарските обврски на Банката кон резидентите и нерезидентите, кон правните и кон физичките лица од просекот на дневните состојби на овие сметки за секој календарски ден во текот на претходниот месец.

Исто така, Банката е должна да одржува задолжителна резерва во девизи на посебните сметки кај Народна

Банка на Република Македонија, пресметана по стапка од 13% (2008: 10%) од просекот на дневните состојби на сметките на девизните обврски кон резидентите и нерезидентите, кон правните и кон физичките лица за секој календарски ден во текот на претходниот месец. Овие средства не се на располагање за извршување на дневните деловни активности на Банката.

Каматната стапка на задолжителната резерва во денари во текот на 2009 и 2008 година изнесуваше 2% годишно. Каматната стапка на задолжителната резерва во девизи од октомври 2009 година изнесуваше 0,1% годишно (2008: 0,0% годишно).

Согласно со одлуката донесена од страна на НБРМ на 12 јуни 2008 година и со последователните измени од 25 декември 2008 година и од 28 февруари 2009 година, Банката е должна да издвојува задолжителен депозит на сметка во НБРМ доколку на крајот на месецот (за 2009 година основа за пресметка е 31 декември

2008 година, а за 2008 година основа за пресметка е 31 мај 2008 година) оствари повисок раст на кредитите на населението од дозволените стапки на раст утврдени со Одлуката: јануари 2009 - 0,5%; февруари 2009 - 1,2%; март 2009 - 2,1%; април 2009 - 3,0%; мај 2009 - 4,2%; јуни 2009 - 5,4%; јули 2009 - 6,6%; август 2009 - 7,5%; септември 2009 - 8,3%; октомври 2009 - 9,3%; ноември 2009 - 10,2% и декември 2009 - 11,3%.

Со состојбата на 31 декември 2008 година благајничките записи издадени од НБРМ се со рок на достасување од 28 до 29 дена, а каматните стапки се во висина од 7% годишно.

Со состојбата на 31 декември 2008 година државните записи издадени од Министерството за финансии се со рок на достасување од 84 до 91 ден, а каматни стапки се во висина од 7,39% и 7,61% годишно.

14. Кредити и побарувања од банките

	2009		2008	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Орочени депозити со период на достасување над три месеци	128,188	-	30,706	85,978
	128,188	-	30,706	85,978

Со состојбата на 31 декември 2009 година орочените девизни депозити кај странските банки се чуваат во: Commerzbank AG - 42,849 илјади денари (2008:

42,989 илјади денари) и Steiermärkische Sparkasse Graz - 85,339 илјади денари (2008: Raiffeisen Bank Wien - 42,989 илјади денари и Dresdner Bank - 30,706 илјади денари).

15. Кредити и побарувања од комитентите

Структура на кредитите и на побарувањата од комитентите според видот на должникот

	2009		2008	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Нефинансиски друштва				
Побарувања по главница	1,013,866	3,837,732	912,460	2,634,139
Побарувања врз основа на камати	46,364	-	20,325	-
	1,060,230	3,837,732	932,785	2,634,139
Финансиски друштва, освен банки				
Побарувања по главница	22,000	87,921	229,914	42,000
Побарувања врз основа на камати	262	-	704	-
	22,262	87,921	230,618	42,000
Население				
Побарувања по главница				
- станбени кредити	-	291,872	-	226,308
- потрошувачки кредити	4,799	617,583	16,130	614,237
- автомобилски кредити	-	36,096	-	26,557
- хипотекарни кредити	-	241,495	-	116,818
- кредитни картички	235,313	-	204,090	-
- други кредити	30,057	468,000	2,547	432,624
Побарувања врз основа на камати	17,811	-	13,249	-
	287,980	1,655,046	236,016	1,416,544
Тековна достасаност	1,674,554	(1,674,554)	1,483,419	(1,483,419)
	3,045,026	3,906,145	2,882,838	2,609,264
Намалено за: резервација поради оштетување	(83,680)	(180,878)	(43,737)	(125,274)
	2,961,346	3,725,267	2,839,101	2,483,990

На 31 декември 2009 година нефункционалните кредити изнесуваат 383,105 илјади денари (2008: 262,237 илјади денари).

Непризнаената камата по овие кредити изнесува 56,482 илјади денари (2008: 30,781 илјади денари).

	2009	2008
Движење на резервацијата поради оштетување на индивидуална основа		
Состојба на 1 јануари	169,011	130,717
Дополнителна резервација/(ослободување) на резервација за годината, нето (Белешка 9)	95,547	41,326
(Отпис) на резервација	-	(3,032)
Состојба на 31 декември	264,558	169,011

Структура на кредитите и на побарувањата од комитентите според видот на обезбедувањето

	2009	2008
(сегашна сметководствена вредност на кредитите и побарувањата)		
Првокласни инструменти за обезбедување		
- Парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката)	236,903	574,619
Корпоративни гаранции	4,67	-
Залог на недвижен имот		
- Имот за сопствена употреба	1,123,251	806,696
- Имот за вршење дејност	2,497,984	1,846,939
Залог на подвижен имот	956,366	681,295
Останати видови обезбедување	10,183	57,245
Необезбедени	1,857,256	1,356,297
	6,686,613	5,323,091

16. Хартии од вредност расположливи за продажба

	2009	2008
Благајнички записи	542,677	-
Државни записи	520,244	-
Државни обврзници	10,854	-
Сопственички хартии од вредност		
Котирани	21,403	21,403
Некотирани	11,741	11,127
	1,106,919	32,530
Намалено за: резервација поради оштетување	(3,874)	(387)
	1,103,045	32,143

Движењето на резервацијата поради оштетување кај хартиите од вредност расположливи за продажба е како што следува:

	2009	2008
Состојба на 1 јануари	387	833
Дополнителна резервација/ (ослободување) на резервација за годината, нето (Белешка 9)	3,487	(446)
Состојба на 31 декември	3,874	387

Движењето на хартиите од вредност расположливи за продажба во текот на 2009 и на 2008 година е како што следува:

	2009	2008
Состојба на 1 јануари	32,530	27,561
Набавки	6,954,306	4,707
Продажби	(5,879,917)	(928)
Капитализирани дивиденди (Белешка 8)	-	1,190
Состојба на 31 декември	1,106,919	32,530

Со состојбата на 31 декември 2009 година благајничките записи издадени од НБРМ се со рок на достасување од 28 до 29 дена, а каматните стапки се во висина од 9% годишно.

Со состојбата на 31 декември 2009 година државните записи издадени од Министерството за финансии се со рок на достасување од 84 до 91 ден, а каматните стапки во висина од 5,25% и 7,50% годишно.

Со состојбата на 31 декември 2009 година државните обврзници се состојат од структурни обврзници - денационализација и стари штедни влогови, со 2% годишна камата во износ од 313 илјади денари, и континуирани обврзници со 7,5% годишна камата во износ од 10,541 илјади денари.

Во текот на 2008 година од продажбите на хартиите од вредност расположливи за продажба Банката оствари добивка во износ од 1,802 илјади денари.

Приходот од должничките хартии од вредност со фиксна каматна стапка е признат во Извештајот на сеопфатната добивка. Добивката од капиталните хартии од вредност е призната како приходи од дивиденди.

17. Хартии од вредност што се чуваат до достасување

	2009	2008
Должнички хартии од вредност		
Државни записи	-	103,102
	-	103,102
Котирани	-	103,102
Некотирани	-	-
	-	103,102

Со состојбата на 31 декември 2008 година должничките хартии од вредност што се чуваат до достасување се состојат од државни обврзници од процесот на денационализација според Законот за издавање државни обврзници преку денационализацијата (Службен весник бр. 37/2002). Овие обврзници ќе бидат платени во 20 еднакви полугодишни рати, почнувајќи од 01 јуни 2004 година, со годишна каматна стапка од 2% на денот на уплатата. Во текот на 2009 година Банката ги продаде овие обврзници.

18. Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Станбени објекти и станови	Други вредности	Вкупно
Набавна вредност						
На 1 јануари 2008	320	35,989	13,670	16,130	919	67,028
Преземени во текот на годината	-	36,635	17,002	-	-	53,637
(Продадени во текот на годината)	-	(2,175)	(6,199)	(11,110)	(40)	(19,524)
Пренос во недвижности и опрема	-	-	(757)	-	-	(757)
31 декември 2008/1 јануари 2009	320	70,449	23,716	5,020	879	100,384
Преземени во текот на годината	2,329	313	-	-	-	2,642
(Продадени во текот на годината)	-	-	-	-	(199)	(199)
Пренос во недвижности и опрема	-	(3,500)	-	-	(680)	(4,180)
31 декември 2009	2,649	67,262	23,716	5,020	-	98,647
Оштетување						
На 1 јануари 2008	-	4,577	1,964	3,341	-	9,882
Загуба поради оштетување во текот на годината (Белешка 11)	-	423	3,913	114	-	4,450
(Продадени во текот на годината)	-	(1,069)	(875)	(2,520)	-	(4,464)
31 декември 2008/1 јануари 2009	-	3,931	5,002	935	-	9,868
Загуба поради оштетување во текот на годината (Белешка 11)	662	7,026	4,496	578	-	12,762
31 декември 2009	662	10,957	9,498	1,513	-	22,630
Нето-сегашна вредност						
На 1 јануари 2009	320	66,518	18,714	4,085	879	90,516
На 31 декември 2009	1,987	56,305	14,218	3,507	-	76,017

Во текот на 2008 година од продажбата на овие средства Банката оствари загуба во нето-износ од 655 илјади денари (Белешка 8 и 11).

Со состојбата на 31 декември 2009 година преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања во износ од 12,232 илјади денари (2008: 16,245 илјади денари) се однесуваат на вложувања во недвижности.

19. Нематеријални средства

	Купен софтвер	Други нематеријални средства	Вкупно
Набавна вредност			
На 1 јануари 2008	20,293	2,890	23,183
Зголемувања во текот на годината	1,284	-	1,284
Пренос во недвижности и опрема	-	(2,890)	(2,890)
31 декември 2008/1 јануари 2009 година	21,577	-	21,577
Зголемувања во текот на годината	7,611	-	7,611
Отуѓувања во текот на годината	(811)	-	(811)
31 декември 2009	28,377	-	28,377
Акумулирана амортизација			
На 1 јануари 2008	10,987	-	10,987
Амортизација за годината	3,169	-	3,169
31 декември 2008/1 јануари 2009 година	14,156	-	14,156
Амортизација за годината	4,190	-	4,190
Отуѓувања во текот на годината	(786)	-	(786)
31 декември 2009	17,560	-	17,560
Нето-евидентирана вредност			
На 1 јануари 2009	7,421	-	7,421
На 31 декември 2009	10,817	-	10,817

Во текот на 2009 година Банката отпиша опрема со нето-евидентирана вредност во износ од 25 илјади денари (Белешка 11).

20. Недвижности и опрема

	Градежни објекти и земјиште	Трансп. средства	Мебел и канц. опрема	Останата опрема	Недвиж. и опрема во подготовка	Вкупно
Набавна вредност						
На 1 јануари 2008	282,602	8,904	61,752	23,393	23,720	400,371
Набавки во текот на годината	1,670	4,189	5,998	12,478	297	24,632
Пренос од нематеријални средства	2,890	-	-	-	-	2,890
Пренос од преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	757	-	-	-	757
(Отуѓување и расходување)	-	(2,909)	(692)	-	-	(3,601)
На 31 декември 2008/1 јануари 2009	287,162	10,941	67,058	35,871	24,017	425,049
Набавки во текот на годината	-	6,425	12,655	3,207	9,396	31,683
Пренос од недвижности и од опрема во подготовка	24,017	-	-	-	(24,017)	-
Пренос од преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања	3,500	-	-	680	-	4,180
(Отуѓување и расходување)	-	(1,140)	(3,931)	(901)	-	(5,972)
31 декември 2009	314,679	16,226	75,782	38,857	9,396	454,940
Акумулирана амортизација						
Состојба на 1 јануари 2008	27,841	4,050	22,281	8,047	-	62,219
Амортизација за годината	7,671	2,168	10,826	5,037	-	25,702
(Отуѓување и расходување)	-	(2,909)	(674)	-	-	(3,583)
На 31 декември 2008/1 јануари 2009	35,512	3,309	32,433	13,084	-	84,338
Амортизација за годината	7,966	2,734	11,716	5,967	-	28,383
(Отуѓување и расходување)	-	(902)	(3,931)	(894)	-	(5,727)
31 декември 2009	43,478	5,141	40,218	18,157	-	106,994
Нето-евидентирана вредност						
На 1 јануари 2009	251,650	7,632	34,625	22,787	24,017	340,711
На 31 декември 2009	271,201	11,085	35,564	20,700	9,396	347,946

Во текот на 2009 година Банката продаде целосно амортизирани транспортни средства со вкупна набавна вредност од 237 илјади денари и оствари добивка од 344 илјади денари (Белешка 8). Исто така, во текот на 2009 година Банката расходува опрема чија набавна вредност изнесува 4,831 илјади денари. Нето-сегашна вредност на расходуваните средства во текот

на 2009 година е 10 илјади денари (2008: 18 илјади денари) (Белешка 11).

Со состојбата на 31 декември 2009 и 2008 година сите недвижности, постројки и опрема се во сопственост на Банката. Банката нема оптоварувања врз недвижностите и опремата.

21. Останати побарувања

	2009	2008
Однапред платени трошоци	32,718	21,002
Побарувања за провизии и за надомести	15,270	3,930
Побарувања од купувачите	8,996	9,044
Ситен инвентар	7,557	6,086
Побарувања од исплати на погрешни сметки	5,290	3,141
Побарувања од Mastercard	5,058	3,414
Платени такси и други издатоци	4,067	1,872
Побарувања за данок на добивка	2,747	17,050
Побарувања по меници	1,465	1,413
Чекови на наплата во странски банки	1,385	2,789
Побарувања во девизи по кредитни картички	-	1,820
Останато	5,032	3,848
	89,585	75,409
Намалено за: резервација поради оштетување	(7,080)	(4,742)
	82,505	70,667

	2009	2008
Движење на резервацијата поради оштетување		
Состојба на 1 јануари	4,742	2,453
Дополнителна резервација/(ослободување) на резервација за годината, нето (Белешка 9)	2,338	2,289
Состојба на 31 декември	7,080	4,742

22. Депозити на банки

	2009		2008	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Тековни сметки	5,648	-	29,737	-
Орочени депозити	214,106	-	174,020	-
Обврски врз основа на камати	356	-	899	-
	220,110	-	204,656	-

23. Депозити на комитенти

	2009		2008	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Нефинансиски друштва				
Тековни сметки	1,180,103	-	753,765	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	2,101,803	347,649	1,628,254	103,258
Ограничени депозити	-	-	435,049	104,481
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	11,501	-	9,320	-
	3,293,407	347,649	2,826,388	207,739
Држава				
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	200	272
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
	-	-	200	272
Финансиски друштва, освен банки				
Тековни сметки	-	-	-	-
Депозити по видување	49,878	-	127,724	-
Орочени депозити	233,144	144,343	134,680	97,716
Ограничени депозити	-	-	4,000	-
Обврски врз основа на камати	2,021	-	3,301	-
	285,043	144,343	269,705	97,716
Население				
Тековни сметки	190,850	-	249,714	-
Депозити по видување	266,468	-	290,506	-
Орочени депозити	1,132,358	264,133	633,224	85,958
Ограничени депозити	-	-	15,564	124,976
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	17,920	-	9,550	-
	1,607,596	264,133	1,198,558	210,934
Нерезиденти				
Тековни сметки	4,053	-	8,037	-
Депозити по видување	58,664	-	261,606	-
Орочени депозити	109,110	697	-	86
Ограничени депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	84	-	-	-
	171,911	697	269,643	86
Тековна достасаност	184,086	(184,086)	229,124	(229,124)
	5,542,043	572,736	4,793,618	287,623

24. Обврски по кредити

Структура на обврските по кредити според видот на обврската и според секторот на давателот

	2009		2008	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Банки				
Резиденти				
Обврски по кредити	129,900	217,201	70,000	262,341
Обврски врз основа на камати	1,806	-	-	-
	131,706	217,201	70,000	262,341
Нерезиденти				
Обврски по кредити	-	1,749,409	-	736,655
Обврски врз основа на камати	17,976	-	2,274	-
	17,976	1,749,409	2,274	736,655
Држава				
Обврски по кредити	-	567,139	-	488,090
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
	-	567,139	-	488,090
Тековна достасаност	298,023	(298,023)	306,483	(306,483)
	447,705	2,235,726	378,757	1,180,603

Обврски по кредити според кредитодавателот

	2009		2008	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Домашни извори:				
Локални банки	129,900	-	70,000	-
НБРМ	33	13,060	-	16,087
МБПР	486	204,139	-	246,254
Министерство за финансии	715	567,139	-	488,090
Странски извори:				
Странски банки	18,548	1,673,089	-	583,417
ЕБРД	-	76,322	2,274	153,238
	149,682	2,533,749	72,274	1,487,086
Тековна достасаност	298,023	(298,023)	306,483	(306,483)
	447,705	2,235,726	378,757	1,180,603

25. Субординирани обврски

Со состојбата на 31 декември 2009 година субординираните обврски се однесуваат на долгорочниот кредит во износ од 6,500 илјади евра (397,626 илјади денари) кон Steiermärkische Bank und Sparkassen Aktiengesellschaft. Според договорот за заем, Банката ќе користи субординиран заем за покривање ризици и

загуби во текот на своето работење. Каматната стапка изнесува 1% годишно и каматните плаќања достасуваат до 30 јуни и до 31 декември секоја година. Рокот на достасување на заемот е 31 декември 2018 година. Со состојбата на 31 декември 2009 пресметаната камата изнесува 1,613 илјади денари.

26. Посебна резерва и резервирања

	2009	2008
Движење на резервацијата поради оштетување		
Состојба на 1 јануари	7,977	7,326
Дополнителна резервација/ (ослободување) на резервација за годината, нето (Белешка 9)	(830)	651
Состојба на 31 декември	7,147	7,977

27. Останати обврски

	2009	2008
Обврски кон добавувачите	14,449	42,418
Пресметани трошоци	18,650	14,376
Претплати по кредити	11,957	12,394
Обврски за управуваните средства (нето)	1,611	8,950
Обврски за провизиите и за надоместите	483	377
Обврски за даноците и за придонесите	279	3,548
Свопови странска валута	263	-
Обврски за неисплатените дивиденди	200	200
Останато	-	7,934
	47,892	90,197

28. Акционерски капитал

Со состојбата на 31 декември 2009 и 2008 година вкупниот акционерски капитал на Банката изнесува 679,147 илјади денари и истиот се состои од 254,362 одобрени и во целост платени обични акции. Номиналната вредност по акција изнесува 2,670 денари.

Со состојба на 31 декември 2009 и 2008 година следните акционери имаат сопственост што надминува 5% од вкупните издадени акции со право на глас.

Име на акционерот	во МКД илјади		во %	
	Акционерски капитал		Право на глас	
	2009	2008	2009	2008
Steiermärkische Bank und Sparkassen Aktiengesellschaft	673,871	673,871	99,22	99,22
Вкупно	673,871	673,871	99,22	99,22

29. Заработка по акција

Основна заработка

Основната заработувачка по акција се пресметува по пат на делење на добивката што припаѓа на имателите на обичните акции (по намалувањето за делот од до-

бивката по оданочувањето за имателите на приоритетни акции) со пондерираниот просечен број на обични акции во оптек во текот на годината, вклучувајќи сопствени акции купени од страна на Банката.

	2009	2008
Заработувачка што припаѓа на акционерите	73,538	10,675
Намалено за: дивиденди за приоритетните акции	-	-
Нето-добивка што припаѓа на имателите на обичните акции	73,538	10,675
Пондериран просечен број на обичните акции	254,362	254,100
Основна заработувачка по акција (денари по акција)	289	42

30. Потенцијални и преземени обврски

	2009	2008
Платежни гаранции		
- Во денари	444,502	330,571
- Во странска валута	110,591	150,749
Чинидбени гаранции		
- Во денари	97,630	82,761
- Во странска валута	8,204	6,437
Акредитиви		
- Во странска валута	63,777	86,258
Неискористени пречекорувања по тековните сметки	27,099	26,316
Преземени обврски по кредитните картички	144,161	133,078
Преземени обврски за кредитирање	49,358	25,892
	945,322	842,062
Резервација поради оштетување (Белешка 25)	(7,147)	(7,977)
	938,175	834,085

Судски спорови

Со состојбата на 31 декември 2009 правните постапки покренати против Банката изнесуваат вкупно 47,215 илјади денари (2008: 115,777 илјади денари). Не е евидентирано резервирање на денот на Извештајот за финансиската состојба бидејќи професионалните правни совети покажуваат дека нема веројатност за појава на значителни загуби. Освен тоа, разни правни дејствија и побарувања можат да се појават во иднина

против Банката од правните спорови и побарувања што можат да се јават во текот на редовното деловно работење. Поврзаните ризици се анализираат според веројатноста да се појават. Иако резултатот од оваа проблематика секогаш со сигурност не може да се утврди, раководството на Банката верува дека нема да резултираат во материјално значајни обврски.

Капитални обврски

Не се евидентирани капитални обврски на денот на Извештајот за финансиската состојба што не се веќе признати во финансиските извештаи.

Даночен ризик

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Банката подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во периодот од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според проценките на раководството на Банката и на датумот на овие извештаи, не постојат какви било дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијално материјално значајни обврски по оваа основа.

31. Пензиски планови

Банката нема дефинирано планови за надомести при пензионирањето или опции за надоместување базирани на акции со состојбата на 31 декември 2009 и 2008 година. Раководството смета дека сегашната вредност на идните обврски кон вработените во врска

со надоместите при пензионирањето и со јубилејните награди не е од материјално значење за финансиските извештаи со состојбата на 31 декември 2009 и 2008 година.

32. Доверителски активности

Банката управува со средства во име и за сметка на трети лица наменети за купување државни записи и обврзници или за одобрување кредити на комитенти. Истите не се во сопственост на Банката и не се признаени во Извештајот за финансиска состојба. Банката не е изложена на кредитен ризик од овие пласмани.

На 31 декември 2009 година износот на вкупните средства по работи во име и за сметка на трети лица изнесуваат 111,923 илјади денари (2008: 557,900 илјади денари).

33. Трансакции со поврзани страни

Во согласност со Законот за банките како поврзани страни со Банката се: лицата со посебни права и одговорности во Банката и лицата поврзани со нив, акционерите со квалификувано учество во Банката (директно или индиректно поседување на најмалку 5% од вкупниот број на акции или од издадените акции со право на глас во Банката или овозможуваат значително влијание врз управувањето на Банката) и лица поврзани со нив, како и одговорните лица на тие акционери - правни лица, подружници на Банката и други лица со кои Банката има блиски врски.

Банката кредитира, врши работи на платен промет и депонира средства на претпријатија и на финансиските институции со кои е поврзана. Раководството на Банката смета дека овие трансакции се вршат врз нормални пазарни услови и во нормалниот тек на деловните активности.

Салдата и обемот на трансакциите со поврзаните субјекти и со раководниот кадар на Банката со состојбата за годините што завршија на 31 декември 2009 и 2008 година се како што следува:

	Матично друштво		Раководен кадар на Банката		Вкупно	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Средства						
Кредити и побарувања	-	-	-	261,491	-	261,491
Останати средства	94,791	68,088	11,641	-	106,432	68,088
	94,791	68,088	11,641	261,491	106,432	329,579
Обврски						
Депозити	-	-	228,821	635,970	228,821	635,970
Обврски по кредити	1,692,066	540,428	-	-	1,692,066	540,428
Субординирани обврски	399,239	-	-	-	399,239	-
	2,091,305	540,428	228,821	635,970	2,320,126	1,176,398
Потенцијални обврски						
Издадени гаранции	-	-	-	62,056	-	62,056
Останати потенцијални обврски	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	62,056	-	62,056
Приходи						
Приходи од камата	1,536	2,728	1,824	19,476	3,360	22,204
Приходи од провизии и од надомести	-	-	280	488	280	488
	1,536	2,728	2,104	19,964	3,640	22,692
Расходи						
Расходи за камата	35,773	9,827	3,712	25,866	39,485	35,693
	35,773	9,827	3,712	25,866	39,485	35,693

34. Известување според сегменти

	Работа со население		Корпоративно банкарство		Останато		Неалоцирано		Вкупно	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Приходи и расходи										
Нето-приходи од камата	140,258	109,646	238,879	127,631	19,408	17,564	-	-	398,545	254,841
Нето-приходи од провизии и од надомести	29,857	30,659	41,403	66,361	-	-	-	-	71,260	97,020
Останати оперативни приходи	344	4,048	9,705	15,845	-	-	-	-	10,049	19,893
Вкупно приходи по сегмент	-	-	-	-	-	-	35,365	31,420	35,365	31,420
Загуба поради оштетување (нето)	(21,188)	(31,422)	(72,214)	(6,695)	(7,069)	(3,570)	-	-	(100,471)	(41,687)
Загуба поради оштетување на преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	-	-	-	-	-	(12,762)	(4,450)	(12,762)	(4,450)
Амортизација	-	-	-	-	-	-	(32,573)	(28,871)	(32,573)	(28,871)
Останати расходи	-	-	-	-	-	-	(293,421)	(315,858)	(293,421)	(315,858)
Добивка по сегмент пред оданочување	149,271	112,931	217,773	203,142	12,339	13,994	(303,391)	(317,759)	75,992	12,308
Данок од добивка	-	-	-	-	-	-	(2,454)	(1,633)	(2,454)	(1,633)
Добивка за финансиската година	149,271	112,931	217,773	203,142	12,339	13,994	(305,845)	(319,392)	73,538	10,675
Вкупна актива по сегмент	1,788,735	1,552,790	6,129,111	4,022,230	-	-	-	-	7,917,846	5,575,020
Неалоцирана актива по сегмент	-	-	-	-	5,199	17,050	2,628,862	2,357,132	2,634,061	2,374,182
Вкупна актива	1,788,735	1,552,790	6,129,111	4,022,230	5,199	17,050	2,628,862	2,357,132	10,551,907	7,949,202
Вкупно обврски по сегмент	1,937,564	1,411,145	6,718,608	5,171,888	768,797	472	-	269,729	9,424,969	6,853,234
Неалоцирани обврски по сегмент	-	-	-	-	-	-	1,126,938	1,095,968	1,126,938	1,095,968
Вкупно обврски	1,937,564	1,411,145	6,718,608	5,171,888	768,797	472	1,126,938	1,365,697	10,551,907	7,949,202

35. Настани по датумот на известување

По датумот на известување и на одобрување не се забележани значајни корективни настани.

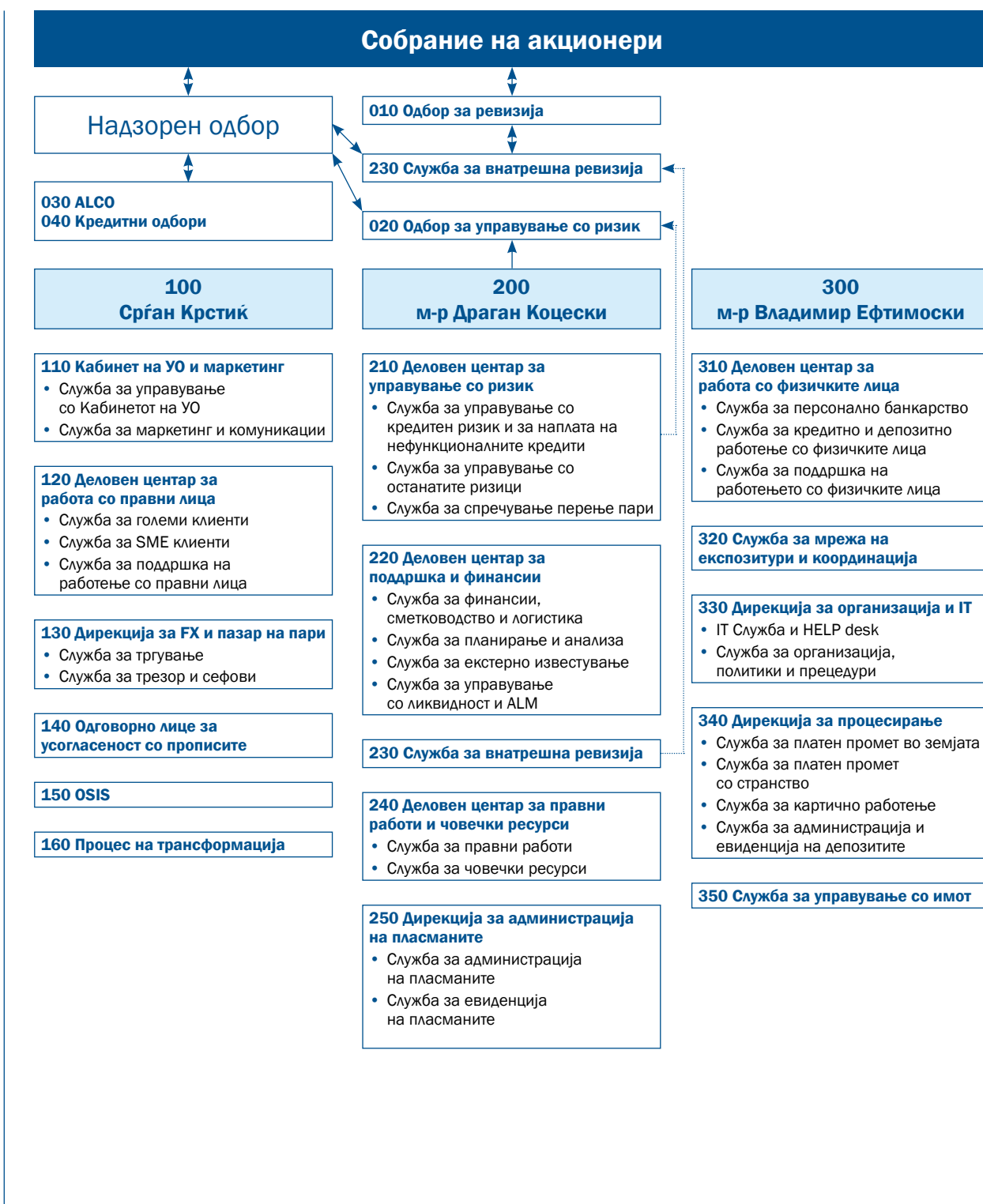
„Како што јас се грижам за секое сончогледово стебло, така и Инвестбанка е посветена на мојот развој и на потребите за навремена исплата на земјоделските кредити со ниски каматни стапки.“

Стевче Атанасовски корисник на земјоделски кредит

Селото Гермијан се наоѓа јужно од Битола, речиси до самата граница со Р. Грција. Тука ја започна својата приказна Стевче Атанасовски, со 12 хектари земја и со желба за одржување на семејното наследство и на животот во овој пограничен крај подложен на постојани иселувања. Запознавајќи се со програмите ИФАД на ООН за развој на земјоделството и, пред сè, со поволните услови на Инвестбанка, во 1999 година ја основа фирмата Агростав и оттогаш успешно го развива производството на полјоделски производи карактеристични за пелагонискиот регион. Денес обработува 110 хектари земјоделска површина со модерна механизација и ангажира голем дел од локалното население како сезонски работници.

V. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

1. Организациона шема

2. Контакти

Кабинет на УО и маркетинг

- Тел: + 389 2 3200 501
- Факс: + 389 2 3200 515
- contact@sparkasse.mk

Деловен центар за работа со правните лица

- Тел: + 389 2 3200 528
- Факс: + 389 2 3200 575
- contact@sparkasse.mk

Деловен центар за работа со физичките лица

- Тел: + 389 2 3200 568
- Факс: + 389 2 3200 515
- nasinfo@sparkasse.mk

Дирекција за FX и пазар на пари

- Тел: + 389 2 3200 590
- Факс: + 389 2 3200 591
- sredstva@sparkasse.mk

Деловен центар за управување со ризик

- Тел: + 389 2 3200 527
- Факс: + 389 2 3200 515
- contact@sparkasse.mk

Деловен центар за поддршка и финансии

- Тел: + 389 2 3200 669
- Факс: + 389 2 3200 515
- smetkinfo@sparkasse.mk

Деловен Центар за правни работи и човечки ресурси

- Тел: + 389 2 3200 593
- Факс: + 389 2 3200 540
- pravnainfo@sparkasse.mk

Дирекција за организација и ИТ

- Тел: + 389 2 3200 674
- Факс: + 389 2 3200 710
- it@sparkasse.mk

Дирекција за процесирање

Служба за платен промет во земјата

- Тел: + 389 2 3200 650
- Факс: + 389 2 3200 515
- vplpinfo@sparkasse.mk

Служба за платен промет со странство

- Тел: + 389 2 3200 621
- Факс: + 389 2 3200 515
- defininfo@sparkasse.mk

Служба за картично работење

- Тел: + 389 2 3200 636
- Факс: + 389 2 3200 515
- cards@sparkasse.mk

3. Локации на експозитури

4. Експозитури на Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје

1. СКОПЈЕ – ЦЕНТРАЛА

- Ул. Македонија 9 – 11,
1000 Скопје
- Тел.: +389 (0)2 3200 500
- Факс: +389 (0)2 3200 515

2. СКОПЈЕ – Т.Ц. БЕВЕРЛИ ХИЛС

- Ул. Народен фронт бр. 82,
1000 Скопје
- Тел.: +389 (0)2 3225 991
- Факс: +389 (0)2 3225 992

3. СКОПЈЕ – Т.Ц. ЛЕПТОКАРИЈА

- Бул. Партизански одреди бр. 64 б,
1000 Скопје
- Тел.: +389 (0)2 3074 760
- Факс: +389 (0)2 3074 750

4. СКОПЈЕ – БИСЕР

- Бул. Јане Сандански бр. 82,
Т.Ц. Бисер, 1000 Скопје
- Тел./факс: +389 (0)2 2403 925

5. СКОПЈЕ – АВТОКОМАНДА

- ул. Трифун Хаџи Јанев бр.3,
1000 Скопје
- Тел.: +389 (0)2 3173 593
- Факс: +389 (0)2 3173 594

6. СКОПЈЕ – ГТЦ

- Градски трговски центар –
приземје, „Кеј 13 Ноември“,
локал 496, секција 06,
1000 Скопје
- Тел./факс: +389 (0)2 3216 562

7. СКОПЈЕ – КИСЕЛА ВОДА

- Ул. Сава Ковачевиќ бр. 10,
1000 Скопје
- Тел.: +389 (0)2 272 750,
2720 752
- Факс: +389 (0)2 2780 750

8. СКОПЈЕ – ЃОРЧЕ ПЕТРОВ

- Ул. Ѓорче Петров бр. 34,
1000 Скопје
- Тел.: +389 (0)2 2050 514
- Факс: +389 (0)2 2050 515

9. СКОПЈЕ – ЧАИР

- Ул. Цветан Димов 153/1,
1000 Скопје
- Тел.: +389 (0)2 2601 013
- Факс: +389 (0)2 2613 454

10. СКОПЈЕ – БИТ ПАЗАР

- Ул. Крсте Мисирков бр. 68,
1000 Скопје
- Тел.: +389 (0)2 3216 524
- Факс: +389 (0)2 3221 495

11. ЕКСПОЗИТУРА БИТОЛА

- Ул. Маршал Тито бб,
7000 Битола
- Тел.: +389 (0)47 220 160
- Факс: +389 (0)47 230 102

12. ЕКСПОЗИТУРА КУМАНОВО

- Бул. ЈНА бр.30, 1300 Куманово
- Тел.: +389 (0)31 413 630
- Факс: +389 (0)31 437 803

13. ЕКСПОЗИТУРА КУМАНОВО

- ТЦ СУМА, ул. Моша Пијаде 1/1,
1300 Куманово
- Тел.: +389 (0)31 411 834
- Факс: +389 (0)31 411 833

14. ЕКСПОЗИТУРА КАВАДАРЦИ

- Ул. Илинденска бр. 107,
1430 Кавадарци
- Тел.: +389 (0)43 400 246
- Факс: +389 (0)43 400 247

15. ЕКСПОЗИТУРА ГЕВГЕЛИЈА

- Ул. Димитар Влахов бр. 7,
1480 Гевгелија
- Тел./факс: +389 (0)34 211 561

16. ЕКСПОЗИТУРА БЕРОВО

- Ул. 23 Август бр. 2, 2330 Берово
- Тел./факс: +389 (0)33 470 755

17. ЕКСПОЗИТУРА СТРУМИЦА

- Ул. Ленинова бр. 17,
2400 Струмица
- Тел.: +389 (0)34 340 812,
340 816
- Факс: +389 (0)34 329 512

18. ЕКСПОЗИТУРА ОХРИД

- Ул. Македонски просветители бб,
6000 Охрид
- Тел./факс: +389 (0)46 264 710

19. ЕКСПОЗИТУРА ОХРИД

- Ул. Климент Охридски бб,
комплекс „Летница“
- Тел./факс: +389 (0)46 231 166,
231 160

20. ЕКСПОЗИТУРА ШТИП

- Ул. Ванчо Прке бр.16, 2000 Штип
- Тел./факс: +389 (0)32 383 410

21. ЕКСПОЗИТУРА ТЕТОВО

- Ул. Илирија бр.10, 1200 Тетово
- Тел./факс: +389 (0)44 353 700

22. ЕКСПОЗИТУРА ВЕЛЕС

- ул. Владимир Назор бр.2,
1400 Велес
- Тел./факс: +389 (0)43 212 177,
212 176

23. ЕКСПОЗИТУРА КРИВА ПАЛАНКА

- Ул. Маршал Тито бр. 171,
1330 Крива Паланка
- Тел./факс: +389 (0)31 377 851

24. ЕКСПОЗИТУРА КРАТОВО

- Ул. Гоце Делчев бр.4,
1360 Кратово
- Тел./факс: +389 (0)31 482 046

25. ЕКСПОЗИТУРА ГОСТИВАР

- Ул. Илинденска 109,
1230 Гостивар
- Тел./факс: +389 (0)42 221 613
- Факс: +389 (0)42 221 614

26. ЕКСПОЗИТУРА КОЧАНИ

- Ул. Маршал Тито бб, 2300 Кочани
- Тел./факс: +389 (0)33 270 611

27. ЕКСПОЗИТУРА СТРУГА

- Ул. 15-ти Корпус бр.2,
6330 Струга
- Тел.: +389 (0)46 784 260,
784 261

28. ЕКСПОЗИТУРА ДЕБАР

- Ул. 8-ми Септември бр.1,
1250 Дебар
- Тел.: +389 (0)46 838 050,
831 111
- Факс: +389 (0)46 868 053

НОВО

29. ЕКСПОЗИТУРА ПРИЛЕП

- Ул. Маркова бр. 1/1,
7500 Прилеп
- Тел.: +389 (0) 48 400 115,
400 117
- Факс: + 389 (0)48 400 116

30. ЕКСПОЗИТУРА НЕГОТИНО

- Ул. Страшо Пинџур бр. 2
1440 Неготино
- Тел.: +389 (0)43 365 166,
365 178
- Факс: +389 (0)43 365 179

5. Кореспондентски банки на Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје

Земја	Банки	Валута
АВСТРИЈА	- Steiermärkische Bank und Sparkassen AG Graz - Raiffeisen Zentralbank Österreich AG Vienna	EUR
	Steiermärkische Bank und Sparkassen AG Graz	AUD
ДАНСКА	Danske Bank A/S Copenhagen	DKK
БЕЛГИЈА	ING Belgium NV/SA Brussels	EUR
ГЕРМАНИЈА	- Deutsche Bank AG Frankfurt/M - LHB Internationale Handelsbank AG Frankfurt/M - Commerzbank AG Frankfurt/M	EUR
РУСИЈА	Euroaxias Bank Joint Stock Commercial Bank	EUR
ИТАЛИЈА	- Intesa Sanpaolo SpA Milano - UNICREDIT SPA MILANO	EUR EUR
ХОЛАНДИЈА	ABN AMRO Bank NV Amsterdam	EUR
ШВЕДСКА	Svenska Handelsbanken Stockholm	SEK
ШВАЈЦАРИЈА	UBS AG Zurich	CHF EUR USD
ВЕЛИКА БРИТАНИЈА	Barclays Bank PLC London	GBP
САД	- Deutsche Bank Trust Company Americas New York - Wachovia Bank NA New York - CITIBANK N.A. New York	USD

6. Локации во Југоисточна Европа

СЛОВЕНИЈА

Љубљана

Banka Sparkasse d.d.

- Cesta v Kleče 15
- SI-1000 Ljubljana
- Тел.: + 386 1 583 66 66
- Факс: + 386 1 583 23 33
- www.sparkasse.si

s Leasing d.o.o.

- Cesta v Kleče 15
- SI-1000 Ljubljana
- Тел.: + 386 1 583 22 11
- Факс: + 386 1 583 23 87
- www.s-leasing.si
- E-Mail: info@s-leasing.si

Марибор

Banka Sparkasse d.d.

- Titova cesta 8
- SI-2000 Maribor
- Тел.: + 386 2 235 2920
- www.sparkasse.si

Целје

s.Leasing d.o.o.

- Ljubljanska Cesta 5 (Maksimiljan)
- SI-3000 Celje
- Тел.: + 386 3 424 45 40
- www.s-leasing.si
- E-mail: info@s-leasing.si

ХРВАТСКА

Риека

Erste & Steiermärkische Bank d.d. (rechtlicher Hauptsitz)

- Jadranski trg 3a
- HR-51000 Rijeka
- Тел.: + 385 62 37 5000
- Факс: + 385 62 37 6000
- www.westebank.hr
- E-Mail: erstebank@erstebank.hr

Загреб

Erste & Steiermärkische Bank d.d.

- Ivana Lučića 2
- HR-10000 Zagreb
- Тел.: + 385 62 37 1000
- Факс: + 385 62 37 2000
- www.erstebank.hr
- E-Mail: erstebank@erstebank.hr

Erste & Steiermärkische

S Leasing d.o.o.

- Zelinska 3
- HR-10000 Zagreb
- Тел.: + 385 1 6311 700
- Факс: + 385 1 6311 720
- www.s-leasing.hr
- E-Mail: info@s-leasing.hr

Erste Card Club d.d.

- 10000 Zagreb, Praška 5
- Тел.: +385 1 4929 555
- Факс: +385 1 4920 400
- www.erstecardclub.hr
- E-mail:info@erstecardclub.hr

СРБИЈА

Нови Сад

Erste Bank a.d. Novi Sad

- (Hauptsitz)
- Bulevar oslobođenja 5
- RS-21000 Novi Sad
- Тел.: + 381 21 480 9402
- Факс: + 381 21 489 0651
- www.erstebank.rs/you
- E-mail: info@erstebank.rs

Белград

Erste Bank a.d. Novi Sad

- Milutina Milankovića 11b
- RS-11070 Novi Beograd
- Тел.: + 381 11 201 5005
- Факс: + 381 11 201 5070
- www.erstebank.rs/you
- E-mail: info@erstebank.rs

s Leasing d.o.o. Beograd

- Đorđa Stanojević 12/ III
- RS-11070 Novi Beograd
- Тел.: + 381 11 201 0700
- Факс: + 381 11 201 0702
- www.s-leasing.co.yu
- E-mail: office@s-leasing.co.yu

ЦРНА ГОРА

Подгорица

Erste Bank a.d. Podgorica

- Marka Miljanova 46
- 81000 Podgorica
- Тел.: + 382 20 440 440
- Факс: + 382 20 440 432
- www.erstebank.me
- E-mail: info@erstebank.me

s Leasing d.o.o., Podgorica

- Bul. Svetog Petra Cetinskog 123
- 81000 Podgorica
- Тел.: + 382 20 245 625
- Факс: + 382 20 203 225
- E-mail: office@s-leasing.co.me
- www.s-leasing.co.me

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

Сарајево

Sparkasse Bank d.d. Sarajevo

- Trampina 12
- BA-71000 Sarajevo
- Тел.: + 387 33 280 300
- Факс: + 387 33 280 231
- www.sparkasse.ba
- E-mail: info@sparkasse.ba

s Leasing d.o.o., Sarajevo

- Dženetića čikma 1
- BA-71000 Sarajevo
- Тел.: + 387 33 565 850
- Факс: + 387 33 208 863
- www.s-leasing.ba
- E-mail: info@s-leasing.ba

МАКЕДОНИЈА

Скопје

Шпаркасе Банка

Македонија АД Скопје

- Македонија 9-11
- МК-1000 Скопје
- Тел.: + 389 (0) 2 3200 500
- Факс: + 389 (0) 2 3200 515
- E-mail: contact@sparkasse.mk
- www.sparkasse.mk

s Leasing d.o.o., Skopje

- Митрополит Теодосиј
- Гологанов 72 лок. 6
- МК-1000 Скопје
- Тел.: + 389 2 307 7095
- Факс: + 389 2 307 7088
- E-mail: info@s-leasing.mk
- www.s-leasing.mk

ИМПРЕСУМ

Издавач

ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД СКОПЈЕ

Одговорни за содржината

Кристина Делов
Ивана Макенацкиева